

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

ЗАЛА
ШКАФЪ
ПОЛКА

№

HISTORIA

PASSIONIS

CHRISTI

Punctatim

Anime deuotæ

Per tres Libros &
Capita exposita.

EDITIO SECUNDA.

—(o)—

CRACOVIAE,

Apud LVCAM KVPISZ,
S. R. M. Typ. A. 1652.

Recogitate eum,
 qui talem sustinuit à
 peccatoribus aduer-
 sùm semetipsum con-
 tradictionem, vt nè
 fatigemini, animis ve-
 stris deficientes.

Epist. ad Hebr: c. 12.

IESVS.

Infruit Euangelium, Salutaris Vitæ Semitam
 In Ecclesia Summa Veritas Sapientie.
 Inenarrabili Exultatione Videndi Saluatorem.
 Innumeri Electi Sanguine Vnigeniti Saluatur.
 Infelix Exul Societatem Volo Sanctorum.
 Ignis Et Sulphur Vret Sceleratos.
 Intelligenda Est Spernendaq; Vanitas Seculi.
 Iudicium Exterminabit, Seuerè, Vulcano, Scan-
 Intrinsicca Eccleipsis Sublato Vero Sole. (dale.
 In Extremis Sumenda Verecundè Sinaxis,
 Inuoca Eheu Suspirio Vulnera Sacra.
 Inbilo Extolle, Serenâq; Voce Seruatorem.

MARIA.

Mater Admirabilis Redemptoris IESV Auc.
 Mortem Amaram Remoue In Agone.
 Maxima Aduocata Respice infimos Alumnos.
 Meritis Altissima Regina Inclita Angelorū
 Mirabile Antidotum Renouans Inquinatas
 Animas.
 Matutina Aurora Radiis Incredibili Ardore.
 Margarita Artificiosa Resplendet Inclusa Auro.
 Munitum Afflictorum Refugium Inter Ad-
 uersitates.

A 2

Mise-

x

Misericordiã Attritus Reus Implorãs Agnosco.

Musica Angelica Resonet In Auribus.

Mystica Arca Reclinatoriũq; Immaculati Agni

Murus Antemuraleq; Resistẽs Ingressui Auerni

I O S E P H.

In Oculis Saluatoris Eminentem Passionem
Habeto, (Humo.

Intentã Oratione Supplex Extensã Procide

Inter Opera Stude Exercere Pietatem Homo.

In Orco Scelesti Extremo Punientur Horrore.

Illicita Offensa Sauciat, Exulceratq; Pericu-
losa Hamo,

Infinita Omnipotentia Sanat Excessus Pœni-
tentie Honore. (Hoste.

Immoriar Ouans Superato Egregiã Pugnã

Indica Obsecro Seruator Effluentem Peregri-
nationis Horam.

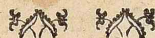
Interitus Optandus Spiritum Educendo Pla-
cido Halitu.

Intus Omnes Sanctificemur Extincto Prauo
Habitu.

Imprime Osculum Sacræ Effigiei Profundã
Humilitate.

Inuigila Operibus Semper Exhibe Pauperi-
bus Hospitalitatem.

VENI

VENI SANCTE SPIRITVS.

Tua Christe Passio, sit nostra me-
ditatio & compassio.

Fasciculus Myrrhæ Passionis

CHRISTI, collectus pro anima
redamante.

CVM non potueris patientissi-
me IESV vberius beneficium
inimico generi humano con-
tulisse in excessu benignitatis &
charitatis tuæ carmen assumendo;
eam pati dira tormenta, crucem,
mortem, sepulturam permisisti,
vel potius te in ea vt homo ad pas-
sionem obtulisti. Quod ergo præ-
mium tanti amoris requiris? qua-
le telonium à natura humana exi-
gis? Non aliud scio nisi gratitu-
dinem, quæ & desiderio tuo cor-
respondeat, & nos ad ingredien-
dum in cœlestem patriam per te
inuitet. Compati imperas tibi in

A 3

hac

hac vita, & quid iustius? Congaudere æternaliter in altera promittis, & quid felicius? Pro Passione acerbissima tua, exiguo dolore te imitari iubes, & solatio perenni refundis.

Libenter & ego mandato tuo ex amore reciproco obtempero, & Passionem tuam viuis representabo affectuum coloribus (in tres libellos diuidendo) cordibus Passionis tuæ marore transfixis.

Primus ergo libellus ante Passionem facta tua ac dicta percurrer.

Secundus totam Passiois tuæ proponet historiam.

Tertius, quæ à morte gesta sunt, debili ac fideli notabit calamo.

Tu qui passus es, ad sis conceptui & menti, vt dignè exprimatur tuo iuuamine, quod destinatum est tuo dictamine.

*Sancti Antonii Logouini
Professi Nitouien*

GE

os(t)do I
GESTA CHRISTI
ante Passionem.

LIBER PRIMVS.

CAPVT I.

*Hora Passionis à Christo cognita,
Et Matri suæ Mariæ communicata.*

Discessus lugubris viriusqz.

Ratentissime I E S V, Creatorem non latet quod creatum est, nec cogitationes hominum absconditæ: ergo nec tempus, nec hora Passionis tuæ tibi ignota, dum ab æterno elegeris, quo & quâ redemptioni inchoandæ initium dares: te ipsum motibus celestibus subiecisti, & obsequio eorum paruisti, dicens: Hæc est hora vestra, & potestas tenebrarum; eritnè hora otiosa oculorum meorum, & hoc tempus tam aridum, vt fontes lachrymarum non decurrant, neque guttam emittant humidam, quâ admirationem & dolorem testentur? non faciam Domine, non: exprimam tantamquam

*Luc. 22
v. 52.*

*Intentis
Auribus*

A 1

quam

quam torculari compassionis affectu è
genis meis aquam poenitentem, & si-
mul obtestabor, vt tui imitatione
(non exquirendo curiosè horam, &
tempus discessionis meæ è corporis
sarcina) subdam me voluntati tuæ:
vt quando & quomodo vis, fiat quod
vis, dummodo sit potestas lucis tuæ,
horâ meâ vltimâ vel potiùs tuâ, vt te-
nebræ peccatorum meorum lumine
gratiæ tuæ discutiantur, & obedientiâ
horæ Passionis tuæ ad obedientiam
mandatorum tuorum deducar, & ad
præmium remunerationis, mediante
vulnerum tuorum medicinâ, trans-
porter.

Nec dubito horam & tempus Passi-
onis tuæ comunicâsse te **MARIAE**
Matri dilectissimæ, sed tunc afflicti-
simæ, cui vti alia secreta æterna, ita
quoq; te æternùm commiseras, etiam
in dolorosa vita, dolore tibi sociare
decreuisti. Fortè sic alloquendo eam:
Scis, ô mea Mater supra omnes crea-
turas dilecta, me de coelo ideò in vte-
rum tuum descendisse, vt perditum
genus humanum ab æterna morte li-
berarem, morte meâ iram Patris pla-
cando: & quia grauiâ delicta mortali-
um coelum offenderant, ne inferni
cru-

Alloqui-
tur Chri-
stus ma-
tri Ma-
riam.

cruciatibus addicerentur, ego in meo
corpore inaudita vulnera sustinere
propofui. Hactenus ergo, ô Mater,
tibi subditus fui, & consolabar te in
puerili ætate mea, sed admixtus con-
solationi fuit dolor, cùm & in Ægy-
ptum fugâ te & me saluaueras, & in
templo me perdideras. Verùm eheu,
quæ comparatio doloris tui quem pa-
tieris, dum acerbissimam mortem
meam proprijs videbis oculis, hodie
vesperî à Iuda proditore discipulo
meo, furentibus tanquam leonibus
Iudæis extradar, neq; requiem vllam
habebo, vsque ad exitum animæ meæ
è corpore. Attamen ne deficias dolo-
re, ô Mater mea, considera volun-
tatem esse Patris mei, qui in coelis est,
cui & ego & tu te conforma. Iam tibi
valedico, quarto die ab hinc in gloria
post Resurrectionem te reuisurus,
plorabis quidem per hos dies, sed tri-
stitia tua vertetur in gaudium.

Quis posset attingere conceptu,
quantâ tristitiâ replecum fuit cor
MARIAE, auditis talibus verbis *Mariae*
amantissimi Filij sui, tacita prouoluta *maestitia,*
in terram consensum præbuit, mente
voluens illum prædictum à Simeone *Luc. 2,*
gladium, qui animam eius transire *v. 15.*
debu-

A 5

debu-

s. Reg.
15. v. 32.

debuerat; sensit primum illius ictum sibi infigi, & desiderasset tunc mortem. Imò pro summo beneficio eam reputasset, diuerso modo ab illo Rege dicendo, & exclamando: *Quare non separas amara mors?* quam iam non dicerem amaram, sed suauem præ anxietate animæ de imminente Passione vnigeniti Filij mei. O quæ lingua discessum vtriusq; lugubrem verbis comprehendere valebit: maror & fletus erant tunc testes doloris ex separatione amborum, sed neq; nunc desunt descriptores amaritudinis & Filij & Matris.

Incitatur anima ad lachrymas.

Tu anima mea rumpè cataractas duri cordis, in fluctusq; poenitentia conuertere, tum & Dominum, & Matrem eius, ad terram prostrata roga, quatenus in separatione tui à corpore ita diffluas copiâ lachrymarum, vt mediante dolore illorum in discessu mutuo, congressu felici in gloria Resurrectionis cum illis coniungaris.

C A P V T II.

Iuda pactum cum Iudeis: Vili pretio vendita inestimabilis Margarita.

Patientissime IESV, dolor tuus augetur domestico & familiari tuo, factò

Etò ex discipulo traditore: auaritia & amor pecuniae excus, inestimabilem vendit pro triginta aureis vnionem: Emptio & venditio horrenda, detestabilis, cruenta, pro nummo exiguo sanguinem purissimum & innocentissimum distrahere. Perditus venditor & emptores abominandi: ille pro beneficijs & eruditione, Magistro mortem mercatur, hi pro miraculis & paterna correctione, tormenta rependunt: infelix discipulus surdâ aure non admiserat dictum Creatoris. *Simile est regnum calorum homini negotiatori, quarens bonas Margaritas, inuentâ autem vnâ pretiosâ Margaritâ, vendit omnia quae habet, & emit agrum illum:* Inuenerat Iudas Margaritam pretiosam, nimirum tantum Magistrum, & doctrinam eius: imò ipse erat Iudas pretiosa Margarita, cum in numero duodecim discipulorum fuisset, sed vili pretio vendidit & Dominum, & animam propriam.

Mat. 13.
v. 45.

Ita mi Redemptor in extremo gradu pati incepisti, quando à dilecto quondam discipulo tuo traditus, inimicis tuis in prædam celsisti, non continebo lachrymas, animaduertendo me peiorem esse Iudâ, quem tanto perè

Peccator recidians peior Iudâ.

perè iam condemno, ille semel, ego millies te trado, ille pro pleno mar-
supio, ego pro vacua voluptate, ille
Iudæis vendit, ego tua dona mihi
concessa Diabolo, ille statim punitus,
ego tam diu impunitus viuo, ille sus-
pensus, ego misericordix tuæ abyssò
à laqueo præseruatus.

*Eius ta-
men pœ-
nitentiã
felicior.* Verùm si misericordix tuæ magni-
tudinem animo reuoluo, recolligo me
& doleo, quòd tuam Maiestatem of-
fenderim: non Iudæ maledictâ pœ-
nitentiã ductus, at spe veniæ erectus,
maior enim tua æquitas meâ iniquita-
te, copiosior tua redemptio, meâ tot
malorum commissiõne, abundantior
absolutio, meâ inquinatiõne; non vis
vere Domine mortem peccatoris, qui
me morte tuâ ab æterna morte eri-
puisti.

*Vili su-
spitio e-
mitur
Christus
à pecca-
toribus.* Vili pretio Iudas te Iudæis addixit,
ego viliori pro me te emam, non vt
te tradam, sed vt me ipsum tibi totum
offeram. Quid vilius & abiectius,
quàm suspiria, & aqua oculorum? hæc
famineæ naturæ imbecilli, illa timi-
do adscribuntur pectori: at tu qui
omne superas pretium, ideo exiguo
lucro venditus es, vt & nos leui obla-
tione pœnitentiæ te emamus: Væ ta-
men

men mihi, qui te toties & emo, &
iterum vendo, statim enim post pœ-
nitentiã reuocatur peccatum, &
post veniam redit culpa.

Quæ autem fuerit causa, cur eò Iu-
das electus ab ipso DEO deuenerit, vt
benefactorem inimicis venderet? in-
primis radix auaritia, cum & Euange-
lista scripserit *eum habuisse loculos.* &
Ioan. 12.
v. 6.
cum non suffecisset pecunia, cogitau-
erat de vendendo vnguento, quo Chri-
stus à Magdalena inunctus fuerat ante
passionem: & quidem non manifestè,
sed quasi sic colore, & prætextu iuua-
dorum pauperum: hac spe frustratus,
coactus tandem vendere Dominum su-
um, quem sciebat esse DEVM, & vide-
bat sapius euasisse periculum Iudæo-
rum, cum capere eum destinassent. Sic
ergo secum argumentabatur. Impos-
sibile est, vt DEVS possit à Iudæis vin-
ciri & occidi, (nam & Petrus & alij di-
scipuli idem putarant) ergo accipiam
nummos, ipse verò euadet manus eo-
rum, cum aliàs & per medium eorum
transierit, & absconderit se ab eis: nunc
quoq; idem facere potest, & ego me-
mor notæ mihi misericordix eius, de-
precabor culpam, cuius & veniam ob-
tinebo, quæ certò ab illo mihi igno-
scetur.

*Quare
Iudas
Christum
vendidit.*

*Ioan. 12.
v. 6.*

*Mar. 14
v. 50.*

*Ingenium
Iudæ.*

scetur, & pecuniam possidebo: miser malè consequentiam intulerat: Nam & Christus fuit captus à Iudæis & mortuus; & ipse pecuniam oblatam restituit, veniã indignus iudicatus, patibulum, execrandi sacrilegij sui præmium, potius mercatus est.

Cautella
necessaria

Caue anima, duo quæ in Iuda tibi proponuntur pro exemplo, ante peccatum nimis extollere misericordiam DEI, post peccatã desperatè rigorem iustitiæ Diuinæ timere: ante lapsum præsumptione laborare, postea in desperationis barathrum incidere, per hunc aculeum doloris à discipulo Redemptori inflictum, supplex ores anima mea, ne in iudicio extremo cum maledicto Iuda fortiaris partem æternæ damnationis, verùm pretioso sanguine eius redempta, tanquam magni precij margarita, in thesauro gloriæ coelestis colloceris.

CAPVT III.

*Lauat pedes discipulorum Maiestatis
Dominus, etiam Iudæ sacrilegi;
Magna Petri humilitas: sed quanto
sublimior CHRISTI.*

Patentissime IESV, ô quàm plenum charitatis fontem aperuisti, dum
Veteris

Veteris Testamenti peractã coenã legali, quã figura Agni mox verè immolandi conclusa, veste deposita, linteote præcinxisti, & ad lauandos non solum aliorum, sed & maledicti Iudæ pedes te inclinasti. Cohorruit ad tantum humilitatis actum ipsa Petra Ecclesiæ à te constituta: quis hinc Angelorum sensus? quæ cœli attoniti extasis? quis ipsius Patris coelestis intuentis affectus? cordis secreto relinquerum ruminandum: quã confusione Lucifer, & affectæ eius affecti? videntes Creatorem, ad pedes discipulorum, sacrosancta genua inclinantem, & benedictas manus demittentem: Ululatus, indignatio, & fremitus inferni secutus, simulq; inuidia, quã peccatum humanæ superbix, profundã humilitate DEI incarnati abolebatur, & illorum ambitio absq; spe condonationis luenda, igni æterno relinquebatur.

Ceremonia hæc sancta cuiuslibet animæ deuotæ oculis obuersari debet, quomodo Petrus detrectet lauare sibi pedes, cum Salvatore certado humilitate: quasi diceret; Quis ego sum, vt mihi sordidos pedes lauare ab ipsa puritate permittam? sed intellectu responsio, quod de parte in Regno cælesti

Lotio pedum
dñi Petri
quid designet?

si

sti possidenda, ab ipso Domino dubitatio iniiceretur, totum se lauari desiderat: at Christus pedes tantum lauare decreuerat, per quos (humilitate armatos) totum mundum conuertere statuerat: fundamentum ergo in lotione pedum iecerat, & à Petro quidem, vt à primo lapide fidei à se electo, inchoauerat; tum & reliquorum discipulorum, quorum peregrinatione Euangelizando, & peragrando orbem terrarum, superba trophæa diuersorum dogmatum deiicere parabat.

Cur lauauit Christus pedes Iudæ?

Quid autem causæ, quod & Iudæ proditoris non præterierit Dominus spurcos lauare pedes? At hæc cogitanti, an non interrumpent lachrymæ & scribendi & legendi cursum? facient certè: Auditurné vnquam à saculo, proditoris pedes à Deo lauatos? Auditurné adhuc magis, humanitate tantâ & humilitate non elotos? Auditurné adhuc magis, lauatos non ad munditiam, imò impulsos ad prodicionem? sic exuberat charitas, vbi perfecta: verum vbi quàm in Deo perfectior, & tamen, quod deplorandum, ignis infernalis, instrumento auaritiæ humanæ accensus, extinxit, vel obruit aquam

it aquam, cœlesti manu mundare fordes cupientem?

Non frustra tamen factum à Salvatore, quod & Iudæ pedes abluerit: *causa affertur.* quinque potissimum causæ assignari possunt, vel vt Patrem communem bonis & malis ostenderet, iuxta illud: *Pluit Mar. 5. Deus aquæ super bonos atq; super malos, & orris facit solem super iustos & iniustos,* omniaq; beneficia extrinseca largitur electis, & damnandis. Vel, vt nos instrueret, etiam inimicis benefacere: nouerat Iudam fore proditorè, nihilominus tamen illum Dominus & à cerimonia lauandorum pedum non exclusit, & ad cœnam sacrosanctam adhibuit, & plùs præ cæteris præstitit, vt manum cum Christo simul intingeret in paropside.

Quomodo non erubescis anima, dū de tuis inimicis vindictam sumere cogitas, & Redemptorem tuum, hostem suum tractare, tam humaniter cernis? Vel vt præsumptio omnis è pectoribus humanis tolli possit: quis enim dubitasset non felicem fuisse Iudam, qui ab ipso Christo inter duodecim Apostolos electus fuerat, omnibus secretis præsens adfuerat, miracula patrârat, & postea eò deuenit, vt benefactorem

Cum timore salus anima operanda.

1. Cor. 10. v. 11. *storem suum inimicis proderet: Re-*
ctè Apostolus admonet: Quis stat, & vide-
at ne cadat. Stetit Iudas in solio A-
postolatùs, sed tam turpiter cecidit,
vt omnia viscera eius effluerint, &
vsq; ad profundum barathri demersus
fit. Vel vt præscientiam lapsus Iudæ,
tanquam Deus, declararet, dixerat di-
scipulis eum se traditurum, & tamen
æqualiter cum alijs eundem & lauit, &
pauit. Licèt non omnes mundos esse
sciret, docere nos voluit, ne prædesti-
nationem Dei temerè indagare præsu-
mamus, cum Dauide referuando in
succèssuram æternitatem tale iudici-
um. Vel vt ad conuersionem proximi
nostri omnem conatum adhibeamus,
etiã si fructu laboris careamus. Quid
non fecit Christus, vt animam Iudæ lu-
cificeret? verbo, exemplo, opere, vi-
am ad salutem ei demonstrauerat, ad
punctum Passionis, allicere ad sui a-
morem studuerat: frustra omnia facta,
prædominãte stimulo auaritiæ in cor-
de proditoris peruerso. Iudas potius
deuillisset exclamãsse cum S. Petro. Do-
mine, non tantum pedes laua, sed &
manus & capus. & cum Dauide repe-
tere: Amplius laua me ab iniquitate
mea; Non prodest, vt Ætrops laue-
tur

Pro lu-
 grandis
 proximis
 sollicitè
 laboran-
 dum.

Ioan. 13.
 v. 9.

Psal. 50.
 v. 4.

tur; neq; Iudæ profuit, denigrato
 carbone infernali caractere auaritiæ, &
 desperationis.

Ergo tu anima mea, in genua tua *Apostro-*
 procidens ante Saluatorem dic: Rogo *phe ad*
 te, humillime Domine, velis meos la- *animans-*
 uare pedes meorum affectuum ad sa-
 lutem, lauãsti me lauacro Baptismatis,
 sed maculæ teterrimæ actualium pec-
 catorum successerunt; lauãsti balneo
 Sanguinis tui, sed iterum peccata mea
 inquinauerunt. Fateor me peiorem
 esse Iudã, dum te sæpius tradens, &
 voluptatibus indulgens, abusus sim lo-
 tione pedum & tanti pretij lauacro.
 Laua tandem aquã efficacis pœnitent-
 iæ, vt in exitu vitæ meæ munda in
 conspectu tuo appareat, à quo coin-
 quinatum omne eiicitur, ne eiicias me
 Christe sanguine tuo mediante, & à
 gratia, & à gloria tua.

CAPVT IV.

Institutio SS. Sacramenti à CHRIS-
 TO; nec Iudæ denegata
 eius sumptio.

Patientissime IESV, verè Aquilæ su-
 blimitate exuberantem charitatem
 tuam

tuam describit, recumbens in pectore
 dilectus tuus Euangelista, illis verbis:
 Ioan. 13. *Cum dilexisset suos, in finem dilexit eos.*
 v. 10.

Non poterant ex armamentario celesti
 contra infultus Principis mundi eligi
 fortiora arma, DEVS qui eligit vt
 Dei Filij adoptiui essent homines, etiam
 carnem in Deo existentem ab hominibus
 manducandam proponere, & sanguinem
 Diuinum propinare elegit: finis est
 bonitatis & charitatis Diuinæ in finem
 æternum collatum beneficium, quod ex
 finitis & mortalibus, in infinitos & in
 immortales transmutat,

Cant. 8. *In finem dilectio*: quia mors temporanea
 v. 6. successit diligentis, *Fortis vt mors dilectio*:

comprobata morte breui amantis, imò fortior morte, eximens à
 morte æterna genus humanum: Qui
 Ioan. 6. manducat hunc panem, viuet in æternum,
 v. 58. *dura vt infernus amulatio*: infernus per os
 impurum euomuerat:

Ioan. 6. *Durus est hic sermo*, noluit intelligere
 v. 60. medicinam contra venena spiritualia, nec potuit;

ultra Cerberi cerebrum inuentum, antydotum peccati; contra
 paradisi vetitum cibum degustatum, nectar
 ambrosium: Caro & Sanguis offerretur
 Christi. Ante diluuium prohibita carnes,

Gen. 6. *Quia omnis caro corrupta erat*
 v. 12.

ruperat

ruperat *Etiam suam*: Post diluuium, concessus esus carnis: intrauerant ante
 aquæ, vsq; ad animas mortalium: tanquam
 cadauera foetentia, huc & illuc ferebantur
 impulsu voluptatum. Post diluuium, videlicet,
 post effusum Sanguinem, & laniatum in cruce Corpus
 Domini, indultum epulum Carnis Sacrosanctæ.
 Illa dispensatio diluuialis carniū, minuit vitam
 & vires: hæc oblatio cibi & potus CHRISTI,
 corroboret vitam in æternum, & vires
 Giganteas Leoninæq; largitur, exhortante
 D. Chrysofomo. (*Tanquam Leones ignem
 spirantes ab illa mensa recedamus, facti
 Diabolo terribiles, Et caput nostrum mente
 reuoluentes, Et charitatem quam erga nos,
 ostendit.*)

Non visum in terris donum, quia non
 visus in terris vt homo DEVS: nemo
 absens seipsum reliquit. DEVS vbiq; præsens,
 vt homo specialiter in Sacramento manducandum
 Corpus & Sanguinem Testamento depoluit:
 Hoc ergo admirandum & adorandum, verum
 & exhorrescendum, cum & tunc dispar fuerit
 exitus comedentium: bolo suauis sumpto
 Iudas armatur in Sanguinem Magistri, Petrus
 confortatus eadem refectioe, gladio ardet à
 Domi-

Santus
 Chrysof.
 hom. 61.
 ad pop.
 Anti-

Domini

Domino inuasorem. Cur hæc? Charitas operabatur in Petro defensionem, obstinatio & auaritia in Iuda, impulit eum ad prodicionem. verè dictum illud: *Sumunt boni, sumunt mali, sorte tamen inaequali Corpus CHRISTI.* Quanta inæqualitas, vnius è manducantibus & è schola Christi, fit fundamentum fidei, danturq; ei simul clauces ad cælum aperiendum. Alter ex eadem schola, & ex recumbentibus in cœna, crepuit medius in patibulo, & absq; clauis, aperto ore infernus eum deuorauit.

*Cur Christi
fuit Sacramen-
tis corporis
suis
instituit.*

Tu anima, considera bonitatem Saluatoris in instituendo venerabili Sacramento, & quam ob causam hæc Cœna peracta sit? Vel vt necessitatem nobis sumendi Corporis & Sanguinis proprii imponeret: quid enim magis necessarium quàm cibus & potus homini, & quo magis alliciuntur mortales ad recognoscendam benevolentiam alicuius, quàm panis & vini? ideo sub specie panis & vini Christus proposuit manducandum Corpus & Sanguinem, vt ad frequentem accessum mensæ suæ nos alliceret. Vel vt potentiam suam ostenderet, quòd non tantùm vno verbo mundum tam mirabilem

mirabilem creauit: sed etiam vno verbo Sacerdotis, Panem & Vinum in Corpus & Sanguinem veri DEI immutare posset; vel, vt ad immortalitatem consequendam nos accenderet, immortali cibo animam immortalem in vita mortali pascendo. Vel, vt eternitatem intimaret, cum eundem panem cælestem, & vnum, & totum illa sumant, semper remanente integro Corpore Christi, vel vt charitatis abyssum palam faceret, se ipso relicto in pignus amoris generi humano. Lachrymæ ubi estis? congregate vos ad oculos meos: & tu anima procide in terram, rogans obnixè, vt dilectioni Domini, amore reciproco, à te respondeatur, vt Caro & Sanguis Christi, quem sumis, non Iudæ patibulum in imo terræ, verùm Petri sedem in Cœlo tibi præparet, vt quem gustas in terra peregrino sapore, eodem fruaris in Patria Cœlesti, inæstimabili ardore.

CAPITULUM V.

Colloquia CHRISTI post Cœnam cum Discipulis, instar Testamenti.

Patris

Patientissime IESU. Excluso à
 successione hæreditatis æternæ sce-
 lesto Iudâ, ac post eius discessum, ad
 impiam mercaturam ab auaricia attra-
 cto, distribuis Domine testamento mu-
 nera adoptiuus electione tuâ filijs.
 Vna quidem hæreditas, ac summam
 omnium diuitiarum complectens,
 dilectio, quam & discipulus in Cœna
 pectori tuo indormiens ad sentium
 vsq; proprijs Discipulis commenda-
 bat, obsonia multa allata quæ com-
 mendarent charitatem, suauissimis la-
 bijs distillabas verba amore plena. Ex
 tot, sumam mihi quinq; ruminanda,
 ad cor meum charitate accendendum.
 Spiritum Sanctum consolatorem à
 te discipulis promittis mittendum.
 Mundi tempora etiam longissima &
 ætates millenas modicum appellas.
 Mansiones multas & diuersas in domo
 Pactis tui esse, firmiter asseueras.
 Mundi Principem, nihil in te habere,
 nec in tuos, constanter prædicis. De
 tua glorificatione, quam habuisti in
 cœlo, antequàm mundus fieret, enar-
 ras.

O verè Diuinum Testamentum,
 accomodatam & tempori & personæ
 Spiritus Sancti promissâ missione suc-
 curristi

curristi afflictis Discipulis consolatio-
 ne futurâ, cum se orphanos breui, te
 absente, fore cognouerant, præueni-
 sti itaq; eorum mœrorem, ne tristitiâ
 nimîâ, obtui ex hoc mundo abicum
 consumerentur. Scimus enim quales
 fuerint ante aduentum Paracliti, &
 quales post acceptum eundem: non
 quidem capiebat mens caduca eorum
 tunc, nam in Passione tua fugâ dila-
 psi, de tua redemptione desperarant;
 postquam verò superuenit promissus
 Spiritus Sanctus, timor versus est in
 audaciam, ita vt irent gaudentes à
 conspectu concilij, quòd passione tuâ
 eos dignos effeceris. Et modicum
 tunc intellexerunt, esse mundi lon-
 gissimas ætates, cum varijs tormen-
 tis, & tortoribus ipsi sese offerrent, vt
 è modico hoc abirent, & ad æternita-
 tem aspirarent, infinitiq; alijs persua-
 serunt, vt modicum hoc relinque-
 rent, & æternitati se manciparent;
 paruus mundus videbatur illis, non
 vt Alexandro magno ob ambitionem,
 sed ob desiderium eum tibi lucrandi.

Quid enim mirabilius, quàm vt
 duodecim Personæ, non præliando;
 nec armis militaribus vincendo, sed
 faciendo & moriendo, idola destrue-
 rent,

rent, & ad verum Dei cultum totam
 machinam mundi adducerent. Con-
 dimentum fuit ad labores perferendos
 Apostolorum, multitudo mansionum
 in tua residentia coelesti commendata,
 ne incapacitate loci putarent multos
 fore exclusos, vel illâ comparatione
 sagenæ missæ in mare, existimarent
 esse exigua loca & angustias, quibus
 coartari electi deberent, agnouerunt
 plurima loca, eaq; infinitæ magnitu-
 dinis distant Spiritu Sancto, & tuum
 verbum hac in parte de mansionibus
 diuersis in cœlo explicante; vt vnus
 ex Euangelistis viderit turbam electo-
 rum, quam dinumerare nemo pote-
 rat, ex omnibus gentibus, & nationi-
 bus, & tribubus, his omnibus speci-
 alia loca assignata sunt à Patre Cœle-
 sti, ante constitutionem mundi. Quo-
 modo non poterant Apostoli mederi
 suæ tristitiæ, cum hæc audirent? For-
 tasse tamen imperfectio & imbecilli-
 tas, oculos & intellectum eorum ve-
 lauerat: quod velamen Spiritus San-
 ctus superueniens sustulerat, vt hunc
 timorem Apostoli excluderent. De
 Principe mundi, in cassum vena-
 bula sua vibrante, edocuisisti Domine:
 abiit ille tristis & confusus in bara-
 thrum

Apo. 7.
 v. 9.

thrum, absq; luero, potius cum de-
 trimento tot animarum electarum.

Tu enim Christe, dixeris in exor-
 dio Passionis tuæ ad Patrem: (*Quos Ioan. 18.
 dedisti mihi, non perdis ex eis quen- v. 9.
 quam*) Contentus sis Sathana solo Iu-
 dâ, reliqua ceterua extra tuam pote-
 statem in sinu Saluatoris mansit, ma-
 nebitq; in æternum. Et hoc est quod
 subintulisti, Domine, *de claritate
 sua, quam habuisti ante mundi creati-
 onem.* Apage Ariane, cum tuo tem-
 poraneo Deo: Testamento credo
 Christi, qui rubicundo sanguinis sui
 sigillo veritatem consignauit, omnesq;
 in se credentes ad illam claritatem ab
 æterno habitam suæ Passionis trium-
 phali gradu perduxit. Hæc conside-
 ranti, anima mea, defluant ex ocu-
 lis plurimæ guttæ pœnitentes, de-
 missæ agendo gratias Christo, quod
 tantâ curâ salutem tuam procurauerit,
 & loquere ad tuum Redempto-
 rem: Dic Domine, & factum erit, vt
 idem testamentum audire possim, in
 abitu ex hoc mundo. Spiritus San-
 ctus, inter anxietates intrinsecas con-
 solator adfuit: modicum hoc conte-
 mnatur, quod quotidie euanescit,
 mansio, æterna electione tuâ diuinâ
 mihi

mihī attribuat̄ur: Princeps tenebrarum in agone victus tuis meritis abscedat: Claritate tuæ gratiæ perfusā & illuminata, cruoreq; tuo (licet immunda) mundata, ad illam perueniam claritatem, quam habuisti priusquam mundus fieret, & in æternum habebis.

CAPVT VI.

Recessio Iudæ ad Iudæos: CHRISTI iter ad Hortum, & conuersatio.

Patientissime I E S V. Absolutā enucleatione, dixisti: *Surgite eamus hinc*: Iuisti ad hortum, tuæ captiuitati designatum, in quo elegisti, vt initium Passioni tuæ ab æterno præordinatæ dares, neq; Iudæ ipsi locus non cognitus. Ille ergo tum temporis cum Dauide loquendo, habuit *veloces pedes ad effundendum sanguinem*: discurrebat furens, vt acceptā pecuniā, verbo iniquo staret: ergo synonyma inter se tripudiant; & similis similibus & nomine, & insaniā, & malitiā congaudet. Iudas cum Iudæis instruit contra te aciem, vt quantocius ad affectum, perfidiam & prauam intentionem

Ioan. 14.
v. 31.

Psal. 17.
v. 3.

perducant. Tu verò armatus charitate, quæ tibi vindictam abstulerat, expectabas voluntariè ictum: Turbatus est oculus tuus (cui nihil secretum est) passione crudeli immittente, & stante ante faciem tuam, representabat memoria, recentibus coloribus, plagas & vulnera; intellectus cogitabat enormitatem dolorum & vellicationum; voluntas ad hæc omnia toleranda, amore animarum lucrandarum ferebatur. Hoc illis verbis testatus es Domine: *Tristis est anima mea usq; ad mortem.* Mar. 26.
v. 38.

O quam graue scelus peccatum! Ipsam consolationem, & Deum totius consolationis mœrore ingenti afficit, præsertim eo perseuerante ad mortem: nouerat Saluator mœrorem futurum in inferno mortalium infinitum: ideo propria tristitiā ad mortem satisfecit iustitiæ diuinæ, illamq; auertit, vt ipsemet Discipulis retulit: *Tristitia vestra vertetur in gaudium*: quasi voluisset dixisse: Ego iam con- 10a. 16.
v. 20.
tristor, sed mea tristitia, causa erit, vt vos afflicti, consolatione superueniente, obliuisci tribulationum vestrarum possitis: interim tamen, occurrerat pavor corda Discipulorum, cum

cum Magistrum tædere animaduertent. verum non frustra hæc dicta verba à Salvatore: Hominem verum se esse, hac voce verè confessus est, neq; ficta futura tormenta, neq; in apparenti corpore tolerata, prædixit: confusus Hæreticis, qui talia affingere capitibus suis erroneis conabantur. Deum etiam se esse non negauit, dum futura vt præsentia intuitus, verbera & mortem, & horrorem fragilitati carnis communicauit. O quàm funesta conuersatio! cum in capacibus discipulis, in via, mortis suæ ansterum nuntium adesse propalauit, signumq; mæroris ex vultu sacrosancto & gestu ostendit.

Inter hæc colloquia mutua, horti conspectus adfuit oculis, memoriâ subeunte horti Paradisi, à quo primi Parentes eiekti, inobedentiâ & præuaricatione instigante, in exilium huiusmodi, & ex hoc mundo ad gehennam destinati; vt iterum non horto, sed cælo restituerentur, & cum illis omne genus humanum, hætenus perditum, in funestum hortum, Pater, iustitiâ instante, & amore non repugnante, inclusit Salvatorem, in quo, satisfaciendo delicto delicati cibi, contra man-

mandatum gustati, amarissimum poculum expectabat; vt tanquam medicinæ pharmaco eijceretur noxa pomi comesti, & vt Angelus post delictum primorum Parentum, clauserat portas Paradyfi; ita iam Angelus etiam annuntiaret, post euacuatam potionem à CHRISTO, non tantum Paradysum, imò totum cælum apertum fore, nunquamq; occludendum.

O nimia charitas! quæ dum oculis peccatorum occurrit, ariditate nè lapidescenti De hoc horto loquitur Sponsa aliquoties in Canticis, semel inuitando in persona naturæ humanæ, quasi nolentem. *Apprehendam te, & ducam in domum matris meæ, sibi me doceris, & dabo tibi poculum ex Sino condito. & mustum malorum granatorum meorum.* Quæ domus alia Matris Eux, nisi hortus Paradyfi? itaq; ad similitudinem illius horti, ad hunc inuitat. Docetur à Sponso in eodem horto, & modus orandi, quo Diuinæ voluntati se subiecit: & vigilantia commendatur Discipulis, & mansuetudo, quâ inimicum Iudam benigno responso excepit, innotescit.

Propinatur poculum ex vino condito amaritudine: & quia recens, ideò

mustum vocatur, in Cruce, tum de-
mum antiquum vinum & forte, ebibe-
tur: malorum granatorum, quæ & ru-
bra sunt & amara; ita in horto Spon-
sus, sudore sanguineo granata rubra &
amara, expressit. In alio loco, inuitat
Sponsa ad hortum: *Veniat dilectus me-
us in hortum suum, & comedat fructum
pomorum suorum.* Fructus, ex pomo
à Parentibus nostris consumpto, sunt
peccata; hæc absorpsit voluntariâ in
horto resignatione suâ ad Passionem
tolerandam. Eadem Sponsa, declarat
venisse in hortum Sponsum: *Dilectus
meus descendit in hortum, & pascatur
in hortis, & lilia colligat.* Collegit

Cant. 6.
v. 1.

CHRISTVS in horto, vel potius semi-
navit Lilia, ex quo tanta messis Mar-
tyrum excrevit. Eheu anima mea, re-
solvas te in planctum, & si non primo-
rum Parentum, saltem tua deesse pec-
cata, quæ Dominum cœli & terræ, in
angustum hortum concluderunt,
procidens roga, vt tristitiam tu-
am de peccatis, in gaudium æ-
ternæ gloriæ transferre,
mediante preciosissimâ
suâ morte, Saluator
velit.

CAPVT

CAPVT VII.

*Derelicti alij Discipuli, tres tantum à
Domino in hortum assumpti.*

Patientissime IESV, Nihil à te actum
est sine insigni mysterio, at occul-
tum nostræ simplicitati manet, pos-
sumnè te tamen interrogare, ô Domi-
ne, cur non omnes, verum tres in hor-
tum, locum traditionis tuæ Iudæis,
discipulos tibi associasti? Agnosco me
indignum responso tuo, quæ enim
communicatio creaturæ abiectissimæ
cum Creatore, circa mysterium Re-
demptionis? Ergò audebo ipse me-
cum ratiocinari, cum amatorio affectu.
Hæret mihi illa tua seuera sententia:
Multis vocatis, pauci electi. Fortè pau-
citas discipulorum, electorum exiguum
denotabat numerum, non quidem
& alij Discipuli reprobati; similitudo
tamen terret, si intueor, & plures
Catholicos, & me ipsum licentiosâ le-
ge decurrere scenam vitæ: vel, Domi-
ne, paucos incolas prioris infelicis
hortu imitatus, expectasti serpentem,
quem fouisti in sinu tuo, vt te astu
blandi osculi, non seduceret, sed ab-
duceret, non excluderet, sed educe-

Cur Christi-
stus tres
tantum
discipu-
los secus
in hortu
assum-
psit.

Mat. 22.
v. 14.

B 5

ret,

ret, non intercluderet mortem, sed augetet mortis dolorem; vel, ut in minima assistentia, resoluendo te, ut tradereris Iudæis, comparuisti, ut eò magis, voluntati Patris te accommodares, ut ipse postea in passione Pilato respondisti: *Regnum meum non est de hoc mundo*: si ex hoc mundo esset Regnum meum, ministri mei utiq; decertarent, ut non traderer Iudæis. Habebas defensores & Angelos, & Discipulos: illos prohibuisti, nè auxilium tibi ferrent, hos pauore perculeisti, ut fugerent.

Quid si, ut in quatuor partes mundi, fructus tuæ passionis dilataretur: ideò cum tribus Discipulis, tu ipse quartus, hortum petijsti? Occasum tuam morte tibi sumpsisti, & verissimè; quia & ascendisti in crucem super occasum, & occidere in passione solem; non seruato cursu naturali, fecisti; & idola omnia, Ethnicaq; superstitiones, tum & ceremonias veteris Testamenti occumbere iussisti. Petro, Septemtrio debebatur, frigeat miser destitutus calore charitatis, ideò calefaciebat se; Boream timoris flante, & in corpore, & in corde. Cum enim **CHRISTE** negasset, intensum frigus sensit;

Toa. 18.
v. 36.

sensit. Ioannes Orientem, inuentam castimoniam & Asiæ mansionem, figurabat. Nam cum in pectore Redemptoris in Coenam obdormisset, euigilans intellexit in se ortum specialis gratiae Diuinæ, unde præ cæteris discipulis magis diligebatur, & secreta Coelestia præcipua ei fuerant communicata, & ex Discipulo, Filius DEI Matris, voce pendentis Domini in Cruce factus, quasi denuò renatus, & ortus videbatur. Meridiem Iacobus præsignabat, in calidis partibus, doctrinae CHRISTI præco effectus, tantoq; ardore erga Dominum spiritali accensus, ut primus omnium Apostolorum, sanguine proprio obtulerit holocaustum, & iam, ubi in vita fidem Catholicam seminauerat, feruentissimos fructus Euangelij, vigere mundus agnoscat.

Sed quid hoc, quòd secretum Orationis tuæ ad Patrem, exigua eaq; dormiente assistentiâ, absoluere elegeris? Non mirum, id fecisti, quod docuisti, clauso ostio cordis, & solo DEO Patre teste, precando, ut & nos similiter ad te supplicationes nostras attollamus. Fortasse etiam tot numero Apostolos, ad Transfigurationis tuæ gloriam ostendendam, quot ad ignominiam captiuita;

Mat. 6.
v. 6.

ptiuitatis tuæ testandam, elegisti; eodemq; adesse voluisti, vt quem DEVM antea nossent, humilitatis saccum induisse, etiam scirent; & vbi antea in monte Thabor, bonitatem DEI prædicabant, & residentiam loci optabant, iam fugâ, solâ abscisâ hostis auriculâ, sibi consulerent. Adhuc hac paucâ electione discipulorum, quis scit, an non vocationi nostræ regulam præscribere voluisti Domine, dum hos propiùs inuitasti, alios longiùs abesse permisisti, vt quilibet suâ vocatione contentus, sentiat tuæ passionis meritum. Vt enim vita tua communis omnibus fuerat, participareq; cuilibet licitum eam considerando, sic & passio omnis generis peccata deleuit, & in quacunq; vocatione ad brauium capeffendum, inuitauit.

An non per hos tres discipulos vicinos tuæ orationi, tres virtutes præcipuas ad promerendum cœlum, & DEO appropinquandum eminenter proposuisti: videlicet, fidem in Petro, quem & fundamentalem lapidem post te in terris designasti: Spem in Iacobo, qui à dextris, vel sinistris, in regno tuo desiderabat esse, colorasti: Charitatem in Ioanne depinxisti, quâ,

recum-

recumbentem in pectore tuo, abundè imbuisisti, Hinc Ecclesia recitat illum versum. *Omnipotens sempiternæ DEVS, da nobis fides, Spei, & Charitatis augmenta, & Et mereamur assequi quod promissis, fac nos amare quod præcipis.* Anima mea, humi succumbens, ora, vt in virtutibus, maximè verò his tribus, proficias, & assequaris quod Passio Christi promittit, nimirum vitam æternam.

CAPVT VIII.

*Oratio Christi ad Patrem breui stylo
Euangelistæ descripta.*

Patientissime IESV. Quis non miretur, dum sciens voluntatem Patris tui, quæ immutari nunquam potuit, & tua in idem consentiente, tamen vt auferretur calix à te, diligentissime orasti, & quidem ter reperisti, quandam immutationem Paternæ voluntatis desiderando? Latet arcanum nobis, nostræq; seruiens utilitati, præscribendo mortalibus normam præcandi, scilicet, vt & nos etiam si imminens flagellum pro excessibus nostris, cœlitus conspiciamus, oratione,

*Quare
Christus
calicem
à se au-
ferri ora-
uit.*

tionem, lachrymis, poenitentiam auertere conemur, si verò nihilominus. fulmen illud non recesserit, subeamus, colla subijciamus cum Salvatore nostro dicendo: *Esat voluntas tua Deus, sicut in celo & in terra.* Vel cum alio Sancto: Ipsa gratissima voluntas tua, sit semper summa consolatio nostra.

Mat. 6.
v. 20.

&

Luc. 11.
v. 20.

Sed cur pro tanta Passione auertenda, tam succinata & brevis Oratio? Fortè dormientibus testibus Discipulis, non tota nota. Ait enim vnus ex Euangelistis, prolixius Christum orasse, vt vt est, brevis quidem illa; at quintam essentiam, & succum petitionis doctrinaeq; exprimit. *Pater mi, si possibile est, transeat à me calix iste, Verùm tamen non sicut ego volo, sed sicut tu.* Ter ore tuo sanctissimo Domine repetijsti hæc verba: vel, vt Sanctissimam Trinitatem & tres Personas in vnitatem Deitatis, edoceres: ideoq; eandem orationem ter iterasti, vt vnum DEVM in tribus Personis esse, nobis aperires: vel, quòd pro hominum triplici genere pati designas, videlicet, quòd ante Incarnationem tuam erat, & quòd tunc sub tempus Passionis tuæ vivebat, & quòd residui erant ad consummationem sæculi. Omnia

Mat. 26.
v. 39.

Ter ore tuo sanctissimo Domine repetijsti hæc verba: vel, vt Sanctissimam Trinitatem & tres Personas in vnitatem Deitatis, edoceres: ideoq; eandem orationem ter iterasti, vt vnum DEVM in tribus Personis esse, nobis aperires: vel, quòd pro hominum triplici genere pati designas, videlicet, quòd ante Incarnationem tuam erat, & quòd tunc sub tempus Passionis tuæ vivebat, & quòd residui erant ad consummationem sæculi. Omnia

Omnia tria tempora præterita, presentia, & futura, Deo Patri presentando; & passionem, in satisfactionem delictorum diuersorum temporum, offerendo: Vel, denotando tres horas, quibus cruci affixus, viuus, voluntati paternæ obedijsti, eamq; ad effectum deduxisti. Mira & imitanda Oratio tua nobis, in omni etiam summa angustia nostra, Patrem Deum vocare, qui paternè immittit correctiones, quibus ei placuerit castigare mortales, hoc tu nos facere docuisti.

Quòd sequitur; si fieri potest, vt transiret calix, quid aliud exercuisti, nisi nostras orationes improbandò, quibus extorquere à Deo volumus, non quòd illi, sed quòd nobis placet, qui solus scit melius quid nobis conducat; imò si vel non statim recedit à nobis afflictio; vel non eo modo, vt nos optamus, succedit; cœlum implemus clamoribus si non blasphemis: vtamur potius illo verbo: Si fieri potest, si non fiet, patienter sustineamus; si verò fiet, gratissimus profectus beneficio accepto: Vltimò addidisti: *Verùm tamen non quòd ego volo, sed quòd tu.* Ecce summa & regula nostra, considerando Filium Dei, Passionis

Mat. 26.
v. 39.

onis tempore, Dei Patris se submisit-
se voluntati, quid nos, & ego maxi-
mè cinis & puluis, facturus sum? De-
beonè refragari voluntati Diuinæ, &
Patri meo clementissimo recalcitra-
re? Si ruminares, anima mea, quoti-
es reiecisti à te voluntatem Diuinam,
& obliuioni dedisti orationem Re-
demptoris? Doleas & dic: feci id
millies, iam sicut tu Domine, dolore
ingenti circumdatus, & lachrymis
vberimis perfusus, hæc verba pro-
tulisti, ita fac vt & ego aquam diffu-
am contritionis, in omni tribulatio-
ne & mœrore, instruar petere, id
quod Deo, non mihi, videtur bonum,
quod iudicio superno, non quod meo
imbecilli, prodest animæ.

Audebo tamen plorans, similitu-
dine tuæ orationis, interpellare Pa-
terem illum coelestem: Pater mi, si
possibile est, transfer à me calicem
perpetuæ damnationis, & calicem fu-
roris tui, qui est in manu tua, & quem
bibent omnes peccatores terræ in
æternum, transfer à me lugubre can-
ticum, Væ, væ, quo à tua gratia in-
æuum separati, horribili voce vlu-
labunt: verùm tamen non sicut ego
uolo, sed sicut tu: scio autem tuam
volun-

voluntatem, quòd non vis mortem
peccatoris, sed vt conuertatur & vi-
uat, Magistrum meum te esse agnosco,
& in schola tua erudiri cupio, maximè,
vt orationis tuæ modum, & tenorem
retineam, nihil vnquam, neq; oran-
do, nec operando admittam, quod
Maiestatem tuam offendere possit:
verùm eheu quoties illud mihi feruit,
quòd te tantum labijs honorem, cor
meum autem à te longè sit, ante con-
spectum tuum verbis me sisto, cogita-
tionibus per mundum discuro, &
& quod maius, peccatis me occupo.
Humiliter itaq; peto, per meritum
orationis & Passionis tuæ, da mihi,
Redemptor, vt hîc & orem, & viuam,
toto tibi deuinctus amoris & gratitu-
dinis affectu, quatenus in altera vita,
in illa felicitate æterna viuam, defixus
in glorioso tui aspectu.

Mat. 15.
v. 8.

CAPVT IX.

*Inauditus Christi sanguineus sudor,
Angelo confortante presente.*

Patientissime IESV. Plena quidem
stupore Oratio tua, in præcedenti
capite dicta fuerat, at excedit captum
humanum, monstruosus & inauditus
sanguis.

Luc. 22.
v. 15.

sanguineus in Oracione sudor tuus, rapitur admiratione recogitans incensum amore cor, tale Passionis miraculum. Verba tua CHRISTE verè vera fuerant in Coena coram discipulis prolata: *Desiderio desideravi manducare hoc Pascha vobiscum, antequam pariar.* Quid est desiderio desiderare, nisi præuenire Passione Passionem? id tu fecisti, cum desiderio Passionis præuenisti intrinseco dolore, omnia tua subsecutura vulnera: sicut enim anima præest corpori, ita & tu sanguineo sudore, cruciatus animæ tuæ, antequam Corpus tuum sacrosanctum exponeretur tormentis, quales debuerunt subsequi, ostendisti, ac forti, recentique imaginatione, guttas sanguineas ad terram vsque decurrentes, expressisti.

Auditurné hoc à sæculo, sudasse aliquem sanguine? Non. In tuo solo Corpore hoc apparuit, qui & crudelitua Passione, ante Passionem illud colorasti, & anxietatem animi, emisso è corpore cruore, manifestasti: nemo vnquam mortalium tanta passus: nemo ad oculum tormenta imminencia, tam euidenter sibi proposuit toleranda, ideo nemo tanto exteriori signo dolo-

dolorem ostendit. Si licebit tamen causam tanti amoris inuestigare, quis scit? annon fuerit paucitas saluandorum, cum non per totum hortum, at exiguam partem conspersam cruore tuo videam. Ah Domine, timor & tremor occupat ossa nostra, dum copiosa recolitur memoria tam diræ tuæ afflictionis, & tamen tot animæ pereunt! Tu anima mea, compatiaris tanto dolori Christi, non sis cor lapideum, vel adamantinum: emolliat, & liquefaciat te Dominus in agonia positus, qui mala multa, indignissimaq; tormenta præsentiens, mœrore ingenti, fluctuq; curarum obrutus, ad imminencia sibi funera immanissima, prouolutus in terram, sudore sanguineo, non solum corpus irrigauit proprium, verum & puluerem, riuis abundè defluentibus, purpurauit. Quare hoc? vt tuas terribimas nimirum maculas elueret, vt pauorem tuum excluderet, vt te perditum, & desperatum, & obrutum, & à cælo separatum, iterum reciperet, in gratia stabiliret, atque erigeret. O bonitas inexhausta! ô misericordia conceptu non assequenda.

In tali angustia interna Christo manenti, apparuit Angelus, illum con-

Luc. 22.
fortas v. 43.

Cur ad-
fuit An-
gelus
Christum
confor-
tans.

fortans quidem, sed cum calice. Indigebasne tu Deus totius consolationis confortatione, ad cuius nutum omnes Angeli tremunt, & micam consolationis expectant? Quid est, quod à creatura tua consolationem tibi afferri voluisti, & simul horrendum calicem in manu eius conspexisti. Ideo fortè admisisti Angelum, vt te non fictè afflictum probares, vt te verum hominem esse, & cælum, & terra comprobaret, vt verè passum te mundus agnosceret, propterea confortatio illa cum calice adfuit, qui plenus à Patre missus, mixtâ acerbitate, tibi propinabatur, & porrigebatur. Tu ergo ebibisti totum plenè pro salute nostra, ita vt nihil nobis relinqueres, nisi exiguas reliquias doloris. Quid enim nos patimur pro proprijs delictis, respectu tuæ Passionis pro alienis? Ebibisti totam amaritudinem, vt nobis conciliaret, integram, & perennem dulcedinem. Exhaustisti poculum mœroris, vt nos coelesti ambrosiâ potares: non reiecisti calicem dolorum, vt nos ad mentem lætitiæ æternæ collocares: Propinas quidem nobis calices angustiarum, sed quàm exigui, & quàm citò auferuntur à nobis, & præmissi

loco

loco, si ebibimus, hilari vultu æternam mercedem promittis, & donas. Procide ergo anima mea ad terram, coram Diuina Maiestate supplicans, vt quotiescunque sanguineus sudor Christi, polluens tellurem, tibi in mentem veniet, (vtinam autem quàm sæpissimè veniret) perfundas & tu terram tuam copioso imbre lachrymarum, dicendo ad cruci affixum: Rogo te Christe per agoniam, & confortationem ab Angelo, da mihi, ne amplius timeam timorem illum nocturnum, cum exacto cursu diurno vitæ meæ, nox mortis aderit, baiula malorum, quæ meis demerui peccatis: fac, vt Angelus aliquis bonus, tunc in agone decertanti, pius consolator adsit, cum derelictus à sensibus, in illa hora tremenda, mortua lingua se nequibie mouere ad inuocandum te, neque oculi mei lucem capere poterunt, auresque nulli voci patescant, tum missus nuntius à te, guttam saluifici sudoris tui, mihi moribundo instillet, desperationis foueam remoueat, calicem poenarum inferni auferat, & genimine coelestis scaruriginis, inebriatum roborat ad vitam æternam, per mortem transitoriam, capessendam, sanguine

uo

tuo mediante, cui & tunc, & nunc
grates summas rependo.

CAPVT X.

Somnus Apostolorum præ tristitia, & ad vigilandum **CHRISTII** admonitio.

Patientissime I E S V. Mirabilia tua facta, & sanguineus sudor, antequam prodereris inimicis, non excitârant Discipulos dormientes, necesse fuit, vt tu ipse Domine, qualibet oratione absolutâ, ter eos excitares. Prædixeras illis traditionem ab vno ex discipulis, angorem animi, & in cœna, & post cœnam, sermone tuo longo patefecisti, de morte iam iam imminente tua, præmonuisti, & tamen nihil eorum, eos ad vigilantiam commouit: sic enim loquitur Euangelista. *Chorus*
Luc. 22. surrexisset ab oratione, & sensisset ad
20. 45. Discipulos suos, inuenit eos dormientes præ tristitia, & ait illis: quid dormitis? surgite, orate, ne intretis in temptationem. Qualis iste somnus præ tristitia, quæ aliàs somnum excludit? Nam commotio animi impedire solet quietem. O magna benignitas tua, & summa ingratitudo humana: nonne

te mœstum vsque ad mortem publicâstî? nonne proditorem venturum indicâstî? nonne vale vltimum illis dixisti? tamen somnus occupauit membra, & tristitia causa fuit tantæ debilitatis. Compassio tua Christe, declarauit originem soporis, dum eos alloquendo, grauedini corporis, non spiritui adscriberes, dicens: *Spiritus qui-* *Mat. 26.*
dem promptus est, caro autem infirma. *Y. 42.*
Quæ sententia non solis Apostolis conuenit, rectius nobis, & tibi præcipuè anima mea, apud quam & spiritus infirmus, debilisque; quanto magis caro?

Dominus visitando discipulos, ter verbum illud, *Vigilate*, mentibus illorum imprimere voluit, inueniendo fortassis, omni tempore necessariam esse vigilantiam, & omni ætate custodiendam, nec adolescentia careat vigilantia, nec adulta ætas cesset à vigilantia, nec senectus obliuiscatur vigilantia. Nectantum dormientibus Discipulis, præcepit vigilantiam Christus, sed & ante vigilantibus: *Vigilate ergo, ne-*
scitis enim quando Dominus domus
veniet, serò, an mediâ nocte, an galli
cantu, an mane? ne cum venerit re-
pentè, inueniat vos dormientes: quod
autem vobis dico, omnibus dico: Vi-
gilate.

Qua-

te mœ-

tua Passio Chrifte, aduentum Spiritus sancti in eos: vnde repente corda eorum velocia, ad decurrendam viam mandatorum tuorum, extiterunt. Eadem Passionis tue efficacia, vtinam & Spiritus meus, Spiritu tuo sancto cooperante, & socium corpus, videlilicet, alacritate spirituali induat, vigilantemque, ac orantem, assidue reddat, tandem etiam vterque tue mortis pretio, ibi post mortem compareat, vbi perpetua vigilantia, nullo somno interruptetur, nec oratio laudum tuarum decantatrix, vlla lassitudine conquiescet.

C A P V T XI.

*Vigilantia Iudæ, & strepitus
plenus ingressus eius in
hortum.*

Patientissime I E S V. Tua admonitio non fuit tam efficax, vt dormientes discipuli vigilarent, & diabolus, Iudæ mancipio suo illam vigilantiam insufflauit, vt non gustato somno, te vendere in somnis voluerit. Comparasti tu Regnum cælorum fermento, habet & Orcus singulare quoque fermentum: tu tuo fermento, non adeo
Disci-

Matt. 13.
v. 33.

Discipulos oppleuisti, inimicus animæ effudit totum fermentum in proditorum, & successit ad mentem. Fermentum hoc fuerat vigilantia, est enim via quædam ad cælum, est & ad infernum: acrius ergo fuerat diabolicum fermentum, viâ enim latâ celeriter descendit Iudas in gehennam: tuo fermento tacti Discipuli, vix tandem post negationem, & dispersionem à te, proprio sanguine effuso, iter cœlesti inueniunt.

Inde canit lugubri tono Ecclesia, recolendo circuitum annum tue Passionis, in persona tua, ad Discipulos: *Vnâ horâ non potuisti vigilare mecum*; qui exhortabamini mori pro me. Vel Iudam non videtis, quomodo non dormit, sed festinat tradere me Iudæis. Incusabimus fortè Iudam, quòd eo tempore non dederit se quieti, (felicissimum enim somnum quilibet appellare potuisset) & voce, & affectu execrabimur illius vigilantia, & tamen (proh dolor) Iudam imitatur, dum choræis, dissolutionibus, occasionibus peccandi, ita inuigilamus, vt noctes integras sine somno decurramus. Ad orandum autem, si semel, aut bis in anno surgamus diluculo,

Vigilantia Iudæ & somni Discipulorū quid portendebant.

culō, vt laudibus nomini tuo dedicatis assistamus, quā oscitantes, pigri, desides comparemus? Quis scit an non mysterio vigilantis Iudæ, & somni Discipulorum figurā, Ecclesiam tuam adumbraueris, Domine? cuius Pastoribus, ac Rectoribus sæcularibus, & spiritualibus, sopore negligentæ oppressis, vigilabant sectarum diuersarum inuentores, in magnamque segetem excreuerunt, non enumerando vigilantiam antiquorum Hæresiarcharum, somnosque veterum Pastorum. Ecce recens Lutherana, & Caluiniana peruersa doctrina, conspurcauit Ecclesiam, illis qui euellere tempestiue debuerant, ingrata femina, vel permittentibus, vel non resistentibus. Et in nostra Polonia, hæreses eādem somnolentiā Catholicorū, propagatæ (quod dolendum) sunt. Machiaveli interpretatione instar Euangelij allegata, liberrate vesanā id prælegente: Ob bonum pacis. O verè filij tenebrarum prudentiores filijs lucis? vnam tandem è somno excitentur Præpositi Ecclesiarum, vt tam vigiles reperirentur ad curam, quā alacres currunt ad Cathedram. Sed & tu anima mea, vigila, neque in hortum cordis tui permittas.

mittas intrare vigilantem Iudam proditorem tuum, ad minimam tentationem non succumbas signo, & somno consensūs, verū nitaris vigilantie repulso.

Ita Christe, tuis dormitione in horto detentis, furie infernalis Dux Iudas, & caterua illa militum, insolentiā delectorum, irruit in locum tue orationis, & strepitu ingenti impleuit aërem, & hortum, ipsis spiritibus malignis clamorem & fremitum, vt cooperatoribus, timor & tremor excusserat Discipulis somnum, & pallantes dispersit. Audiebantur ululatus varij, strepabant catenæ ferreæ, ligna, & fustes concrepabant, omnia funesta arma in te vnum collimabant. Antesignanus Iudas præibat cohorti sanguineæ, teque vnum petebat, vt tandem perfidie suæ satisfaceret, & te in manus inimicorum traderet.

Considera, anima, illum strepitum in horto, ad quem & cælum, & terra contremuit. Et humillimè supplica, per illum horrorem, & impetum aduersariorum Saluatoris, ne in vltima hora exitus tui, tuba illa terribilis, dormientem te reperiat, & spiritus tuus recollectione peccatorum admif-

forum conturbatus, in egressu tuo ex horto corporis, malorum spirituum irruptionem, & timorem expauescat. Iam rumenta sapius, & illum ingressum Iudæorum in hortum Domini, & tuum egressum è sarcina mortali. Propter te illa irruptio in Christum facta, ne te ille leo, qui rugiens circuit, deuoret. Assiduò vigila, recogitando intellectu formidinem futuram in agone, id si feceris, concedet tibi Redemptor somnum spiritualem, vt absorpta in illo, & Passionis eius amaritudine immersa, obliuiscaris sensualium, & carnalium omnium appetituum, ac suauissimo compassionis liquore, in soporem suauissimum resoluta, omnem carnis, & mundi detestationem, fæditatemq; reijcias. Rogo vultu demisso Dominum, vt merito captiuitatis eius, vinculis peccati soluta, in libertate perenni, ab illa collocata, in æternum lateris.

C A P V T XII.

CHRISTI Prolocutio, Ego sum: & Iuda, Iudeorumque supina recessio.

Pati-

Patientissime IESV. Certè omnia tua facta in admirationem rapere possunt vnus cuiusque cor, vt & tua dispositio (antequam Iudæi exple- rent odium) contra te profundè animo immittenda: Primò enim antequam capereris, timebas, tristitiaq; cordis non celabas. Iam vtrò procedis, excipis eos, & alloqueris: ita enim sublimis aquila de te. IESVS itaque sciens omnia, qua sentura erant super eum, processit, & dixit eis: *Quem queritis?* Ecce quasi admones, & corripis latrones ad te venientes, & quale facinus committere meditabantur, prauo affectu expedirent, maleuolique effectu, innuere voluisti, queritis me Iudæi? Ecce sum: Sed simul sum & Deus & Homo. Vtrumque executus es potestate, etiam inter ipsam resignationem ad humilitatem, & captionem tuam reseruata, prius tamen voluisti, vt dicerent, & ore proprio confiteri possent, quisnam tu fueris? ad responsum illorum, esse te Iesum Nazarenum, quem quærebant, solumque hominem imaginabantur, vnico verbo: *Ego sum*; deiecisti eos in terram, & omnipotentia Maiestatistua etiam velata, abire retrorsum cõ- gisti:

Ioan. 18.
v. 4.

Vox Christi,
Ego
sũ omni-
potens.

Ioan. 18.
v. 5.

gisti: Iterum ergo interrogas illos, an eundem quærent, quem ex tanta potentia Deum agnoscere potuissent, at in profundis ignorantix tenebris occupatis cordibus, frustra erat etiam miraculo resipiscenciam ingerere: nam tua voluntas, quâ te pro nobis obtulisti, obcoæcauerat, mediante inferno, mentes Iudæorum, & Coryphæi Iudæ.

Ergo primò, *Ego sum*, ostendisti te Deum verum, & à conspectu tuo, tanquam peccatores indignos vultu tuo repulisti; secundò, *Ego sum*, declarasti te, & hominem esse, & non tantùm non retrò cadere lictores fecisti, verùm & capi te voluntariè permisti. Priusquam mortalitas tua texisset *Deitatem*, quanta energia verbi tui, *Ego sum*, fuerat. Moyses etiam locum pedibus tangere prohibitus, vnde illa vox audita, *Ego sum*, fuerat: Postquam verò Verbum Caro factum est, statim cùm de Abrahamo dixisses: *Antequàm Abraham fieret, Ego sum*: vix non à lapidibus obrutus, subducere te de templo, còdactus es, nunc verò dicto eodem verbo, *Ego sum*, horâ & tempore designato, & capi, & crucifigi voluisti, in domo Annæ dicendo. *Ego palam locu-*

Ioan. 1.
v. 14.
Ioan. 8.
v. 58.

tus sum. Ita contemptum hoc tuum verbum, *Ego*, vt alapa ferrea despexit illud. Veniet tempus quo dices: *Ego sum*: in Iudicio extremo, arescent homines præ timore, ipsique Angeli & Sancti contremiscent.

Sed cur iam & Deus, & homo dicendo, *Ego sum*, tam facilem te ad capiendum præbuisisti, & in iudicio talis Deus & homo licèt eris, tamen, *Ego sum*, proferendo, difficilem te exhibebis ad ignoscendum? Non alia causa, nisi quòd iam misericordiam, & amorem, tuâ Passione manifestasti, ibi autem iustitiam, & timorem mundo patefacies. O quali fonte lachrymarum indigerent oculi, anima mea, dum Deum omnipotentem, infinitis offendis sceleribus, licèt scias omni loco, omni tempore, omni occasione, illum præsentem adesse, tibi que in aurem insurrare, *Ego sum*. Tu verò abijcis te retrorsum ad terrena, & non permanentia, longè que à Deo recedis. Iterum te sæpiùs interrogat: Quem quæris, misera anima? Nonnè scis omnia esse vt stercora, caduca, in istu oculi transeuntia? *Ego sum*, qui sum, ego te creavi, redemi, & extensis brachijs expecto te; Veni ad me amica mea, hinc re-

quiesce sub umbra alarum mearum. Et tu repellis tales inspirationes, anima, & desideria, filiquis ut porcus, ut subulcus in longinqua, & aliena terra, maus pasci, quam in domo Patris, & benefactoris tui manere, ubi abundantia panis, & pacis. Ad quodcunque opus tuum, quo te occupari destinās, seruiat tibi pro excitatorio illud verbum Dominicum: *Ego sum*: Etiam enim ubique sit Deus, tamen in hac vita leniter præsentiā suam adesse sentiunt homines, adstat quasi dissimulans peccata mortalium, nec agnoscitur, nisi per flagellum immisum, potentia, & præsentiā eius. Vt Antiochus qui cum sensisset manum Alissimi, exclamauit: *Iustum est, subditum esse Deo*, & mortalem non paria Deo sentire: & Herodes, cum à vermibus uiuus consumeretur, fassus est præsentiā Dei adfuisse, at vlticem.

Per dolores Christi, anima mea, demisere ora, dicendo: Redemptor mihi, adfuit mihi in agone extremo, paterno affectu, ut merear audire vocem tuam. *Ego sum Pater tuus, & Pater misericors*. Et ego respondeam: *Ego Filius tuus*, quamuis indignus, & immorigerus fuerim, expecto donec hanc redi-

reditatis tuæ me participem reddas, non meis peccatis debitam, sed tua inexhaustā charitate, mihi promeritam.

C A P V T XIII.

Osculi signo à Iuda completa traditio Christi, & eius amica responsio.

Patientissime I E S V. Benignitas tua non tantum eleuauit ad terram alios Iudæos, sed & ad te capiendum manus soluit, & traditori Iudæ, osculum non declinauit. O quanto horrore iunctis lachrymis, anima Catholica corripit debet, considerando illud abominabile osculum? Vnde tessera proditiōnis, osculum, cuius inuentum, ut falsa amicitia osculi specie in venenum transformaretur inimicitia? In vltima cæna, ut supra dictum est; sumpto indignè pane, & cibo cœlesti Iudas, post buccellam porrectam à Christo, intrauit in eum Sathanas: iste Magister, inuentorque signi huius pestiferi, iam enim obsessus, & possessus à Dæmone, quid aliud, quam illius cantilenam canere debuit, pacto se obligando, Iudæis dicens: *Quemcumque osculatus fuero, ipse est, tenete eum.* *Et*

Mar. 26.
v. 49.

Et ducite.

ducite cautè. Quàm circumspècta, & artificiosa admonitio, nec immeritò, modus, ac circumstantia describitur proditiōnis per os Iudæ, ex instinctu Doctoris malitiæ.

*Iuda osculum,
an alapa
Christo
gravior?*

Possemné te Domine interrogare, quid te magis indignè affecerit, an osculum Iudæ, an subsequens scelerata illa alapa in domo Pontificis? Vtrumque in gradu supremo execrandum, ignoro tamen, quid leuiùs ex his duobus? in alapa dolor acer, in osculo summus fætor: ibi generalis contusio, hîc inaudita ingratiudo: ibi adulatio ignominiosa, hîc duplicitas cordis criminosa: ibi sanguineus tumor faciei, hîc insolita conturbatio, & commotio viscerum: ibi interrogatio fallax, hîc vulpina Magistri appellatio: ibi responsum Christi reprehensiuum, hîc ad reductionem amicitia Verbum affabile. Si viri Sancti multi hoc dono à Deo donati fuère, vt ex halitu solo, peccatores & ingratos superis, agnosceret potuerint, veluti de S. Policarpo legitur, cùm ei fortuitò obuiam venisset Martion Hæresiarcha, & diceret: Cognoscis nos? Respondit: *Cognosco primogenitum Diaboli.* Et S. Antonius Abbas, ab Hæreticorum, & Schismaticorum

corum hominum, maximè Arianorum congressu, & colloquio sic abhorrebat, vt ne propè quidem ad eos accedendum diceret, & alijs plurimis Sanctis id euènit, ex odore malo, & ore sordido prodiderunt reprobi à Deo, immundiciem intùs latentem.

Quid putas, anima mea, Christum pertulisse, dum os spurcum leprâ infernali, & tabe proditiōnis infectum, sacrosanctis labijs, & odorem suauissimum redolentibus, applicare mansuetudine summâ permiserit? Narrat Regius Psalter de peccatoribus. *Sepulchrum patens est guttur eorum.* Apertissimè conueniebat ori Iudæ: quòd sepulchrum fætoris grauitatem, maledictionemque gehennalem spirabat. Et tamen quàm humana responsio Domini. *Amice, ad quid venisti?* & Iuda, *osculo filium hominis tradis.* Ac si dixisset: Video te, & amicum, & clientem meum, quem enutriui, venisse, & quidem cum osculo, quis aliud, nisi amorem, & beneuolentiam sperasset? Et tu instrumentum charitatis mutas, in acutum ferrum traditionis? venisti, vt me signo osculi ad supplicia inimicis extraderes: verè *meliora sunt vulnèra amansis, quàm oscula blandiensis.*

*Psal. 5.
vers. 11.
& Psal.
13. v. 3.*

*Matth.
26. v. 50*

Matt. 6. v. 37.
 Promeruinē ego hoc, qui cūm fuerim doctor veritatis, & synceritatis, edocui te, & alios: *Sit sermo vester, est, est, non, non;* neque aliter instruere poteram, cūm sim Filius hominis, & filius Dei, quem tu nosti, tu verō aliter interpretaris meam doctrinam, & instructionem? Rabbi me quidem vocas, osculo verō, velut lanceā proditiōis transuerberas cor.

Non profuit obstinatæ menti vltima correctio, ibat in prauis adinventionibus suis Iudas. Figurabat mundum, qui amantes sui osculo voluptatum, deliciarum, ac variarum illecebrarum osculatur, vt deserat; blanditur vt occidat; verē impletur in mundo illud: *Pax non Pax:* sæpissimè sub specie amicitia, maximæ infidiæ metuendæ. Infinita huius rei exempla, tantūm ex antiquis vnum de Ioab, proponatur: qui cūm Amasam vidisset, dixit: *Saluus frater,* & tenuit manu dextrā mentum Amasæ, quasi osculans eum, potero Amasæ non obseruauit gladium, quem habebat Ioab, qui percussit eum in latere, & effudit intestina eius in terram, nec secundūm vulnus apposuit, & mortuus est. Ecce in ipsa amicitia crudelis laniena.

Anima

Anima mea, circūspicias sæpius cogitatione, qualia sunt mundi oscula, quibus tanquam hamo, in sagenam perditionis attrahat mortales, caueas, ne hac arte decipiaris: potius aduolue te ad pedes Saluatoris, rogando per humilitatem, in osculo proditoris Iudæ admisso, vt te non impediant in hoc mundo oscula vanitatum, quæ tanquam fumus prætereunt, quo minùs ad illud osculum pacis peruenias æternæ, vti desiderat Sponsa in Canticis: *Osculetur me osculo oris sui.* Quis nisi tu sponsus meus, Christe.

Cant. 1. v. 1.

C A P V T X I V .

Auris Malchi à Petro gladio abscisso, & Christi redargutio, aurisque restituro.

Patentissime Ie sv. Ita iam in prædam cessisti inimicis tuis. Fuitné inuentus, qui te defenderet, & pro te decertaret? Non: vnus quidem Petrus, animositate exigua exciatus, gladio ferijt Malchum, & auriculam eius dextram abscidit: sed quid profuit tibi talis ictus! Inualida prorsus fuerat defensio, quæ etiam tuis displicuit oculis. Attamen quare reprehenditur audacia.

Cur Pe-
trus à
Christo
reprehē-
sus, gla-
dio Mal-
chi vul-
nerans.

dacia Petri, Domine? Fortè Marty-
rum tuorum, & à te delectorum, viam
ostendisti, doctrinamque reliquisti, ne
se gladio tuerentur, cum pro te, & fide
tua, Tyrannorum sæuitiam, tormen-
taque experirentur: tu enim Domine,
antequam Passionis tempus à te ab æ-
terno designatum aduenisset, modò te
occultabas, modò per medium Iudæ-
orum ibas, modò declinabas aliò, ce-
dendo furiz eorum: vbi verò hora illa
terribilis comparuit, vltro exijisti, &
te in manus Iudæorum, volens dedi-
disti, nec vllam defensionem admisisti.

Stabant duodecim legiones Angelo-
rum armatz, ad tuendum te, vt ipse-
met Petro declarasti: Discipuli quoq;
parati erant, vr pro te decertarent;
nonné numerus illorum potuisset
conterere omnes cohortes Iudæorum?
Tu Domine, id fieri non permisisti,
potius Angelorum zelum imperio co-
hibuisti, & immotos eos videre te ca-
ptiuum mandasti; Discipulorum verò
corda à timore occupari permisisti, vt
magis de fuga, quàm de auxilio tibi
ferendo, cogitarent. Exemplum tuum
secuti Martyres, & in antris, & in de-
sertis locis delitescebant, ac sese occul-
tabant, priusquam voluntas tua eis
con-

constaret, illà patefactà cœlitus, & mi-
lites, & Legiones integræ sub iugum
Martyrij missæ, impauido corde con-
seruabant, absque resistentia, patien-
tiam. Instruebas ergo eos, ne & ante
tempus Martyrio se obijcerent, vt
Petrus fecerat, qui volendo tibi com-
mori, ter te negauerat, & tempore
martyrij assignato, liberè se tortoribus
præsentarent.

Illà nihilominus tua sententia ti-
more digna: *Omnes qui acceperint gla-
dium, gladio peribunt* Matt. 26
v. 52. Homicidia, &
contentiones ad sanguinem redargue-
bas: quæ si alibi, certè hîc in Polonia
celeberrima, maximè inter conuiuia,
& quæ non gladio, sed marsupio puni-
untur: Quare ergo Petrus, qui gladio
percussit, non gladio perijt? quia te
defendendo eum eduxit, non tamen
immunis à violenta morte, potius so-
cius tuæ Passionis. Sicut enim tu Do-
mine, in cruce mortem ferendam ele-
gisti, ita eandem tuo defensori, licet
inuerso capite, designasti.

Quærere etiam aliquis posset, quæ
causa, quòd & dexteram auriculam
abscederit Malchi Petrus, & tu eam sa-
naueris applicando? Primum à te
Christe, fundamentum in sede Petri
consti-

Cur Chri-
stus dex-
teram au-
riculam
Malchi
restituit.

constitutū fuit, multos Malchos pfeudofundamentalistas excrescere prouidisti: qui in plurimorum aures, falsum Euangelium immittere debebant, necesse erat, vt tuum Euangelium auriculam dexteram abscinderet, non quidem gladio materiali, sed explicatione verā Euangelij, quod est gladius spiritualis, hic abscindit omnes errores, & damnat, vnde confusi abeunt, abibuntque omnes; Malchi, falsi Euangelij disseminatores: tu tamen plurimos sanas, & aurem, dexteram salutis restituis, & nunc, & in finem mundi, vbi erit vnum ouile, & vnus Pastor.

Vellem adhuc docerī, cur Petrum, Christe, redarguisti, qui amore tui, in discrimen vitæ se contecerat? Mysteriorum magnum, fortassis quod Ecclesiam tuam, non effusione alieni sanguinis, sed proprii, crescere voluisti: nota ita infernus, ad osculum patet: per tot annos Calvinianam, & Lutheranam sectam, augmentum suorum errorum, gladio & cruore aliorum edificare, deuastationibus, & deprædationibus crescere, vsurpatione aliorum dominiorum dilatare, & quod magis mirandum, non semel in pinacu-

lis Synagogarum, loco Crucis tuæ sanctissimæ, visus gladius impositus, quo signo qualis sit doctrina omnibus ostendunt, & quem gladium tu Domine absque sanguine, ex tua gratia, à nobis amouisti: eum ipsi educere venfano affectu conantur.

Anima mea perpendens hæc omnia, procide coram crucifixo, dicendo: Sana Domine, aurem meam, quæ varijs oblectationibus abscissa, & separata à te, occupabatur, vanas cantilenas, obscæna verba, libenter admiserat, restitue illi sanitatem, vt suauitatis concentus mandatorum tuorum, hic & in futuro sæculo, delectari possit. Angelorum verò Legiones, & auxilium Discipulorum tuorum, non detineas in furore tuo, verum cum ad capiendum me infernus dilatauerit os suum, maximè in vltima hora discessus mei, defendar protectione vtrorumque, vt post mortem præparem aurem ad concinendum hymnum læticiæ plenam, cum omnibus Sanctis tuis, & per tuam mortem, eripiar à morte æterna.

CAPVT XV.

*Fuga Discipulorum, & timor,
solo Christo inter Iudeos, &
milites relicto.*

Patientissime IESU. Post exiguam
resistentiam, & quidem vnus Pe-
tri, omnes Discipuli in fugam effusi,
& dissipati, nec Maestatis tuæ reue-
rentia, nec dilectio, quam tantopere
eis commendasti, assistentiam & socie-
tatem Passionis, illis persuadere potu-
it, timor præualuit: sine gratia Diuina,
quæ ã ùpotest in humanis cordibus, pro-
totypon nobis exhibitum: illi enim ij-
dem Apostoli, qui iam latibula quære-
bant, postea illuminante eos gratiã Di-
uinã, ac Christo roborante, ingentia
tormenta, tanquam Leones impertur-
riti, pertulerunt. Noluit Dominus, vt
aliquis eum iuaret in illo prælio cum
Goliath infernali suscepto, figura erat
in David, cum ille solus, non armatus
gladio, & thorace Saulis, processit ob-
uiam hosti impropertanti genti Iudeæ,
baculo solo assumpto, & quinque lim-
pidissimis lapidibus tantum detecit in
terram aduersarium, de eiusque spolijs
triumphauit: sic planè Christus, ge-
neris

geris humani hostem, non indutus ar-
maturã cœlesti, relictaque, vt dictum
supra est, militiã Angelorum, accepto
baculo Crucis, ac quinque vulnere
apertione, contriuit: ideo de se apud
Prophetam ait Dominus: *Torcular
calceus solus.* Neminem adiutorem
adhibuit, non cælum, non terram, quæ
omnia tunc contra illum conspiraue-
rant, eo itaq; maiori vi aggressus præ-
lium, & solus inuasit Luciferum, &
solus de eo triumphum obtinuit.

Quærendum tamen est, vnde tantus
pavor Discipulorum, & iactantia com-
passionis coram Christo, versa in fu-
gam, & negationem? Nihil frustra fa-
ctum est circa passionem Domini, non
enim acceptum illi est, si quis proprijs
viribus fidens, defensionem eius, &
fidei suscipiat, qui omnia verbo creat,
& omnia perdere potest: humanã e-
rant freti Discipuli audaciã, quæ res-
pectu Diuinã nulla, & cum maximè
de victoria polliceri sibi videtur, ruit
in confusionem; si enim Discipulis
mens illa fuisset, & sic inuicem ratio-
cinari voluissent. Itanè Deum & Do-
minum nostrum, relinquimus? dixe-
ramus ante: *Ad quem ibimus, Verba Ioan. 6.
Visa æterna habes? Iurauimus prius*
ad mor-

ad mortem ipsam non deserturos illum, & iam omnia aliter à nobis geruntur, maluimus fugere, & latebras querere, quàm tam bono Domino adhærere. Timor, & inconsiderata voluntas abripuit aliò, obliuioneque sepeliuit, & beneficia collata, & amorem reciprocum promissum. Eheu anima mea, reuolue cogitatione, quàm sæpè derelinquis Deum tuum, & fugis ab eo peccando: non consideras dona quæ singulis accipis momentis: non reducis in memoriam pactum tuum in baptismo cum Deo tuo: non bene proponis, & inculcas memoriæ tuæ, quid sequetur perpetrato peccato, non comparas vnum instans vitæ tuæ, cum æternitate sine fine.

Post fugam Discipulorum, solus Christus inter duplices hostes relictus, tanquam Agnus inter feroces bestias, circumdatus sæuitiâ, & crudelitate eorum. Quæ mens angustias pectoris Diuini tum temporis considerare dignè poterit? Creatorem cæli & terræ, & hominum, ab omnibus derelictum, in manus ferocissimorum aduersariorum deuenisse? Quæ societas Agni cum Leone, inferni cum cælo, vitæ eum morte, bonitatis cum malitia?

manfue-

mansuetudinis cum ferocia? Ideo Ecclesia in persona Christi, die Parasceues, flebili cantu intonat: *Omnes amici mei dereliquerunt me, & prauauerunt insidiantes mihi, tradiderunt me in manus impiosum, & inter inimicos prosequerunt me, & non pepercerunt anima mea, congregati sunt aduersum me fortes, & sicut gigantes steterunt contra me.* Quis melius describere posset malignorum cum Christo tunc coniunctionem? De Domino dictum est; *Exaltauit et gigas ad cur-* Psal. 18.
rendam Esam: & iam non ipse gigas, v. 6.
verùm inimici gigantes effecti. Amor hoc effecit, vt gigas cœlestis, paruus & inermis appareret, immò vermis, ac opprobrium plebis. Iudæi autem milites magni, ac generosi viderentur.

Tu ergo anima mea, defigendo oculos mentis in Saluatorem, circumdatum à Iudæis & militibus, demissè roges Dominum, dicendo: Conforta me gratiâ Spiritus Sancti, ne te deseram, neque à te fugiam, quò enim sine te vadam? *Si enim ascendero in caelum,* Psal. 138.
tu illic es, si descendero in infernum, v. 8.
ades: Tu quidem potes esse sine me, at ego vbi ero solus sine te? Væ soli, cum enim ceciderit, quis eum eleuabit?

bit? toties cado, & demergor in profundum barathri: si tu me non eleuabis, quis meus adiutor? Coniunge ergo me tibi totaliter, Christe, nexu Passionis tuæ, vt nunquam à te separer, nec hinc per desiderium, nec in celo per saturitatem.

ACTA

ACTA CHRISTI
tempore Passionis.
LIBER SECVNDVS,
CAPVT I.

Iudæorum in Christum irruptio, & mala tractatio.

Ratentissime I E S V. Ingressus es iam tuam Passionem, cum solus & traditus, & relictus fuisti persequentibus te. Quis exprimere verbis posset, quid illo assultu in te à Iudæis factum? quis hoc intellectu versare præsumet, & lachrymarum siccitate prædominante, transibit oculis non madidis, considerationem principij tuæ Passionis? Pater tuus dereliquit te, propter tuam submissionem, quâ te satisfacturum, pro grauissimis mundi sceleribus, deuouisti: Discipuli aufugerunt consternatione occupati: Angeli non succurrerunt, à supremi Numinis potestate, & mandato detenti. Præuidisti tu hæc omnia, Christe, & per Prophetam Regium, à te dictum ad Patrem:

Ecce ceperunt animam meam, irruerunt. Psal. 138.

D.

tunc. P. A.

runt in me fortes, neque iniquitas mea,
neque peccatum meum, Domine, sine in-
iustitate cucurri, & direxi.

Amor &
peccatum
Christum
seperunt.

A quo capta est anima tua, Redem-
ptor, in quam habuisti potestatem po-
nendi eam, & iterum sumendi eam?
duo diuersi fictores, vnus charitas è
cælo, alter peccatum è terra; peccatum
causa prima, quòd commiseratione
deformitatis suæ, detraxit charitatem
è cælo, quâ inebriatus gigas, egressus
ad currendam viam, inopinatò circum-
uentus, & in opprobrium inurbanæ
multitudinì, tanquam maxime reus,
datus. Ideo adiecisti Domine? *Neque
iniquitas mea, neque peccatum meum.*
A peccato origo, sed alieno, iniquitas
non propria, sed mutuata, & ab illis
accepta, qui cum Dauide verè incusare
possunt, seipsum deplorando. *Quoniam
iniquitates nostra supergressa sunt ca-
pita nostra, & sicut onus graue grauata
sunt super nos.* De Salvatore autem lo-
qui decet: *Hic autem nihil mali fecit.*

Psal. 37.
v. 5.

Luc. 23.
v. 22.

Psal. 58.
v. 5.

Quare ergo capitur, & diripitur? *Sine
iniquitate cucurri, & direxi:* ac si di-
xisset Dominus; Charitas sola me pro-
didit, charitas ista me & dicere, & fa-
cere còlegit: *Desiderio desideravi hoc
Pascha manducare, & occidi pro pec-
cato.*

Luc. 22.
v. 15.

catoribus: Charitate præeunte, ob-
uiam processu Iudæ & Iudæis: chari-
tate persuadente, vinci me passus sum,
& tam atrociter comprehendi: chari-
tate comitante, supplicia & tormen-
ta grauissima pertuli: charitate se-
quente, & persequente, & perseue-
rante, flagellatus fui, coronatus, cruci
affixus, & morte tandem obsignauì
fortitudinem charitatis: Insignia tot
mihi in captura prolata à charitate,
in quibus ita mihi complacuit, vt e-
numerarem illa: *Tanquam ad latro-
nem existis cum gladijs, & fustibus, &
lignis, comprehendere me: Gladij mor-
tem, fustes vapulationem, ligna redo-
lent contusionem. Euadere potuis-
sem, si voluntas mea accessisset: nonné
ille ego sum Deus & homo, cum do-
cerem in Synagogis, cum instruerem
in templo, cum in montibus concio-
narer, & tandem non me cepistis?
Verba ipsa Christi non aliter sonant.
Quotidie apud vos sedebam, in templo
docens, & non me tenuistis.*

Mat. 26

Mar. 14.
v. 49.

Mat. 26.
v. 55.

Cur hoc? Non impleuerat tunc fi-
nem redemptionis excessiua charitas,
iam plenâ mensurâ ebibit in calice ab
Angelo porrecto charitatem, statimq;
in gladios, & fustes, & ligna ipse se in-
gerit,

gerit, & malè tractatur, vt dicere posset: *Irruerunt in me fortes.* Quos amavit charitas, quæ fuit ad eò fortis, vt omni defensione ipsam fortitudinem exspoliaret. An non fortes, cum quibus & cælum, & terra, & infernus, vires suas & permittendo, & operando, & cooperando coniunxit? An non fortes, qui fortissimum Samsonem blandente charitate, & absicis crinibus, demonstrationis potentæ Diuinæ, tantâ cæcitate, percusserunt, vt oblitus virium suarum, *Velus agnus coram se tendentibus obmutuerit?* An non fortes; qui, secundam personam Deum, vt hominem, inaudito exemplo vitâ priuauerunt? subiungit deniq; Christus. *Cucurris; & direxi.* Summâ alacritate inuitante, eadem charitate cucurrit vsque ad mortem, & mortem crucis, direxitq; Passionem suam ad saluandas, quæ perierant animas.

Tu anima flendo demissè, dic: Propter me Domine tuam occultasti fortitudinem, vt imbecillum clypeo tuæ infirmitatis solidares? In exitu meo à corpore, sis mea fortitudo, & si irruent in me fortes, repellas insidiantes mihi hostes, victoremque illuc introducas, quò direxisti saluandos per me-

rita

rita tormentorum tuorum, multos: vtinam & ego annumerer illis, quorum nomina scripta in cælis.

C A P V T II.

Nuncius de captiuitate Filij dilectissimi, quo dolore à Maria exceptus.

Patientissime I E S V. Anxiè sciens Mater tua à teipso, de te breui tradendo, expectabat Nuncium, & simul secundum istum gladij à Simeone prædicti, augmentum, & circumstantia captiuitatis tuæ tempore aggrauabat mærorem, eum quasi linceis oculis, charitate ostendente hæc omnia, quæ tibi dirè à Iudæis euenerant, instrueretur, & quia nihil te latebat, nec ipsam latuit; relatio enim fuit vt amoris, sic & doloris: iam te hætenus Matrem Christi appellabant omnes: nunc titulo tuo addetur, vt incipias nominari, *Dolorosa Mater.* Quæ enim fronte, & quibus oculis, ac quo corde exceperis de captiuitate filij tui tabellarium, audem quidem interrogare, at vereor, ne silentio tristitiam potius, quàm verbis exprimas: rogarem magis, ô Domina, vt cordi meo firmiter imprimas.

D 3

Ego

Ego mihi tamen imaginor, tibi paruisse illo puncto, quo mansuerissimus Filius tuus, circumuentus à conuentu fuit malignantium, duosq; nuncios ad te missos existimo, vnum per palanres discipulos, alterum per reuelationem intrinsicam à Filio: ita enim amior coniunxerat, & maternus, & à Spiritu sancto infusus, corda Filij & Matris, vt communia gloriosa, gaudiola, dolorosa, viderentur mysteria, nam si in moribus sanctis, sæpissimè tanta fuit gratia coelitus data & concessa, vt quod à longè agebatur, ipsorum distantibus oculis vicinum compararet: Quid de Matre, & tali Matre, cogitandum? Fortè in Canticis de hoc infelici horto scriptum legitur: *Veniat dilectus meus in hortum meum, & comedat fructum pomorum suorum.* Maria, quæ tanquam prima causa post Deum Patrem, amore detraxit è cælo te Redemptor, eademque inuitavit ad hunc hortum lugubrem, vt comederes, & concoqueres fructus pomi vetiti amaros, tuos appellasti, & quia creasti, & quia tanquam tuos proprio sanguine degustasti.

Cerratur omninò amore relatiuo: Filius enim Matrem rogat vt etiam ingrediatur eundem hortum: *Veni in hortum*

Cant. 5.
7. 2.

hortum meum soror mea Sponsa, messui myrrham meam cum aromatibus meis, comedi fauam cum melle meo, bibi & vinum meum cum lacte meo? Licet absens corpore, quis dubitare posset Mariam præsentem corde, & affectu fuisse in horto cum dilecto suo. & verè fuit. Videndum iam, quid collegerit ibi, *Messus myrrha*, quid aliud significat, quàm abundantiam atrocitatis, & furæ Iudæorum contra Christum, Myrrha, verè sanguineus ille in magna copia sudor in terram è Sacrosancto corpore effusus: Myrrha, tristitia summa cum acervus dolorum futurorum ante oculos stabat: Myrrha, cum virulento osculo ingratißimum factorem Iudas emisisset.

Aromata autem qualia? Inprimis Patris coelestis voluntas, cui placidè se Christus totum submiserat, charitas odorifera, quæ ardebat, vt quantonius pateretur: fructus saluandarum animarum, quos offerre Deo Patri quàm plurimos desiderabat: Comestio fauam cum melle quid? nisi commixtio doloris cum amore, quo leniebat omnia in vicinia aduentantia tormenta: Vinum cum lacte quid? Refocillatio quædam sensuum, ad patiendum resolutorum, D 4 fortis

fortitudinis cum innocentia cōagula-
tio, diuinitatis cum pura absque ma-
cula humanitate coniunctio, ipsius do-
loris Christi cum Matre communica-
tio, quæ lac quondam infanti propina-
uerat, iam vinum amarum ipsa bibere
cogitur.

Vndique angustiarum oppresserunt cor
Mariæ: sicut enim præsentia Filij, &
conuersatio hucusque mirè recreabat
animam Matris, eamque mille conso-
lationibus replebat; sic nunc absentia
eiusdem, & quidem talis, vt inter ma-
nus inimicorum incidisse sciret, à qui-
bus tot verberibus, flagellis, irrisioni-
bus, sputis, alapis, affici debebat, quali
dolore affectam putamus! Præsertim,
tu anima mea, si eam Matrem tuam ag-
noscis, vt agnoscere pro infinitis be-
neficijs debes, reuoluas intellectu, &
terræ inhærens, fletuque & faciem; &
genas profundens, obtesteris Mariam
Matrem Dei, & tuam, per illum acu-
tissimum dolorem, quem ex nuncio
captiuitatis filij dilectissimi suscepit,
vt quando hora euocationis tuæ, ex
hoc horto corporis tui, imminabit,
intercessione suâ potenti, è manibus
ad rapinam paratis inferni te eripiat,
& in illum hortum introducat, vbi
nulla

nulla myrrha affectionis seminatur, nec
aromata redolentia acerbitatem colli-
guntur, sed lacte, & melle, & vino sua-
uissimo recreantur in æternum corda
electorum.

C A P V T III.

*Deductio infamis, & ludibrijs
plena processio Christi ad*

Annam.

Patientissime I E S V. O verè tua in-
famis apprehensio à Iudæis, & Pro-
cessio detestanda! Imaginor mihi Re-
gium Prophetam in Spiritu vidisse
cruentam hanc irruptionem in te Do-
mine: *Circumdedērunt me vituli mul-* Psal. 21.
ti, tauri pingues obsederunt me, aperu- v. 12.
erunt super me os suum, tanquam Leo
rapiens & rugiens, circumdedērunt me
canes multi, consilium malignantium ob-
sedit me. Quicquid venenarum malitiarum
potuit Lucifer intellectu deprauato
in te depromere, totum euomuit: ho-
mines enim feris ferociores effecti, om-
nia membra tua sanctissima ita in la-
nienam conuerterant, vt prorsus illa
crudelissimè dilaniarent. Non errabit
quisquam, qui certò eredet te, Redem-
ptor, cum temporis, & terræ illiusum.

D 5

& can.

& tanquam prædonem, & omnibus sceleratioribus antesignanum ab illis æstimatum, & eo modo tractatum, quo nemo nocentissimus durius tractari potuit, ligatum, cathenis compressum, baculis contusum, facie per vepres, & saxa laceratum, totoque corpore afflictum, extractumque è loco captiuitatis tuæ, insolitâ furiâ iactatum, & per fluuium Cedron, benedicto tuo corpore instar pontis strato, cruentis, & madidis, ac siccis vulneribus coram Anna Pontifice steterunt, simul & eadem vulnera coram Patre cœlesti constituta, quæ & charitatem tuam erga nos testarentur, & indignationem offensæ Patris à nobis auerterent.

Persecutores Christi, cur vitulo, tauro, leoni, & canibus comparasti.

Verum cur quatuor bestiis comparauerat Psalmographus, malam tuam à Iudæis tractationem? Vitulos enim, tauros pingues, leonem, & canes nominauit. Optimè expressit angustiam tuam, Domine, & scelera eorum in te, summâ petulantia commissa? Per vitulos, fortasse insolentiam depinxit, illusiones, verba criminosa, insultationes, certè fuerant, vt ipse per Prophetam dixeris. *Subsanarunt me subsanatione, frenderunt super me dentibus sui.* Vituli saginati currunt & saltant, tecum

Psal. 34.
v. 16.

tecum cucurrerunt per ardua, & saltarunt per inuia, ac deuia, quo calamitatem auerent tuam. Primus saltus ex horro fuit ad Annam, Secundus ad Caiapham, Tertius ad Pilatum, Quartus ad Herodem, Quintus iterum ad Pilatum, Sextus ad locum supplicij, Septimus ad ipsam Crucem. De hoc saltu, & Sponsa de te: *Ecce iste venit saltens in montibus, transliens colles. Transiisti montem Caluarie, & colles omnes superasti, nam supra terram ad ipsam Crucem saltus tuus ascendit. Per tauros pingues, ferociam (describit Rex.) Iudæorum, & milicum. Cinxerunt te, & cornibus maledictionum, & verberum, punxerunt ad intima penetrantia penetrantes, pinguedine malignitatis impleti, obruerunt te, & oppresserunt acrimoniâ Passionis, vt de te fateretur alter Propheta. *Aplana pedis ad verticem capitis, non eras in eo sanitas.* Per leonem rugientem, & rapientem, terrorem figurauit idem, quando innocentia ipsa, terroribus inferni circumdata est, vocibus similibus, rugitibus leonum, impletus est aër, quo territi noti tui à longè steterunt, disperisque sunt à te, propter ingentes clamores, quos delicatissimæ tuæ:*

Septimo
Christi
ductus.

Cam. 10.
v. 80.

Isai. 20.
v. 60.

D 6.

tua:

ruæ aures, & cor tuum expertum est abundè: in escam datus es à Deo Patre, vt alio loco Propheta: *Canes leonum rugientes, vt rapiant, & quarant à Deo escam sibi.* Per canes rabiem expressit Dauid, quæ reuerà fuit in te Iudæorum, multi canes conuenerant: omnium enim nationum capita coniuarunt in perniciem tuam. Rabies canina discersere cogitat prædam: talis rabies fuit apud Iudæos, cum clamarent: *Tolle, tolle, crucifige.* Tu tamen Domine, præcipue de ferocia, & terrore conquereris, & Patrem inuocas in auxilium. *Salua me de ore leonis, & à cornibus unicornium humilistarem meam.* Humilitas summa Dei, quæ passa est tam ignominiosâ processionem se duci in Ierusalem, ad confusionem coram omnibus ibidem-existentibus mortalibus.

Anima obmutescere, & pro indignatione conductionis Christi tam infamis, lachrymarum glacie concretesce, humilitatem eius humillimè implorando, vt cum ex horto corporis ad cœlestem Ierusalem deduceris à quatuor illis bestijs, te immunem, & sine noxa intactam defendat à vitulo, quæ est caro, & eius insolentij protegat; à tauro pin-

Isal. 27.
v. 22.

pingui, mundo, & illecebris eius liberet; à leone, dæmone, ferociâ, terroreque eius eripiat; à canibus multis, id est scrupulis, conscientiam tuam rodentibus rabie, tueatur; processioque eius ludibrijs plena, confundat tuos nominatos hostes, veratque in gloriosam deductionem ad se, qui propriâ ignominia, triumphum electis promeruit.

CAPVT IV.

Ad Annam adductio Christi, ubi alapa illi funesta inflicta.

Patientissime IESV. Tu Iudex mortuorum & viuorum, cum esses in statione prima ignominiosa, permisisti te coram Anna Pontifice præsentari, qui gaudebat tandem Pharisæico odio imbutus, habuisse te in manibus suis, & in disputationem tecum descendisse, ipsemet & accusator, & ferens decretum, omnes assistentes illi applaudunt, condemnant, & exequi sententiam urgent. Interrogatio Pontificis circa duopuncta versabatur, de doctrina, & de Discipulis tuis exosis Synagogæ, vt ergo caperetur in sermone, qui iam vin-

Quis stabas in corpore, obijcitur tibi vtrumque, & solutio expectatur. Tu Domine ipsa sapientia (nam omnis sapientia à Domino Deo est, & cum illo fuit semper, & est ante æuum) licet: Corpus tuum & membra ligata, intellectus solutus, & perfectus, vt in Deo, admirabili tuo responso confundisti interrogantem. Verùm pro replica, in facie tua delicatissima ferream alapam reportasti, & prudenti tuo dicto: *Ego palam locutus sum mundo: & ostendisti te & Deum, & Doctorem, non angulos, quærentem, non sophisticis quæstionculis stabilientem doctrinam, non conuenticula priuata celebrantem.*

Rectè appellas te hoc verbo, *Ego*: qui eras, es, & eris tanquam Deus in æternum, & bis repetijsti, *Ego*, vt declarares te esse & Deum & hominem: *Palam*, in omni loco disseminasti semen tuum, velut optimus Paterfamilias, quod in multam segetem excreuit, testimonio generali approbas tua facta, dicendo: *Interroga eos, qui audierunt, quid locutus sum ipsis, ecce hi sciunt, qua dixerim ego.* Fortè ita argumentatus es Domine, ad incredulos Iudæos: Iam perdidisti apud vos, vestrà maiestati prædominante, fidem, non creditis:

Ioan. 18.
v. 20.

Ioan. 18.
v. 21.

dicis mihi, saltem auditui alieno credite, operibus meis fidem date, ore non meo, sed multorum, innocentia mea innouescet vobis. Non profuit illis tam suaui allocutio: è schola diuersa Luciferi sumpserat Annas argumentum, quo doctrinam, & discipulos tuos improbabat, ideò de his interrogabaris, quàm maximè Domine. Ad tam modestam, & subtilem elocutionem quis non sperasset vel vltiorem disputationem, vel absolutionem? Non ita factum est, alapa ferrea responsi instar successit.

Anima mea exclama lugubri voce, cum Propheta: *Obsupecite calis super hoc, & porta eius desolamini & ehehem.* Angeli inducite ruborem, & oplemini confusione, quòd facies illa, in quam vos desideratis assidue aspicere, colapho nebulonis vnus inflicto, tota tumore, & sanguine conspersa est: Terra quare non contremiscis, & quæ propter vitulos quondam aureos adoratos, multa millia hiatu absorbuisti, nunc videndo summum liuorem, & contemptum Creatoris tui, adhuc stas immobilis? Cælum, quod sæpius propter minora flagitia, fulmine terroribusque igneis sæuebas in tam atroci-

percussione faciei Dei tui conquiescis? Benignitas, & charitas velârunt tantum dedecus Christi, ipse tu Domine affabili sermone te vindicâsti, quid dico vindicâsti? imò docuisti scelestum, qui adulatoriâ voce iniuriam Pontifici te intulisse, protestabatur.

O adulationem proscrubendam ex omni aula, quæ in Dei ipsius faciem non veretur insurgere, & colapho dehonestare! quàm suauiter verò adulationem reprimebas, Saluator dilemmate insolubili: *Si malè locutus sum, testimonium perhibe de malo, sin autem benè, quid me cadis?* Difficile argumentum, non poterat in domo Annæ Pontificis explicari. Ideò vterius tua processio progrediebatur: relicta apud Annam confusio, & vindicta alapæ in die iudicij comparenda.

Anima mea, considerando, quòd pro te Redemptor tuus, & pro tuis flagitijs, absque verecundia commissis, tam cruentam alapam, in conspectu Pontificis & plurimorum, excepit; tota rubore & horrore confusa, percutiens tuam faciem, conuoluta terræ tremebunda supplica, dicendo: Fac mi Iesu Christe, tuæ Passionis, & suscepti colaphi ferrei, meritis, ac mihi in vltimo halitu vitæ

vitæ meæ, satellites infernales alapas mortales infligant, potius ipsi confusione acceptâ recedant, & tu me in delicijs colloces sempiternis.

C A P V T V.

Christi in domo Caiphæ presentatio, ubi consilium Iudeorum coactum, & falsi testes.

Patientissime IESU. Secunda statio confusionis tuæ amaræ plena fuit in domo Caiphæ, qui tanquam Pontifex Anni illius, prophetauit: *Expedire vnum hominem mori pro populo, ne tota gens pereat.* O miserrime Caipha, non plenè prophetâsti? ex parte quidem verum, cum expediret vnum hominem mori pro populo, aliàs non tantum tota gens, sed totus mundus etiam perisset, verum non nouisti illum vnum hominem. Vnus fuit talis homo, scilicet, simul & Deus: neque debuit innocens tanquam nocens mori, quem tu falsis inductis testibus, in domo tua Concilio idèò habito, condemnâsti: Benè prophetâsti, modum executionis pessimum inuenisti: Peruersum tuum Concilium, in quo Filium Dei hominem factum, innocentiam clarum, causid-

fidicis, cum erroneis testimonijs indu-
ctis, nullo defensore tradito, iniquâ
sententiâ morte dignum iudicâsti.

Ah Christe mi Redemptor, ad te o-
culos meos, guttis lachrymarum ple-
nos conuerto, & miror vehementer,
testimonium contrate prolatum, tam
mancum, incredibile, prorsus confi-
ctum. Sic enim accusatio instituta fuit
coram Pontifice Caipha à testibus. *Hic*
dixit, possum destruere templum Dei,
& post triduum reedificare illud. Vani
accusatores, oportuisset interrogâsse
Dominum, de causa huius sermonis,
vt ipse verborum suorum esset inter-
pres, cur hoc, & quomodo dixerit?
Audiuissetis responsum longè alienum
à conceptu vestro; Omnino stulti vos
& stupidi, non de materiali machina
templi vestri, sed de templo pretiosi
Corporis sui intellexerat Dominus; si
enim S. Paulus: *Omnia corpora homi-*
num templa Dei vocare ausus est, quid
illud Corpus? quod in se Deum habu-
it, & coniuncta in illo natura humana
cum diuina, vnitae inseparabili, verè
repræsentauit verum, & viuum tem-
plum Dei. Propterea nullum respon-
sum dedit Saluator, tacitè reprehen-
dendo insipientiam accusantium, quod

Euan-

Euangelista expressit, his verbis: *Non*
erat conueniens testimonium illorum. *Mat. 14.*
v. 59.

Dominus autem fortè cogitabat, con-
demnatis me inauditum, interpreta-
mini malitiâ vestrâ, verba mea charita-
tiua, fiat, ego implebo hoc dictum, de
templo destruendo, non vestro, sed
meo, hoc reedificabo in maiori gloria,
cùm resurgam: vestrum autem tem-
plum Romani deuastabunt, lapidem
super lapidem non relinquentes, nec
vquam restauratio integra succedet.

Cùm ergo tu nihil loquereris, præ-
bens te hostiam viuam in holocaustum,
pro delictis mundi, Pontifex interro-
gat & adiurat, vt dicas: *Si tu es Filius*
Dei eius, loquebatur hoc, non vt te ta-
lem sciret esse, vel cuperet doceri, ten-
tando dixerat, vnde stabiliorem causam
criminandi inueniret. Iam non taci-
isti Domine, partim vt te Deum esse,
etiam in statu iniquissimi iudicij non
celares, partim vt ignorantia crassa Ca-
iphæ, & asseclarum, in tuo tremendo
iudicio non suffragaretur eis, de tuo
iudicio vero, in iudicio falso, prophe-
tâsti, & monuisti: *Videbitis Filium ho-*
minis, quem iam despicitis, cuius in-
nocentiam prostituitis, cuius correcti-
onem fugitis, cuius verba irridetis, se-
den.

Christus
adiurat
in domo
Caipha
cur re-
spondit.

Mat. 14.
v. 62.

dentem à dextris Virtutis Dei, & Venientem in nubibus cali.

Pontifex, qui ponderare responsum tuum debuerat, abreptus errore Pharisæico, blasphemiam appellat, scindit vestimenta sua, reum mortis declarat, ad cædendum, & conspuendum, videlicet exponit. O infelix Caïpha, non vestimenta, sed cor tuum scindere debuisses, cùm de iudicio terribili audis Dominum concionantem, verùm expletum est dictum Saluatoris: *Qui ex Deo est, Verba Dei audit:* propterea Caïphas non ex Deo fuit, quia verbum Dei admittere ad aures noluit, potius ex inferno origo eius, & ibidem residentia perpetua.

Lugeas anima, in memoriam reuocando, iniustum Concilium contra Saluatorem congregatum, sed quia ideò se subiecit illi, vt te eriperet è formidabili iudicio sceleribus tuis debico, ex infinita sua misericordia, demississimè rogans, dicito: *ô Domine mi, per ignominiam, quàm à falsis testibus pertulisti, fac, vt cacodæmones, in separatione mei à corpore, velut falsi testes reijciantur, nulloque responso à te in detrimentum mei accepto, ad supplicia*

*Ioan. 8.
v. 27.*

plicia subterranea sibi debita inanes reuertantur: Tu verò decreto tuo fauorabili, me ad perpetuum tuum osculum, & hilarem oculum admittas.

C A P V T VI.

Negatio terna Petri, & Iudæ suspensio.

Patientissime IESV. Accesserunt ad tuos colaphos, & sputa ab ipsa impuritate iniecta faciei tuæ pretiosæ, interna duo sputa, & colaphi à duobus discipulis cordi tuo inflicti, dum vnus te nunquam nosse, aut vidisse ter iurauit, alter delictum venditionis, scelere desperationis cumulauit, benè dixisti per Prophetam: *Sagitta infixæ sunt* Psal. 330. *mibi: quando duos ex alumnis tuis in* v. 3. *perditione ruere vidisti, vni eorum oculi aspectu succurristi, alterum præcipitari crimine desperationis permisisisti. Infelix duplex mercator Iudas, Deum pro triginta argenteis vendidit, & pro illis funem præcidentem fauces miseræ emit, vel potius gratis accepit, redditâ pecuniâ. Præmium tale auaritiæ debitum. Hic exclamare potes anima mea cum S. Paulo: *O altitudo* Rom. 110. *diuitiarum, sapientia & scientia Dei,* v. 33. *quâ in**

quam incomprehensibilia sunt iudicia
tua Vterq; peccauit, & vnus repul-
sus; alter meruit gratiam. Nonné pul-
chra, & dolorem resonantia apparent
verba Iudæ: *Peccauit, tradens sangui-*

Mat. 27.
v. 4.

Cur Iudas
suspensus
& Petrus
conuer-
sus.

agnoscit se vitro, sanguinem Christi fate-
tur effusum, & tamen furca loco abso-
lutionis illi assignatur. Petrus nihil di-
xisse legitur post negationem, nec re-
uocauit se errasse, solo fletu purgauit
scelus.

Quid est hoc? Fortè, quia Iudas de-
derat occasionem & initium Passioni,
Petrus verò vnicus inuentus, qui in
principio passionis defendit gladio Do-
minum suum, vel quòd Iudas excæca-
tus auaritiâ, non meruerit videre oculo
Christi, Petrus timore solo peccans,
obtinuit, illum vt respiceret Redem-
ptor, sic enim in Euangelio legitur. *Et*
conuersus Dominus respexit Petrum.
Mirabilis tuus & efficax aspectus Sal-
uator, ad similitudinem solis; qui ra-
dios in humidam terram immittendo,
atrahit vapores, & nubem efforman-
do, per imbrem reddit iterum terræ,
pinguedine eam replendo: in siccam &
aridam verò emissi radij absq; fructu
operantur, sponsa in canticis de oculis
diui-

Luc. 22.
v. 61.

diuinis ait: *Oculus tuus columbarum, absq;*
eo quod intrinsecus lateat; Benignita-
tem & mansuetudinem columbinam,
oculi tui Domine præseferbant sem-
per, sed intrinsecus latebat vis summa
attractiua, nam visu solo & Mattheus à
telonio auocatus, relictis opibus, at-
que habitu contracto diuitiarum, A-
postolus & Euangelista creatus, & Pe-
trus visu simili flendo amarè delictum,
remissionem est tam enormis peccati
consecutus, ipso passionis tempore,
peccauerat Petrus, & statim effectus
passionis Christi in illo apparuit, radij
gratiæ ex sacrosanctis oculis in humi-
dam pusillanimitate plenam terram
Petri ferebantur, inde vapores attracti-
ti in cor illius recordatione prædictio-
nis Domini de negatione ipsius terna,
nubem contritionis densam effecer-
unt, quæ per pluuiam oculorum ef-
fluxit, & fructum poenitiæ genera-
uit: Iudæ cor durum, & ariditate in-
ferni siccum, respuit radios cœlestes,
& disruptis visceribus, in sempiterna
remanit sterilitate.

Stupendares, Petrus qui iam negat
nouisse se hominem, antea dixerat: *Tu*
es Christus Filius Dei viui, qui iam
ter, cum iuramento, detestatur notiti-
am,

Can. 4.
v. 10-4

Mat. 16.
v. 16.

am, ter postea interrogatus à Domino se habere erga illum amorem, protestatus est: qui antea velle se commorigloriabatur, iam gallo teste, nec audire de Magistro vult: qui in turba & strepitu in horto captiuitatis, audaciâ accinctus, ferro inimicum ferit, iam coram muliere & seruo, verbis defendere veretur, eumq; prorsus pernegat. Oratio tua Christe subuenit Petro: *Ego trauspro te, Et non deficiat fides tua, Et tu aliquando conuersus, confirma fratres tuos.* Nobis in exemplum datum, ne desperemus de misericordia Dei, vt Iudas, fletu corrigamus errata, vt Petrus, qui licet veniâ ab ipso Domino donatus esset, pro vna culpa tamen, tota vitæ tempore non cessauit à lachrymis.

Væ tibi, anima mea, peccatrici maximæ, quæ pro ingentibus sceleribus tuis, vix guttam aliquando emittis, & iterum ad priora peccata redis; contrito corde, accedas ad crucifixum petens: Respice me misericordiæ tuæ oculo, Domine, & liquefacias compunctionis dolore genas meas, quatenus defluant aquæ ex illis, purgantes sordes meas, quibus deleris, post mortem abstergas omnem lachrymam ab oculis meis,

meis, perducatq; ad illas delicias, per Crucem & Passionem tuam, quas, nec oculus vidit, nec auris audiuit, nec cor humanum comprehendit.

C A P V T VII.

Nox illa terribilis Christo in domo Caipha, vbi quid factum sit, nec scriptura expressit sacra.

Patientissime IESV. Quis audebit describere, quæ passus es nocte illâ vel in residuo noctis, antequam illucesceret dies, in carcere Caiphæ? quid egisti, vbi fuisti, quæ conuersatio tua? Saxeum & lapideum meum cor distilla, Domine, & educas, tanquam è petra aquas salubres pœnitentiæ, quibus defleam te, vel potius me, cuius causâ, tanta passus es. Copiosa tua redemptio necessaria erat, nouisti, ante cuius oculos omnia sunt aperta, mortales omnes peccasse, & peccare die noctuq; , ita tu die & nocte eluisti scelera eorum, nocte potissimum in silentio, in abscondito offenditur tua Maiestas, tu ore tuo Sanctissimo elocutus es. *Omnis qui malè agit, odit lucem, Et*

*Ioan. 2.
v. 20.*

E

non

non venit ad lucem, & non arguantur opera eius.

Lux, est quasi inspector operum nostrorum, fugimus, dum aliquid non boni exequi intendimus, & noctem eligimus, quâ tecti impunè liceat flagitijs vacare, quod contra tuam ordinationem facimus. Ordinatione tuâ per-

Psa. 103. v. 22. *seuerat dies:* in quo pie Rex? respondet in altero Psalmo: *Ortus est sol, & homo exhibet ad opus suum, & ad operationem, & usque ad vesperam.* Nox propter quietem data hominibus, vel ut somno recreent artus, vel ut in te Domine habeant requiem, & tecum

Psa. 113. v. 62. occupent exemplo Davidis: *Medi nocte surgebam ad confitendum tibi.* Vera quies, quia in te & tecum: Quibus ergo seruit nox ut malè orientur? Idem

Psa. 103. v. 20. Propheta: *Posuisti tenebras, & facta est nox, in ipsa pertransibunt omnes bestia sylua, catuli Leonum rugientes, & rapiant, & quarant à Deo escam sibi.* Quando ergo homo instar feræ, noctu quærit prædam in plateis, in domibus, in angulis, volutaturq; in cogitationibus, & desiderijs impuris, talis est, non à Deo, sed à diabolo, qui homines in feras conuertit, qui tempus quietis, in labores bestiarum commu-

gat;

tat, qui noctem vertit in diem, & diem in noctem, ut noctu peccatis polluti, dormiant in seruitute eius, ad meridiem, putant se pacatos in lecto desiderare, & ipsi in faucibus Leonis illius, qui quærit quem deuoret, comprehensi stertunt.

O Redemptor mi, cùm in me ipsum descendo cogitatione solidâ, & agnosco me solum, tot vitijs nocturnis, quorum sine singultu, & gemitu recordari non possum; offendisse te Dominum meum, quid totus mundus ab Adam, ad excidium fabricæ huius, non committet & fortè notauit in Eldras, & annuntiat nobis, dicens: *Altrissimus dedit intellectum quinq; viris, & scripserunt, qua dicebantur excessiones noctis, quas non sciebant.* Tu scis, & sciebas Christe, omnes excessiones nocturnas omnium temporum, non te latuit ira Patris, & ideo ut satisfaceres, & mollires furorem Genitoris æterni, noctem illam in domo Caiphæ, sine vlla quiete, in loco fordido, inter lixas & feces insolentissimorum seruorum, transigesti; verè ad prædam ex permissione Dei Patris, Catuli Leonum exierunt, & te miserè affligerunt. Quot ibi tormenta concurrerunt, quæ abluendo nocturna

E 2.

pec.

4. Es. 6.
1. v.
4. 2.

peccata tolerasti, noctu omnes morbi grauiiores, & maior afflictio, & hæc circumstantia aggrauabat tuam poenam, tenebræ parua luce illuminabantur; locus angustus & ingratus odore, requies fugerat, cum alij alijs succederent, quibus infernus somnum adimebat, hi & vellicationibus & alapis, sputis, turpibus alloquijs, maledictis verbis, omniq; genere petulantix, in te inuehebantur, ac contumelijs varijs, ad ipsum diem diluculum, diuexabant.

Expergiscere anima mea, è lethargo peccatorum, & gratias agens Saluatori tuo, cum lachrymis dic: Sit tibi gloria, Domine, in æternum, quod nocturna mea, mundi; totius delicta, Passione pacificaueris, & occultari fecisti à facie commoti iræ Patris tui, ne propter illa, æternâ nocte damnationis puniremur, demississimo vultu, profluentibus guttis rogo, vt merita tua me à tenebris, & nunc scelerum, & post obitum, perpetuis præseruent, atq; ad lucem, quam ipse inhabitas, & quam electis tuis per passionem tuam præparasti, perducas æternam.

C A

C A P V T VIII.

Mane CHRISTVS coram Præside Pilato sistitur.

Patientissime I E S V. Ortus est dies, felix quidem generi humano ob pretium incomparabile redemptionis, quod peractum est, tamen cordi amanti lugubris memoria, ob compassionem vulnerum tuorum debitum, intermisceat dolorem. Nocte ergo vigilando consumptâ, an refocillatio secuta quietis die. Planè illud Poëtæ congruit: Nocte pluit totâ redeunt spectacula manè. Pluit sputis, alapis, vellicationibus, nox in te Domine, iam manè spectacula prodeunt. Deo Patri, Angelis, & hominibus, non visum spectaculum, Deum vt hominem condemnari & mori. Ah proh dolor, aceruus amaritudinum acereuit in corpore tuo Saluator mi? Iam enim absoluto nefandissimo consilio Iudæorum, & iniustissimo decreto, in quo innocentia, nocens inuentâ Hypocriti Pharisaicâ, dum ad eos Pilatus dixisset: *Accipite eum vos, & secundum legem vestram iudicate*: Clamârunt: *Nobis non licet interficere quenquam.*

Ioan. 18.
v. 31.

E 3

Benè

Bene aduertit S. Augustinus astu-
Pfal. 63. tiam illorum, in illum Psalms: *Exacu-*
v. 40. *erunt tanquam gladium linguas suas:*

Non dicant Iudæi, non occidimus
 Christum: etenim propterea illum
 dederunt Iudici Pilato, ut quasi à mor-
 te eius viderentur immunes, nam re-
 spondentes: *nobis non licet occidere*

quenquam: iniquitatem facinoris sui in
 iudicem hominem refundere volebant.
 Sed nuncquid Deum iudicem falle-
 bant? non certè: sicut & Dauid, cum

Vriam interficere tacite curasset, & in
 bello Ammonitarum ille occubisset,
 Nathan Propheta exprobrando excelsu-
 m illius, sic affatus est: *Vriam Hæ-*

2. Reg. 12
v. 9.

um percussisti gladio, & uxorem illius
accepisti in uxorem tibi, & interfecisti
eum gladio filiorum Ammon. Non latu-
 it scientiam Diuinam occulta iussio, ut
 periret, Vrias multò magis, quando ipse
 Deus & homo subiuitate Iudæorum
 condemnabatur; Non acceptata talis
 excusatio à Deo, quam veretur & Rex

Psa. 240
v. 4.

penitens. Non declines cor meum, in
serba malitia, ad excusandas excusati-
ones in peccatis cum hominibus operan-
tibus iniquitatem: Et alia falsitas ap-
 paruit in Iudæis teste Euangelio, de il-
 lis enim dictum; *Et ipsi non introse-*

Ioan. 18.
v. 28,

runt

runt in Prætorium, & non contamina-
rentur, sed & manducarent Pascha. Mi-
 nus peccatum veriti, in maximum in-
 ciderunt.

O duplici corde fallaces; non aude-
 tis intrare prætorium, & ausi fuistis,
 eo die & iudicare, & innocuum solo
 inuidiæ liuore stimulari, sententiâ
 mortis afficere: Ecce statuitis Christum
 ante faciem Pilati, instatis vt pereat è
 vita. Pilatus vt prudens Iudex, scisci-
 tatur causam adductionis Domini.

Quam accusationem affertis aduersum
hominem hunc? Videte, qualis ad in-
 terrogationem; & quàm indirecta, &
 præoccupato rabie animo, responsio?

Ioan. 18.
v. 29.

Si non esset hic malefactor, non tibi tra-
didissemus eum. Non sic Iudæi proce-
 dendum; Enumerate, quæ maleficia,
 quod delictum ab illo commissum, &
 postea urgebitis poenam. Palàm osten-
 dunt causam fuisse necis Domini, con-
 demnationem antè proprio decreto,

Ioan. 18.
v. 30.

extorquent ergò, vt Iudex eorum iu-
 dicio subserberet. O falsitas inaudi-
 ta! Optimè quidem remittis Pilate ad
 illos, vos ergo iudicate eum, quia reum
 inuenistis, non ego, qui nullam in eo
 inueni causam. Pilate, ô inconstans
 Iudex, si sciuisset, quis coram tuo tri-
 bunali

bunali constitutus fuerat, fortè fortius pro illo cum Iudæis decertasses: ignorantia & timor Cæsar̄is, in bono cursu deficere tibi persuasit.

Tu anima mea, scis, quis coram Pilato stabat, & causam non ignoras, Deus ipse fuit, & pro te iudicari se iniquè permisit, projice te in terram, & plorans, statue tibi ante oculos Creatorem cœli & terræ, ab omnibus destitutum, stare in conspectu Iudicis, vnius hominis, suæq; vilissimæ creaturæ, & dic ad Dominum: Per illam stationem tuam coram Pilato, fac, vt cum ego post dissolutionem corporis, ante tuum strictissimum iudicium præsentabor, non sicut tu innocens, tanquam nocens morti traditus fueras, sed tuâ Passione mediante, me nocentissimum, innocentia decreto absoluas, ne æternæ morti manciper, verùm misericordiâ tuâ inexhaustâ subueniente, brauij sanguine tuo pretioso promeriti, participem me clementer efficias.

C A P V T IX.

Pilati insufficiens defensio pro
CHRISTO, Iudæorum acclamatio: Crucifige.

Pati-

Patientissime I E S U. Tam iniquè instabant Iudæi aduersùm te, vt nec rationem aliquam, saltem ad apparentiam afferrent, quâ te condemnarent, nec vllum defensore, secundùm iura, concederent. Quid ergò, itanè innocentia periclitabitur? Non. Permisit quidem Deus, & voluit, vt iudicium condemnationis sequeretur, at testimonium innocentia, Iudicis ipsius voce, & disputatione cum Iudæis, memoria omnium descriptum mansit: Subscripsit pro innocentia, vxor Pilati, iustum Dominum proclamando.

Nihil tibi, Et iusto illi, multa enim passa Mat. 27.

sum per visum hodie, propter eum? A. V. 19.
nimaduenterat sathanas, morte Saluatoris se peti, & iugulari, tardè deceptum se agnouit: Ergò qui ante vrserat executionem mortis, per ora Iudæorum, iam per potens instrumentum mulierem, aggreditur expugnare, cor Pilati occupatum instantiâ Iudæorum, illam terrendo visu nocturno. Dominum autem iustum propalando.

Non succedet ars tua diabole, oblatum est, quia ipse voluit, velis nolis sacrificium cruentum peragetur, quo vires tuæ frangentur, & potestas collidetur.

Pilatus itaq; prudenter satis à principio

E 5

capio

cipio tutatus est causam Christi: Pri-
 mo interrogat eum: *Tu es Rex Iudaeo-*
rum? Cùm Dominus sapientissimè re-
 spondisset: Ego quidem sum Rex, sed
 non de hoc mundo: nam & mei mini-
 stri decertassent, vt non traderet Iu-
 dæis, vides contrarium, omnes mei
 dilapsi sunt, solus sto ante te, non am-
 bio regnum caducum, qui aliud qui-
 dem & perpetuum possideo. Pilatus
 exit foras aliquoties, protestatur se,
 nullam causam mortis in eo inuenire,
 & quod magis, vt furori Iudæorum sa-
 tisfacere posset, mitigareq; feruorem
 crudelitatis, & Barabbam dimittere co-
 gitat, & flagellat, & coronâ spinâ per-
 missâ cruentat, & tum demùm exclâ-
 mat: *Accipite eum vos, & crucifigite,*
quia ego nullam in eo inuenio causam.

Luc. 23.
v. 22.

Hucusq; iustè, Pilate, defendisti in-
 nocentiam Domini, perseuerantiâ o-
 pus fuerat, in qua tu defecisti deplora-
 randè: prudentia tua caruit effectu,
 non mirum; *Sapientia huius seculi*
inimica est Deo: vti enim mundus non
 est infinitus, neq; opera eius, ita nec
 prudentia eiusdem: *Initium sapientiæ*
verò timor Domini. Initium sapientiæ
 mundi, timor inanis, & creaturarum,
 non Creatoris. Talem timorem Iudæo-
 rum,

orum, & Pilati, Propheta in spiritu
 longè ante depinxit: *Quoniam ecce Psal. 42.*
Reges terra congregati sunt, conuene-
runt in unum, ipsi & videntes, sic admira-
ti sunt, conturbati sunt, commoti sunt,
tremor apprehendit eos. Iudæi Roma-
 nos verebantur, ne tollerent eorum
 gentem, propter doctrinam Christi,
 idè conuenerunt, idè tremor appre-
 hendit eos: Pilatus, auditâ voce: *Si*
hunc dimittis, non es amicus Cesaris.
 Timorem iam conceptum auxit, ma-
 gisq; timuit, licèt innocentiam Chri-
 sti perspectam haberet, de quo latius
 infra.

Ioan. 18.
v. 12.

Quam tamen rationem protulerant
 Iudæi, nullam aliam, nisi clamorâ,
 nulloq; nixam fundamento: *Tolle, sol-*
le, crucifige eum: pro tot beneficijs
 acceptis à Domino, pro tot ægris sa-
 natis, pro tot laboribus in salutem illo-
 rum insumptis, merces, Crux. Deus
 Pater aliter, pro tot ærumnis & plagis,
 quas Saluator sustinuit pro nobis, præ-
 mium summum attribuit, vt ipse fate-
 tur: *Ego autem constitutus sum Rex*
ab eo, super Sion montem sanctum eius.
 Et cùm pateretur, Pater allocutus est
 eum: *Postula à me* (& videns suffici-
 entem satisfactionem & dignam postu-
 latio-

Psal. 20.
v. 6.

Psalm. 2.
Psalm. 118.
lationem) *Dabo*, inquit, *sibi gentes*
hereditatem tuam, & possessionem tu-
am terminos terra.

Tu anima prouoluta, cineribus commiscens pluuiam lachrymarum, postula dicens: Supreme Iudex, tu in iudicio tuo ipse sis defensor causæ meæ, melior enim & tutior, perseuerantiorq; erit, quàm Pilati, nullum tu times, potius Reges terræ seruiunt tibi, in timore, & infernus coram te contremiscit, da ergo, vt inter hæredes Regni illius sim, quorum possessio tradita est tibi à Patre æterno in æternum.

CAPVT X.

Silentium CHRISTI coram *Pilato.*

Patientissime IESV. Qui linguas infantium facis esse disertas, & bene omnia faciendo, surdis auditum, & mutis loquelam restituis, quid est, quod coram Pilato constitutus adeo taceas, vt ipse Præses miretur vehementer? Non est, tantum animi in me, vt te de silentio tam mirabili interrogem, quis enim tuus consiliarius fuit? Reddesne rationem alicui tuæ hætenus taciturnitatis? Inspira ergo cordi meo, vt inuesti-

uestiget rationem tui silentij: Prædixisti Martyribus tuis antea dicens: *Dùm steteritis ante Reges & Præsides, Mar. 13.*
nolite cogitare quomodo, aut quid loqua-
mini, dabitur enim vobis in illa hora,
quid loquamini, non enim vos estis qui
loquimini, sed Spiritus Patris & Stri
qui loquatur in vobis. Et tu Domine, cum & verba habeas (es enim Verbum æternum Patris) & spiritus Patris est in te (vnius essentia cum sit tecum) & tamen taces?

Audebo suspicari, te Domine omnia & singula nostra delicta singulari modo expiare voluisse. Nostra enim garulitas & multitudo loquendi offenderat maiestatem Diuinam, lingua nostra veluti gladius biceps acutus famæ aliorum non parcat, tanquam in molendino rota assidue voluitur, vt alijs obloquatur, rodatur exultationem, lædat honorem, in ipsum denique auctoritatem vitæ infurgendo, quid vani, inanes, turpes sermones nostri: quot vicibus dies noctesq; occupant integras; Et nos putamus, tempus perditum, quod ineptis confabulationibus eximitur. Tua lingua benedicta Christe, quâ nemo hominum taliter vnquam locutus est, verba vitæ disseminans, ne nostræ, æ-

Cur Christi
silij coram
Pilato
tacuit.

ternum Væ clamarent: idè obmutuit, & catalogum vanitatum linguarum nostrarum, carbone cacodæmonis notatum, deleuit.

Docuisti etiam Domine in causa iusta, silentium, esse maximum apud Deum causidicum. Ita Susanna tacito spiritu defendi meruit à propria innocentia: ita de Sanctis, dum supplicijs afficerentur, canit Ecclesia: *Caduntur gladijs more bidentium, non murmur resonat, non querimonia, sed corde casto, mens benè confecta conseruat patientiam.* Si iniusta decreta obruunt iustitiam, silentio appellatio ad supremum subsellium deducatur, expectatur illud tempus, quo promittit se Deus accipere iustitias iudicandi. Ergo vindicta, non alia debet esse Christiana, illa namque reprobatur, quæ mira & horrenda imprecatur, coquens vltionem: Ex tuo, Domine, silentio doctrina sumi potest, vbi nihil proficitur in corrigendo proximo, & in vanum laboratur, sermoq; inutiliter consumitur, ibi silentio potiùs vtendum erit, nec fatigandum, vbi nulla spes, vel fructus laboris sequitur, tam diu operari circa salutem aliorum oportet, quam diu speratur solatiùm conuersionis, si frustra

frustra fieri agnoscitur, soli Deo, silentio & oratione commendanda res, hoc placet superis, neque meritum amittitur, sed ponderatur potiùs in libra cœlesti, magniq; valoris esse reputatur, exemplo Domini, qui post tot conciones, & adhortationes Iudæorum, & antè & nunc Pilati, in passione prolatas, cum nihili æstimarentur, silentio, Deo Patri in sinum, saluandorum numerum reposuit.

Obseruârat Dominus tempora, quibus distincta opera sua manifestaret vniuerso mundo; non doctrinæ & loquelæ, verùm passionis tempus tum adederat, idè pauca verba eius & miracula tacitè peracta. Nonné aspectu solo Petro subuenit? Nonné Longinum a pertione lateris sanauit? Nonné Centurionem morte solâ conuertit? Nonné latroni licèt defensori honoris sui parcè respondit, vtinam ego refrænem linguam meam multiloquam, & parcius vtar veritatis sermonibus, per meritum silentij Dei mei.

Tu anima defleas tot sordidas confabulationes tuas, imprimendo timorem amici Dei Iob, qui ad mille interrogata, ne vnum verbum respondere posse creatori fassus est, illum diem reuocant.

uocando in memoriam, quo de omnī verbo otioso stricta ratio reddenda erit, demisso vultu dicendo ad Crucifixum; Fac tuo silentio Redemptor, vt in iudicio meo coram te accusatores mei obmutescant, & ego introducar illic, vbi absq; silentio incessanter clamant electi tui: Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus Sabaoth.

CAPVT XI.

CHRISTVM interrogando Pilatus, quid sit veritas? noluit audire, sed foras exiuit.

Psal. 84. v. 22.
 P Atientissime IESV. Exulārat veritas è mundo, quia nunquam eam cognouerat, antequam, tu ipsa veritas venires; dicit David: *Veritas de terra orta est;* non antequam tu terram, carnem videlicet nostram assumeres ex ea terra, sancta, incorrupta, eius fons & origo, at non ex sola terra, coeleste semen commixtum terræ, veritatis, Patrens. Primò veritas fuit vsq; ad nubes rancum, incognita, accessu difficilis; Moyses ascendebat montem, vt audiret de veritate, & vix posteriora meruit videre, tonitrua, fulgura, deterrebant à schola veritatis, ita vt Iudæi nollent à Deo

à Deo ipso audire veritatem, maluerunt per Moysen interpretationem eius admittere. Rarò Doctor veritatis in mundo inuentus, verus prouerbum: *Veritas odium parit;* idè iudicio Regis declaratus: *Omnis homo mendax, & mendaces filij hominum,* idem iterum increpat & redarguit. *Filij hominum & siquequò grauis corde, & quid diligitis Vanitatem, & quaritis mendacium?* Non tantum non quærebant veritatem mortales, sed potius hostem eius mendacium: quomodo ergò viam sciuisset veritatis, cum contrarium iter ab eis inuestigaretur, vanitas & mendacium illorum materia, circa quam versabantur filij hominum, veritas abolita ab eis, obducta velo ignorantix, quia cum festinatione dies vanitatis & mendacij transacti. Tu Domine venisti in mundum, & tecum veritas, quia tu ipse veritas, nec dissimulas te id esse, cum ais: *Ego sum Via, & veritas, & Vita;* ipsimet inimici tui ad tentandum te missi, confessi sunt dicentes: *Magister, scimus, quia verax es, & Viam Dei in veritate doces;* aberrantes enim à via, ad veritatis veram semitam reduxisti: mendacium, veritatis semine iugulasti: veritate cognitâ æter-

Rom. 3.

v. 4.

Psal. 61.

v. 10.

Psal. 4.

v. 2.

Ioan. 14.

v. 6.

Mat. 22.

v. 10.

æternâ, vanitatem transitoriam è cordibus humanis euanescere fecisti.

At omnene genus humanum veritatem tuam secutum est? Proh dolor! pauci? in schola discipulorum, vnus vanitatis lucro deceptus, à veritate non tantum discessit, verum eandem falsis Phariseis, scribis tradidit ad mortem, Pilatus fugit à veritate, interrogat Dominum: *Quid est Veritas?* & exit: Pilate cur non audis definitionem veritatis? Cur responsum de veritate à magistro veritatis non expectas? cur doceri recusas de veritate ab ipsa veritate? Ad quid interrogas, si celeri cursu à doctrina veritatis te proripis? Bene dixisti antea Domine. *Qui ex Deo est, Verba Dei audit.* Lima est veritas, quæ per verbum Dei profertur, illisq; prodest, qui sunt ex Deo Charactere eius glorioso prædestinationis notati: fortè Pilatus, si expectasset ex ore veritatis responsum, veritatem agnouisset, & Discipulus eius factus fuisset, iam miser prætermisso tempore, quo salutem suam operari potuisset, longè recessit à veritate, & incidit in viam mendacij, & vanitatis. Licet enim innocentiam Christi publicè propalauerit, tamen ob vanam Cæsaris gratiam, mendacio

Ioan. 18.
v. 38.

Ioan. 8.
v. 47.

dacio condemnationis, præcipitium sempiternum sibi, & exilium à veritate accelerauit.

Sed quid ego Pilatum redarguo, cum me procul à veritate abesse non ignorem? quæro vanitatem & mendacium, omnibus diebus vitæ meæ, grauius Deum offendendo, & transitorias voluptates sectando, expello vanitate veritatem, neq; enim in vno eodemque subiecto conuenire possunt simul.

Anima mea, declinando ad terram, fletu miscendo preces, dicitis ad Redemptorem: Expelle à me Domine vanitatem, occupa cor meum veritate, non est enim quo vanitas intret, vbi veritas iam totum occupabit; da vt quid sit veritas, & interrogem, & responsum expectem, instruarq; de veritate. Tu es, mi Christe, ipsa veritas, qui pro veritate etiam mortem subiisti, concede, vt te perfectè agnoscere possim, veritatis doctrinam ingredi, quâ tutus ad vitam æternam perueniam, quam mihi viâ sanguinis tui pretiosissimi mercatus es.

CAPVT XII.

CHRISTI ad Herodem missio,
& ignominiosa cum contemptu
eiusdem remissio.

Patientissime IESV. Quanta blasphemia à Iudæis commissa, in tui accusatione iniusta, maledicta vox, in Euangelio sic legitur; dùm enim Pilatus nihil se inuenisse causæ fateretur in te, dixerunt Iudæi: *Commonuit populum docens per vniuersam Iudæam, incipiens à Galilæa & scq; huc*: Estne ista commotio, Iudæi? tot languentium curatio, tot mortuorum resuscitatio, tot famelicorum saturatio, tot infirmorum sanatio? hoc propterea factum est tuâ permissione, vt maiorem satisfactionem delictorum nostrorum, à Patre impetrare posses, idèd ampliori contemptui occasio data verbis Iudæorum: Audiens enim Pilatus de Galilæa, misit te ad Herodem, vt processio tua crebriori despectu augetur: stetit ergò in conspectu adulteri, qui curiositatis persuasione, signa à te fieri videre voluit. Non ad mentem eius tuum silentium, tu verò indignum iudicasti, coram eo maiestatis tuæ Diuinæ iura

LUC. 20.
v. 5.

iura ostendere, potentiaq; tuæ insignia explicare, qui fratris sui vxore polluit thalamum: qui Ioannem tuum famulum, & præcursorem, redarguentem scelus, conuiuiali Choreâ capite minuit: qui persecutionem in Apostolos futurâ meditabatur executione. Stultitiam eius, & arrogantiam, & curiositatem silentio confudisti.

Quia verò prudentia mundi reputatur pro amentia in cælo, & è contra, idcirco ausus est Herodes te spernere, atq; irrisum albâ induere veste; nesciens, trium virtutum perfectionem, albedine tibi adscripsit. Alba vestis, quid aliud, nisi castitatem, innocentiam, aut simplicitatem, puritatemq; cordis designat? Spernitur talis vestis, in mundo, in aulis, in iudicijs, mundus quid magis odit, quàm has tres virtutes? Castitatem irridet, innocentiam, simplicitatem contemnit, puritatem despicit, ex aula exulat castitas, innocentia, simplicitas vili penditur, puritas sibilis & cachinnis excipitur, iudicia castitatem rarò defendunt, innocentiam sæpè condemnât, de puritate si dicitur, vix ad aures admittunt, amittitur causa harum virtutum non semel in iudicijs, & ipsa Christi causa non successit, quæ emine-

Vestis alba
Christi,
quid
denotat.

eminebat, in his tribus supra dictis perfectionibus.

Sed quæro à te imprudens Herodes, cur tu Dominum irrisisti? quæ causa contemptus? unde origo tanti respectus? Dicis, quòd nullo signo, vel miraculo, vt tu in superbo corde tuo meditaberis, & spe deuoraueras, te recreauerit Dominus? Minimè id merebaris, cum signum Christi aduenientis in mundum, & miraculum Orbis, videlicet Angelum in carne (vt ipsum Saluator appellauit) præcursores Domini, sustuleris: Et fortè ideò non est dignus Dominus responso suo te honorare, neque verbo (quod intendebas audire) salutare, cum vocem clamantis Ioannem Baptistam decolaueris, & inter ferula conuiuialia, crudelem discum, in quo caput eius repositum fuerat, in bestialis natalis tui festo, collocaueris, & fortè ideò silentio te Dominus redarguit, cum verba proficua, damnantia scelus tuum (in quo cum vxore fratris tui viui immersus fueras) præcursoris Christi reieceris, & loco præmij, silentium capiti eius imposueris. Verùm & silentium Redemptoris tibi profuit, quod inimicitias inter te & Pilatum composuit; Ecce silen-

tij

tij qualis fructus? testimonio Euangelistæ: *Et facti sunt amici Herodes, & Luc. 23. Pilatus in ipsa die, nam antea inimici v. 12. erant ad inuicem.*

Per illud silentium Christi, contrito corde exores, anima mea, dicendo: Domine mi, non condemnes, potius per meritum tui silentij, inspires mihi paucitatem verborum, da gratiam silentij, vt clauso ore, in abdito conscientix meæ, sileant cogitationes mundanæ, & ego occuper tacitè ruminando cœlestia, vt sicut tuum silentium, inter Herodem & Pilatum, pacem operatum est; ita inter Deum Patrem (cuius inimicus hætenus fui, sceleribus meis continuis iracundiam promerendo) & me vilissimam creaturam, concordiam stabilem constituas, vt & hic motuum, & affectionum mearum consonam, in Dei Patris mandatis voluntatem geram, & in cœlo, vbi vera pax est, concordem cum omnibus Sanctis, inhabitem perpetuò mansionem.

CAPVT XIII.

Præpositus à Iudæis Barabbas præ CHRISTO.

Patientissime IESV. Ex vno contemptu in alium ruis causâ nostri, & qui-

& quidem extremum, honoris videlicet. Quid non fit in mundo, ut honor integer seruetur? Mors ipsa eligitur pro honoris læsione, saluo honore, omnia salua. Et tu fabricator cœli, Dominus dominantium, Rex Regum, innocentia ipsa, honor summus, creator omnium, postponeris Barabbæ sceleratissimo mortalium, homicidæ seditioso. Aduoco in testimonium ipsum cœlum, & Angelos, quibus contumelia maxima illata, quorum Dominus, (cuius aspectu satiri nunquam possunt) tantam iniuriam passus, ut ipso perfido Barabbâ nocentior, publicâ voce proclamaretur: *Non hunc* (dimitte nobis Pilate) *sed Barabbam*: clamant Ioan. 18, bant Iudæi.

Luc. 23,
v. 18. &
Ioan. 18,
v. 40.

Verùm cum nihil frustra in tua passione Christe factum fuerit, quis scit, an non ob duo peccata communia mundi, in honore periclitatus es? superbiam scilicet, & nimium zelum impertinentemq; tuendi honoris. Lucifer antesignanus superbiæ, multos suæ sectæ habet alumnos, superbi nolunt alijs esse æquales, tantò magis minus æstimari, hæret illis obiectum Diabolicæ Philosophiæ in mente: *Sinissis ero Altissimo*. Ascendere nituntur semper

semper superius, magisq; eleuari cum Psalmista: *Superbia eorum, qui se oderunt, ascendit semper*. Phariseus orans in templo dupliciter superbiâ impetit, de se nimium præsumendo, & alium temerè contemnendo: *Non sum sicut cæteri*, origo altior in oculis proprijs, præ cæteris sibi visus est, nec comparationem villo modo ferre potuit.

Tu Domine medicinam è coelo attulisti nempè humilitatem, eamq; docuisti, in postpositione tui Barabbæ, ille fur sceleratus, publicè tibi anteponitur, & tu pateris hoc, silentioq; concedis: imò permittis, ut re ipsa, te audiente tibi præferatur? Quæ comparatio Creatoris ad creaturam, summæ bonitatis ad insignem malitiam, sanctitatis ad peruerfam vitam? Et tamen scelus triumphat, & innocentia rea agnoscitur. Honor delicta res in mundo, etiam mansuetissimos laceffitus commouet: non verbis, non verberibus, vix sanguine satisfit honori offenso, vnde tot duella, tot cædes, tot vindictæ sequuntur, non dimittit aliquando læsionem honor suam, etiam in tormentis, etiam in ipsa morte: Si illi violato apponatur cogitatione infernus,

& poenæ illæ infinitæ, nihil prodest, tanquam cæcus omnia contemnit.

Ecce Saluator remediū tanquam verus medicus, proponit cuilibet animæ inflammatæ vindictā honoris, dicens & inspirans cordi: Eheu misera anima, quid vanos honores læsos, tam acriter propugnās? Nonne ego Deus, qui dixi: *Honorem meum nemini dabo*, & mihi honorem à creaturis deferri referuavi, nihilominus contemnō, non potuit mihi maior læsio inferri vnquam, nec à magis vili persona, & ego do manus, non repugno, & loco vindictæ, sanguinem meum, pro contemptoribus & conculeantibus honorem meum offero: loco duelli, inermis cum armato inferno concurro; & prostituentes honorem meum è potestate eius, & imperio eripio: loco cædis, meam vitam in mortem trado, vt derogantes honori meo saluem, & vitam æternam tribuam.

Erubescere anima mea, erubescere Christum, qui Barabbæ impio subesse, & minor quàm ille in reputatione hominum censerī voluit: *Erat autem Barabbas latro*. Ergò plūs quàm latro Dominus? ille enim dimissus, hic retentus, & loco illius condemnatus; ille

Ioan. 18.
v. 40.

ille peccauit, hic poenam exoluit: vt tamen scelera eius, passionis medio mererentur veniam, temporalis hæc impetrata est, non æterna. Tu anima confusa hac prodigalitate honoris, tui Domini, dic: Da mihi, vt & honorem meum, & vitam meam pro te contemnā, & per Passionem tuam merear honorari illo honore, quo tu promittis coram Patre tuo cœlesti honore afficere honorantes te.

C A P V T XIV.

Inaudita flagellatio CHRISTI.

Patientissime IESV. Post dimissionem Barabbæ, vt furori Iudæorum mederetur, ferocemq; vindictam emoliret, cum verba nulla ad dimittendum profuissent, frustra; se laborasse cerneret Pilatus, ad verbera ventū, vt tandem visu cruentarum plagarum cicuraret cor Iudæorum, crudelitatis Leoninæ siti æstuans. O factum execrandum? contumelijs, & percussionibus faciei, & laterum fatigatus Domine, nondum auaram rabiem Iudæorum sedasti, necesse fuit, vt totum corpus flagris cæderetur. Imperat præses te flagellari, deponuntur vestes, corpus tuum Sanctissimum nudum, coram omni

populo exponitur, columna adest at humilis, ad quam manibus ligatis, toto corpore ictibus excipiendis resolueras, stas ergo cum Dauide dicens:

Psal. 37. Quoniam ego in flagella paratus sum: v. 18. Parasti animam cum resignatione patendi pro delicijs nostris.

O Columna, nescio an te venerari, an vituperio afficere debeam? Hæsit intellectū, si enim considero Deum meum proprijs manibus te tangere, quid felicius? si te instrumentum aduerto, per quod pars maxima Passionis Christi in salutem animarum nostrarum absoluta fuit, quid gloriosius? Si sanguinem pretiosum, quo asperas es, intueor; quid sanctius? E contra, si pro latronibus, & executione iusta posita cum sis, eodem scelere innocentiam inuoluis, quid funestius? si Creatorem tuum ludibrio denudationis exponendo firmiter tenes, quid detestabilius? si inauditæ crudelitate scæuendo in Dominum, obtemperas carnificum voluntati, quid execrabilius?

Columna facta S. Lucie melius inseruit contra violatorem castitatis, stetit enim illa instar columnæ immobilis defendendo proprium virgineum pudorem,

dorem, tu lacerans membra niueæ castitatis Saluatoris, adhuc ulteriori castigationi exponis, immota, fixaque: Vt tu ipsa fixa, ita & barbaries Iudæorum. Audiuimne, vel oculi aliquando legere potuerunt (vt ipse Dominus cuidam Sanctæ apprensus, testimonium perhibuit) ultra sex millia plagarum inflata, aliquo tempore fuisse corpori humano, & tamen morti illud non succubuisse? Tam ergo atrocem flagellationem sustinuit Dominus, & cum speciosus præ filijs hominum fuisset, delicataque membra è Virginis puro sanguine sumplisset, eò grauioribus ictus, magisque sentientes, & penetrantes in corpusculo suo suauissimo, excepit.

Describit Regius Propheta flagellationem Domini, in persona ipsius conuenientis: *Supra dorsum meum fabricauerunt peccatores, prolongauerunt iniquitatem suam.* Quid habet fabrica cum iniquitate? Imò maximè hinc conuenit. Fabrica à fundamentis exurgit, & verticem attingit, non cessatur à structura nisi perficiatur, tunctionibus malleorum expolijuntur lapides, planè idem hinc secutum: scrutati sunt manibus carnificionis, ad medullas ossium, & iuncturarum. *A planta pedis ad verticem*

*Plage
vltra 6.
millia
Christo
inflata.*

ticem capitū non erat sanitas in eo, omnia membra liuore, sanguine, tumore plena, concurrerunt ad inferenda vulnera, & virgæ ferreæ, & scorpiones, & catenæ, & cuncta dolore inferentia instrumenta. Prolongauerunt verè iniquitatem incessanter absque requie, acerbitatibus alijs, ac alijs nouis superuenientibus vsque ad mortem.

Promissisti Domine destruere templum te posse, id est, Corpus tuum, perfecta destructio fuit dilaniatio, & perforatio membrorum: infatigatus percipiebas plagas, fatigando ipsos percussores: At ego duplicem patientiam tuam vehementer admiror: vnam, quòd sustinueris tam fortiter millenas percussiones; secundam, quòd tacite hæc omnia toleraueris, nulla allata à te excusatio, nulla vox defensionis, nulla petitio remissionis, duplex enim meritum ad nos promanauit inde, remissio culpæ, & condonatio poenæ: pro hac, à poena æterna liberati sumus, pro illa, à culpa absoluti, Patri æterno reconciliati mansimus.

Anima, siccis oculis, imaginatio neque flagellatum Dominum intueberis? ne flagellareris sempiterno cruciatu, tam dira pro te Deus sufferre dignatus

gnatus est, denudatus est, vt tua peccata, turpes aspectus, denudationes, oculorum lasciuias curaret. Cadens in terram, deprecate Dominum, vt potius te flagellis in hac vita corripiat, quatenus euadas persecutiones spirituum malignorum. Si enim Christum oportuit pati, & ita intrare in gloriam suam, quid tibi non faciendum abiectissimæ, & peccatrici creaturæ? Nunc ergò compatiaris Saluatori, vt te introducat eò, vbi non erit amplius vllus dolor.

CAPVT XV.

Coronatio CHRISTI spineâ Coronâ.

Patientissime IESV. Debit acquiescere tyrannicum cor Iudæorum, dum discriptum corpus sacrum tuum, vulneribus ad ossa ipsa pertinentibus, intueretur, sed quia in inferno nulla vnquam misericordia comparuit, ideò non iussu Pilati, velut flagellatio, at insolentiâ militum, ex Phariseorum vel mandato, vel vt magis illis complacerent milites, coronatio spinea, Lucifero ipso ministro, & auctore peracta, quæ describitur ab Euangelista his verbis: *Tunc milites presidis suscipi-*

entes Iesum in Pratorium, congregauerunt ad eum vniuersam cohortem. Et exuentes eum, chlamidem coccineam circumdederunt ei, & plectentes Coronam de spinis, posuerunt supra caput eius, & arundinem in dextera eius, & genu flexo ante eum, illudebant ei dicentes: AVEREX IUDÆORVM, & expuentes in eum, acceperunt arundinem, & percutiebant caput eius.

Descriptio inuentionis Diabolicæ. Quis vnquam legit, audiuit, cogitauit, de tali & tam infami coronatione? Omnia alia tormenta Saluatoris, licet in summo crudelitatis gradu; tamen in alijs etiam Sanctis, & sceleratis, in minori quantitate, & qualitate adhibita; Coronatio spinea sola, in solo Christo, & primò, & vltimò exhibita. Quis comprehenderet discursu, cur talis cæremonia acerbitalis plena perageretur? Deuota anima, intellectum acue, & deplorando statum tui Redemptoris, ploratu insolentiam, & illusionem militum detestare.

Primò ergò tantum scelus non publicè, verecundiâ solâ prohibente, & inimicorum insolentiam, intrò in Prætorio patratum, cohors assumpta tota, vt maiori ludibrio Tragædia decurre-

ret.

ret: Deinde veste exuunt Dominum, quæ vulneribus antea illatis ita cõaluerat, vt cum dolore summo à corpore auelli debuerit: postea chlamys coccinea, vel vt alij scribunt, Purpureâ superindutâ, tum corona ex spinis facta acutissimis, in capite posita, arundo in manu, loco sceptri data, & tanquam Regi adoratio adornata, & sputis facies eius venerabilis conspersa: vtque magis caput torqueretur, arundine percutiebantur spinæ, vt cerebrum ipsum acerbissimis puncturis attingerent.

Quidam ex reuelatione notârunt, septuaginta duo vulnera capiti fuisse inflicta, & quia nulla pars corporis vacua à plagis manere debuerat, ne & caput liberum à pœna esset, nouo exemplo corona imposta; quam nouitatem tam accuratè duo Euangelistæ descripserunt, vt ferè vix longioribus verbis, reliqua puncta Passionis descripserint. Quot dolores simul in coronatione apparuerunt? caput cruentum totum, corpus integrum, detractione vestis ad carnem sanguine agglutinatæ, plagis renouatum, crebra percussio arundine, maiore dolore cerebrum affecit, arundo in manu contemptu plena, flexio genibus irrisoria, facies sputis fœ-

E 5.

data.

Corona
spinea 72
vulnera
Christi
capiti
inflixit.

data, intolerabilis acclamatio falsi Regij tituli auribus onerosa, vno verbo, succus, & quinta essentia malitiæ.

Verùm tu Domine, tam funestâ tuâ coronatione, coronam nobis, quæ vel benè meritis, vel Imperatoribus antiquitus dari solita erat, promeruisti. Dabatur corona ob ciues seruatos, & tu Domine tot electos, & totum mundum saluasti, ipso teste Caiphâ, cum tuâ morte tota gens ad cælum designata, non periit. Dabatur muralis, & tu murum Ierusalem in natura humana primus conscendisti. Tuo exemplo id futurum Dauid prophetauit. *In Deo meo transgrediar murum.* Transgressus est, quando è limbo animam eius ad cælum deduxisti. Dabatur laurea. Tu in victricem, coronam spineam commutasti virenci tuâ Passione. Tu ipse & in Sanctis tuis vincendo infernum, triumphasti. Imperatores triplici coronâ honorabantur, qui mos adhuc perseuerat. Ferrea, nonnè plus quàm ferrea tua Christe corona, vel potius sacrosanctum Caput tuum, quod tanquam durum ferrum, non cessit spinis, miraculosèq; vitâ superstite sustinuit, superauitque? Argenteâ honorabantur. Et caput tuum spinis tanquam igne argen-

argentum, examinatum, probatum, & purgatum à nostris peccatis, puncturis, & acuminibus spinarum, victoriæ, & innocentie colore album mixto roseo remansit. Honorabantur aurea: Et caput tuum auream gloriâ spinis, in natura tua humana toleratis, aureo perpetuæ immortalitatis, & incorruptionis dono, vt omnes electi splenderent, à Patre impetrauit.

Anima mea, si fieri potest, ultra terram te projice, & confuso vultu præ dolore Coronæ spinæ Domini, offer te ipsam in satisfactionem pro delictis proprijs rogans, vt spinis contritionis cor transfigatur, quatenus Corona spinea Saluatoris largiatur tibi cum S. Paulo, coronam videlicet iustitiæ, quam reddet Iudex iustus ihs, qui diligunt aduentum eius.

CAPVT XVI.

Ostensio Christi à Pilato multitudini, dicendo: Ecce Homo.

Patientissime I E S V. Iam planè, vt verbis Prophetæ vtar, factus es *Vermis & non homo*; ostendisti te populo cum iniquo tuo assistente, duo verba proferente: *Ecce homo.* Non

Psal. 22.

v. 7.

Ioan. 19.

v. 5.

carent mysterio. Sic enim fortè secum discurrerebat Præses: ô Iudæi, obtulistis mihi hunc hominem, qui Deum se esse iactabat, & nunc ita illum castigavi, & tam duriter egi, voluntati vestræ importunè assentiendo, vt nec hominis quidem speciem præferat, per irrisionem appello, *Ecce homo*, quasi minime homo. Ad quid dixeras hoc Pilate? vel potius, cur Passionem tuam Christe, hâc cæremoniâ illustrâsti? Concedas Domine diuinare datâ veniâ, de facto.

Cur Pilatus Christum ostendens dixit: *Ecce Homo.*

Aliquot causæ reperientur, vt contemptum tui Domine vleisci possim compassione. Aut ad sedandos appetitus Iudæorum inordinatos factum, vt aspectu hominis amisso, Christus sisteret pertinaciam intentatæ condemnationis: non secus effectus, quod enim in meritum cedere cælum decreuerat, in maius crimen barathrum verterat, voces impiæ, commiseratione exclusâ, *crucifige* resonabant: sibiq; misericordiæ indulgentiâ ablatâ, pœnam vltiorem inuocabant, & clausis visceribus, clementiam Diuinam admittere prohibebant,

Aut exinanitio tua Christe (vt non Philip. 2. tantum cum S. Paulo: *In similitudine*
v. 7.

nem hominis factus, & habitu inuentus Et homo; sed iam non homo,) causa. Nam ita charitas humana tibi illudebat, vt non humanè, amore ingrato responderit, & quæ compunctionis dolore & pudore, etiamsi Deum non agnouisset, innocentiam iniuriosè tractari, permittere non debuisset, contrariâ infatigatâ crudelitate, iam non homini, pœnam acerbiorè, & quæ vitam deleteret, clamore postulabat. At te ad omnia paratum Domine inuenit, solummodò, vt perditum genus humanum, à perditione æterna præseruares.

Aut videbas hominem aberrasse à fine homini destinato, velut Creator, & in oculis tuis non homo, sed iumentum apparuit, secundum Dauidem: *Homo cum in honore esses, non intellexit: comparatus est iumentis insipientibus, & similis factus est illis.* Quid maius? adhuc diabolis factus est homo similis, propter peccatum. Tu ergo Christe, qui sarcinam peccatorum alienorum portandorum, in humeros tuos susceperas, vt ostenderes fœditatem scelerum, speciosus formâ præ filijs hominum, factus es adeò deformis, vt & pro homine non agnoscereris, & repræsentando

tando illusionem dæmonum, qui peccatoribus poenitentibus insultant, Idæam irrisivum tuo glorioso vultu à Iudæis exhibitam, penicillo charitatis depinxisti.

Aut imitari tua facta exemplo docuisti, vt homo, seipsum & conscientiam examinando. An sit homo, diligenter inquirat? An digna Christiano homine peragat negotia? an nomen cum operibus conueniat? an in Baptismo abrenunciacione diabolo factâ, re ipsâ promissum expleat? an doleat cum sui iuramenti formam violat? Conscientia enim vniuscuiusque est Iudex vt Pilatus, qui hominem, vel non hominem esse, sententiâ suâ certò declarabit. Aut cogitandum, quid erit in die Iudicij, quando Christus vt Iudex apparebit, & an me hominem inuenerit, vel potius Dei Patris, & sibi cohæredem. Ad hoc enim Dominus venit in mundum, vt mundus & homo saluetur per ipsum. Deus factus homo, vt homo esset quasi Deus, Deus in præsentatione Pilati, in Passione factus non homo, vt homo particeps esset felicitatis Diuinæ.

Quàm pulchrum erit audire vocem Dei in iudicio: *Ecce homo*, qui imitatione

tione mandata veri Dei, & hominis secutus in hac vita, præmio vt homo bonus, coronabitur. Nam si: *Dixit insipientis in corde suo, non est Deus.* Psal. 13. v. 1. Deus sapiens respondebit insipienti in iudicio, in corde suo; *non es homo*: itaque cum Angelis reprobatis æternum cruciaberis, vt nesciens Deum, & tanquam inimicus in perpetuum Dei.

Anima mea seridò multoties occurrat tibi figura Christi: *Ecce homo*. Intuere vultum deformatum, rumina Pilati ludibrium, cogita Iudaicarum insultus linguarum, dicendo ad Redemptorem: *Vt iumentum factus sum, & ego semper tecum.* Sim semper tecum meditatione Passionis tuæ acerbæ, vt virtute eius mediante, præparata gaudia ingredi merear, quæ veris hominibus ad cælum prædestinatis, cruore benedicto promeruisti.

CAPVT XVII.

Timor Pilati ob non perdendam gratiam Caesaris.

Patentissime IESVS. Hucusq; Præses, non Iudicis, defensoris potius munus obibat tuæ innocentie, sat fidelis propugnator, iam voce: *Si hunc Ioan. 1. 4. dimis.* v. 12.

dimittis, non es amicus Caesaris; adeo
 territus est, vt cœcitate internâ per-
 cussus, innocentiaẽ condemnandaẽ ini-
 quum Iudicem se præbuerit. Mira-
 bile. Verba terrebant circa Passionem
 tuam, & Petrum ancillæ vox, & Pila-
 tum Iudæorum acclamatio: neque
 tantum timor secutus est, sed tanta me-
 tamorphosis, vt qui ante Iudæis com-
 miserat decisionem causæ, neq; se ma-
 culare decreto constituerat, iam cum
 audisset hos sermones Pilatus (vt E-
 uangelista ait) magis timuit, ac non
 rogatus, adduxit foras Iesum, & sedit
 pro Tribunali.

Ego potius, timorem priorem con-
 sidero versum in audaciam, constan-
 tiam in leuitatem: Primò timebat, ne
 perderet innocentiam, nunc audet eam
 condemnare. Primò nullâ causâ in-
 uentâ, noluit Iudicis personam susti-
 nere; nunc assidet Tribunali: *Ecce Rex*

Iean. 19. Vester, & Regem Vestrum crucifixam.

v. 24.

Ibid. v.

25.

Primò luctabatur cum Iudæis, de di-
 missione Domini, nunc tradidit eis il-
 lum, vt crucifigeretur. Pilate, vnde
 tanta mutatio, in momento timor va-
 nus, expulit verum timorem, auda-
 cemque reddidit timor seruilis? verè
 Propheta dixit de talibus timoribus:

Ibi.

*Ibi trepidauerunt timore, & non erat
 timor.* Cæsarem timuit, si dimisisset
 Saluatorem, & ideo tamen proscriptus
 dicitur, ac odium incurrit eius, cuius
 gratiam aucupari posse, iniusto decre-
 to sibi imaginabatur: videtur eius se-
 pulchrû Lugduni Gallorum, signum,
 quòd in exilio vitam miseram finierit.

O vanæ spes, & timores mundi!
 Timor Pilati, est doctrina, & Politico-
 rum modernorum instructio, quam
 sæpissimè imitantur. Heu, quando
 causa pauperis in iudicio proponitur,
 quoties timor caufidici instat, conde-
 mnat iusticiam inopis? Verbum, *non
 es, vel, non erû amicus*, adeo perstrin-
 git Iudicium intellectus, vt qui antea
 propugnatores veritatis fuerant, ver-
 tant subito folium, & subtilitate euer-
 tunt iusticiam. Vtinam hoc non esset,
 falsòque hæc notarentur? Agitur de
 fide, & libertate Ecclesiastica, timor
 obnubilat cor, veremur bella, confu-
 siones, amissiones rerum possessorum,
 vsurpamusque crebrò illud Euangelij:
Sinite crescere & q; ad messem. Timor
 talis remissiores in tuendis iuribus Ec-
 clesiasticis, & nunc, & ante facit Ca-
 tholicos; timor hic exprimitur à te
 Domine in Euangelio per noctem, &
 ei as-

Psal. 18.

v. 6.

Psal. 52.

v. 6.

Matt. 13.

v. 30.

ei assimilatur, quâ obœcata mens humana, quasi dormit, somnoque graui oppressa iacet, interim inimicus homo superseminat zyzania, inde tot hæreses, schismata, scandala enata, quæ iam difficulter eradicari possunt, & quod dolendum, multiplicantur ferè quotidie timore nostro permittente. Timor Pilati regnat in cordibus mortaliu, quando citius Deum, quàm hominem offendere malunt, ad nutus Dominorum statim mandata Diuina violant, & quod magis, ad ictus oculorum Heri, peccata exequuntur.

Anima mea fuge talem timorem, si optio daretur tibi, quem lædere malles an Deum, an verò hominem, non occupet cor tuum momentaneum odium hominis, nec spes vanæ gloriæ, & præmij consequendi, considera illud dictum: *Spes impij tanquam fumus est, qui à vento diffunditur*, potius timore Dei arma te, qui in gehennam mittere potest te sempiternam. Si nunc interrogares Pilatum, quomodo ei placet timor Cæsaris? responderet in cruciatu inferni, detestando timorem citò transactum: de timore autem Diuino, quis dubitabit, quòd vertetur in summam consolationem, & tranquillitatem animi?

Roga

Roga ergo anima mea Crucifixi imagini adstans, vt vero timore suo, cor tuum Saluator repleat, time illum, qui æternitatis bonæ, & malæ clauem tenet: & timore (si amor insufficiens apud te est) inferni, ac tremendæ æternitatis, contemne timores mundanos, & potius tantum proficere coneris, vt tuus timor vertatur in amorem. Non timuit Dominus pœnas pro te misero nocente sustinere, amor expulit timorem, imitare tu quoque Ducem tuum, neque timeas pati compatiendo Christo, & redamando eundem, dic effuso corde: *Confige timore tuo carnes meas, à iudicjs enim (non sæculi) sed tuis timui.*

CAPUT XVIII.

Lotio manuum Pilati.

Patientissime IESU. Cæremoniâ Politicâ mundi, ante condemnationem tuam, vsus est Pilatus, lauit manus coram populo, dicens: *Innocens ego sum à sanguine iusti huius, Vos Videtis.* Matt. 27. v. 24. Pilate, duplici corde dicis, neque verba tua concordant facto, si innocens est, quare condemnas? si nocens, quare iustum fateris, & vocas, culpamque in alios transfers, dicens: *Vos Videtis.*

*deritis? aquânè tantum delictum abo-
lere, & abluere te putas? contrarium
Regi poenitenti operaris, ipse non se
lauat, sed lauari orat: Laua me Domi-
ne ab iniquitate mea, & à peccato meo
munda me. Et tu lauas te, simulque
confiteris iniquitatem, inquinariſque
magis lotionè cum perfistiſ in perden-
do iusto, & tamen mundum te putas,
alios peccato inuoluendo: In hoc be-
nè prophetâſti: Vos sideristi.*

Vident, & videbunt Iudæi, quanto
scelere polluerunt sese, quantâq; ma-
ledictione propria capita, & descen-
dentium, inuoluerunt; dolenda sen-
tentia eorum, & decretum ab ipsis in
seipſos latum: *Sanguis eius super nos,
& super filios nostros.* Operuit illos
vindicta, & temporalis, & æterna. In
spiritu condolet illis Psalmista, & ro-
gat intercedendo, inducens seipſum in
persona Iudæorum: *Salua me Deus,
quoniam intrauerunt aqua & sique ad a-
nima meam, &c. Veni in altitudinem
maris, & tempeſtas demerſit me.* Aqua
sanguinis Christi, vltà est Iudæos per
Romanos: In sanguine Domini tan-
quam in rubro mari, perierunt cum
Pharaone; altitudo iudiciorum Diui-
norum, demerſit illos in profundum infor-

*Pſal. 50.
v. 3.*

*Matt. 27
v. 25.*

*Pſal. 63.
v. 2.*

infortunij, tantaque tempeſtas exorta, Iudæi
vt diſſipati, & vagi, ferè vſque ad ad-
uentum Saluatoris in iudicium, eie-
ctique ex habitationibus ſuis, miſerè
vitam ſuſtineant. Non reieciſti tamen,
Domine, Davidis petitionem, tandem
in fine miſereberis eorum, quod idem
decantat: *Saluos nos fac Domine Deus
noſter, & congrega nos de nationibus. &
confiteamur nomini ſancto tuo, & glori-
emur in laude tua.*

*Iudæi
propter
Davidis
poſtulari-
onem in
fine con-
uertem-
tur.*

*Pſal. 105.
v. 47.*

Verùm quale hoc myſterium? Pila-
tus aquâ lauat manus, & Iudæi de ſan-
guine clamant, vt ſit ſupra illos, & ſi-
lios eorum. Aqua hæc immunda fuit,
quæ ſanguinem effundendum declara-
uit tuum, Domine. Intellexerunt Iu-
dæi, & ſolitâ malitiâ appetebant ſangui-
nem: Pilatus aquâ innocentiam ſuam
probare conabatur: Iudæi etiam, ſan-
guinis profuſione tui, Pilato quaſi ve-
niam promittebant, in ſe, & ſuos aſſu-
mentes culpam, verè dixerunt: *Super
nos;* nam non pro illis (quodâ effica-
ciam) effuſus eſt Sanguis tuus, ô Re-
demptor, tranſiſti illos meritum Paſ-
ſionis, & nobis applicatum. Ideò po-
ſtea à Iudæis, neque Apoſtoli, neque
doctrina illorum acceptata; & hoc eſt,
quod S. Paulus alloquendo eos, dicit:

Quar-

Quandoquidem vos indignos iudicâstis, semine Euangelij, *sbimus*, & conuertemur ad gentes. Sicque receptum à gentibus Euangelium, quod simul fructum Passionis ijs applicauit, & contulit.

Anima mea, age gratias humillimas Saluatori, quòd non sis ex numero Iudæorum, quos sanguis eius condemnabit, lotionem imitare non Pilati, sed potiùs Dauidis. Aqua illa versa est in sanguinem, hæc posterior, vocatur aqua poenitentia, exprimet illa sanguinem, & dignum est, vt sanguis sanguine rependatur, si non re, saltem voto, & mortificatione. Quis scit, an non exprimere voluit Pilatus illà lotionem, repræsentareque iniustorum iudicium exemplar? qui leui aliquo dolore, extrinseco facto, sanguinea decreta eluere se putant, sanguineas maculas manuum, subtili eleemosynâ redimere sibi pollicentur. Falluntur. Pilato non profuit aqua, nec sanguis Iudæis, nisi in perditionem. Deus auertat à Iudicibus poenam similem. Tu anima, te ipsam iudica, ne iudicaris à Iudice iustissimo, & terribili, neque simplici aquâ, verùm durâ poenitentia induta, exora, ne frustra pro te Sanguis Christi effu-

effusus, in die iudicij inueniatur: non sit *supra te*, sed *per te*, & *in te*, ad minimum vnam guttulam postules, satis erit pro tua salute, quæ pro toto mundo sufficeret. Roga ergò, vt conducat te illa ad vitam, quæ data est credentibus, & quam promeruit morte suâ Deus, & homo simul.

CAPVT XIX.

Condemnatio, & decretum infame Pilati contra Christum.

Patientissime I E S V. Pilatus itaque Passuratione Iudæorum fretus, & se immunem à delicto reputans, decretum tulit contra te infame; vnum tale decretum à condito mundo, cum homo Deum, peccator puritatem condemnat. A sæculo non auditum, nec audiendum, in iudicio comparuisse hominem Deum, & huic simile, vitam morte punitam. Pilate, si melius trutinâsses, & in ferenda sententia deliberâsses, fortassè mutâsses sententiam, at orbis factus es, timor impertinens, non audita veritas, aqua sordida, quâ lotus es, perfudit oculos tuos, ne agnosceres Dominum, futurumq; omnium & tui Iudicem: Data quidem fuit tibi pote-

Ioan. 19. potestas, vt ipse falsus es, dicens: *Po-*
 20. *testatem habeo crucifigere te, & pote-*
statem habeo dimittere te. Verum abu-
 sus es eâ tibi desuper concessâ, errâsti
 miser in electione, quia supremam po-
 testatem iniquè iudicâsti: iudicium
 tibi assumpsisti, & illud non concien-
 tia, non ius, non æquitas, magis respec-
 tus Iudæorum, & gratia Tiberij de-
 cretum formabat. Crudele, & terribile
 iudicium illud, quo innocentia absque
 causa legitima, solo causidico inuidiâ
 assistente, decernitur punienda. Tua
 Domine benignitas, & amor patiendi
 effecit, vt tanquam latro, & latronum
 pessimus, ad detestandam mortem fue-
 ris designatus, cuius decreti, non alia
 causa, nisi vt nos à decreto æternæ li-
 berares damnationis.

Vellem imaginari quale iudicium
 fuerit de hoc contra te decreto lato, in-
 ferni, terræ, cæli, video vbique & do-
 lorem, & triumphum. Infernus tri-
 umphat, cum inuoluit Pilatum Iudi-
 cem, & Iudæos peccato, qui iniquè tu-
 lerant sententiam: versus triumphus
 in dolorem, agnouit enim plenè infer-
 nus hoc vno decreto à poena gehennæ,
 & formidabili decreto, genus huma-
 num liberatum. Terra triumphat de iudi-

iudicio contra te prolato, cum subla-
 tus fueris, qui Iudæis vera dicere, &
 redarguere scelera illorum liberè af-
 sueueras. Dolet etiam terra, cum multi
 reuertentur post obitum tuum per-
 cutientes pectora sua, & ad compun-
 ctionem reuocarentur, & eadem terra
 tremore præter naturam, amissoque
 splendore maiorem testabatur. Cæ-
 lum triumphat quoque, pace factâ,
 mediante hoc decreto cum terra, eâq;
 publicatâ superis; Dolor occupauit
 omnes cœlites, qui tam indignè tracta-
 ri, & iudicari Creatorem à creatura vi-
 dentes, commouebantur, testatique
 sunt, per Solem, & Lunam obductam
 nigredine, quâ amaritudinem propri-
 am declarabant.

Quid tu facies anima, condolebisné
 Domino tuo, an gaudio exultabis, au-
 dito hoc decreto? Relinque infernum,
 neque triumphum, neque lætitiâ e-
 orum admittere, imitare potius cælum,
 & terram, vtriusque factum meditati-
 one tuâ comprehende, compassionem
 excita, gratias læta decantando, simul-
 que profundum dolorem, ob tam cru-
 delem, & ignominiosam mortem Sal-
 uatoris. Ad hoc enim venit in mun-
 dum, vt se exinaniret propter te, teque

lucraretur: passus est se condemnari, ut reatum tuorum veniam apud Patrem impetraret, non appellauit ab iniustissimo decreto, ut tu appellareris Filius Dei, & Cohæres in æternum Christi: statimque triumphum causam inuenies, cum post tale decretum Saluator de inferno, & mundo, & carne duxit triumphum: & tu eius virtute omnes hos inimicos superare poteris, dicendo: *Omnia possum in eo, qui me confortat.*

Phil. 4.
v. 14.

Decreto Domini iniusto, decretum illud Paradisi relaxatum fuit, aperti enim sunt cæli, & portæ patefactæ, cui libet liber ingressus in illud: non sicut ante Passionem Christi, sanctissimi etiam homines, & in innocentia ex hac vita sublati, non statim potuerunt ingredi cælum, expectabant aliquot milia Annorum, liberationem à Messia, ut Abel, Abraham, & reliqui clamabant assidue: *Rorate cali desuper.* Nunc apertæ sunt portæ, & multis ad cælum via patet, vti de S. Benedicto, & Francisco legimus, hi absque vilo impedimento euolârunt ad conspectum Dei.

Isa. 45.
v. 8.

Ergo anima mea alacriter perge, in cursu vitæ tuæ, & supplex ora Redempto-

demptorem, ut suo decreto iusto, iustam sententiã suam pro peccatis condemnantem mitiget, quatenus in dissolutione corporis, possis expectare iucundum illud: *Venite*, præualeteq; misericordiã eius, capere possis possessionem hæreditatis æternæ.

C A P V T XX.

Processio Christi ad montem Caluaria induti prius veste.

PAtientissime IESU. Decreto perlecto contra te publicè, veste, quã indutus fueras ad ludibria, & cruciatus, exuunt te apparitores, & abstrahunt à sacrosancto Corpore tuo, & iterum ignominiosè denudant, restituantque priorem vestem, quæ sanguini tuo coniungitur, & vulneribus recentibus adheret: Præcedit Magistratus, & turba, ad talem actum, multa se vndeque effundit, ut tuæ lamentabili processioni adsint quàm plurimi spectatores: Tibi verò iam ex plagis innumeris, verberibusque millenis, tum ex spinis penetrantibus cerebrum, debilitato, Crucem grauissimam imponunt portandam.

O crudelitas absque vlla nota misericor-

ricordiae! O durae cervicis Iudaei! quod antea pessime oprastis, ut verum Messiam ad mortem condemnaretis, peius adhuc continuatis, neque de leuamine aliquo afferendo cogitatis, sed onere insupportabili venerandos humeros deprimitis. In spiritu David intuitus, hanc tuam Christe processionem, exclamat: *Iustitia ante eum ambulabit, & ponet in via gressus suos.* Ecce hoc fit; iustitia Patris ante te ambulat, non ex tua culpa, quae nunquam est, nec fuit, nostra delicta à te suscepta, talem iustitiam meruerunt, (respectu enim personae tuae Diuinæ, æterna poena in tantam, & tam acerbam commutata est) quasi oblitus Pater sui proprii Filij, in corpore benedicto nostros excessus vitus est, & iustitiam ideo præcedere iustitiam, ut abundè illà placaretur. Gressus verò tui, quos posuisti in terra fixos, quàm terribiles causant dolores? Non possunt esse horribiliores, quàm quòd tuo sanguine conspersi sint? nescio an felices, an infelices nomen gressus tuos cruore tuo manantes. Felices inde, nam porta Paradisi antea occlusa, rubore tuo viso, quasi erubescens aperta est. Infelices, Iudæos enim tanto sanguine conspecto, plùs quàm adaman-

*Psal. 84.
v. 14.*

mantina corda habuisse: respuerunt enim propriam salutem, neque emoliri se passi sunt cruore Agni immaculati.

Ignoro an aliquis locus fuerit vacuus, & immunis à conspersione liquoris tui purpurei, & nihilominus contemptus, & vilis habitus, ad porcorumque transijt liberationem. Posuisti in viagressus tuos Domine, ut omnes clarè viderent, neque errare possent, sanguine tuo propterea notasti, & cruce vestigia impressisti, ut duplici vià ad cælum humanum pertraheres genus. Martyrum vna, quæ imitatione Passionis tuæ, exactè custodit gressus tuos, pro ingentis pretij sanguine, proprium in recompensam (licet in comparatione exiguum, & non adèò mundum) offert, munditiem consequens tuo: Confessorum, & mortificatorum altera via, quæ pondere portandæ crucis conatur assequi præeuntem te Dominum, & vocantem: *Qui Vult Venire* *Matt. 16*
post me, tollat crucem suam. Præcessit *v. 24.*
ergò & iustitia cum cruce tua, & vestigia cum sanguine iter monstrant. Utinam & tu, mea anima, sequi posses vnam ex istis duabus viam, trita est, & à multis per tot millia annorum feliciter

confecta: stude vt ingrediaris illam, perueniasque ad montem, non ignominiosum, at gloriosum. Artifex enim cœlestis, crucem contemptibilem mutauit in adorandam, & montem Caluariz in montem gratiz. Vel si quis interpretaretur illud Regis: *Iustitia ante eum ambulabit, & ponet in via gressus suos.* Iustitia tua ante te in iudicio, id est, ante incredulos, & Iudæos, & reprobos ambulabit, & semper, & in æternum: hi misericordiã iudicati indigni, quia te iustitiam ipsam non agnouerunt, immò, quod peius, iniuste interfecerunt: ponet autem gressus suos in electis, videlicet, characterem indelebilem prædestinationis ad vitam æternam, quia ipsi te nõrunt, & tu nõsti eos, dicens: *Sicut nouit me & uerus Pater, & ego agnosco Patrem.* Ideò: *Cognosco oues meas, & cognoscunt me mea.* Idem Psalmographus: *Nouit Dominus viam iustorum, & iter impiorum peribit.* Impij aberant à gressu Domini, & in densas sylvas peccatorum, & laqueos inimici, iusticiã præeunte, inciderunt, & perierunt: Iusti autem sæpè per contemplationem cruoris Christi, & desiderium compatiendi, tum per afflictio-

Ioan. 10.
v. 15.

nem

nem membrorum suorum, vestigijs adhærent tuis, ideò error procul ab eis, notitiæque perfecta gressuum tuorum adest illis.

O anima, anhela assiduè ad Crucifixum, vt verè vestigia eius custodire valeas ad ipsum obitum tuum, rogando, quatenus processio tua vltima inhæreat gressibus eius, quibus perducaris ad montem salutis.

C A P V T XXI.

Codactio Simonis Cyrenæi ad portandam Crucem cum Christo.

Patientissime I E S V. Tandem compassio valde sera inuitauit Iudæos, vt videntes te Domine grauatum crucis, inuenirent quendam Cyrenæum venientem de villa, eumque inuitum angariauerunt ad portandum tecum Crucem. Parua pietas, prorsus minor commiseratio, ex tanto numero, & tam copioso, ne vnus quidem reperiatur, qui sponte accurreret, associaretur tibi, atque adiuuaret in tam graui onere. Fortè hæc causa, quòd tu primus tanquam Dux cruciferorum, qui post te baiulare nitebantur crucem, e-

G 4

exemplo

xemplo tuo præiūisti, misera conditio humana nostra: fugimus crucem, tanquam rem detestandam, & potius Deum relinquimus, ne crucem feramus. Quot ob non portatam crucem temporalem, æterno macerantur supplicio? Quot non lubentes cruci mancipati gemunt, blasphemant, lamentantur? qui si ex necessitate facerent virtutem, & alacres impositam crucem sustinerent, præmio honorarentur infinito, & nunc cum gemitu ad alterum gemitum æternorum cruciatuum deueniunt: Quot imaginantur sibi, & pollicentur, sine baiulatione crucis Christianæ, peruenturos se læto passu ad montem cælestis Ierusalem! falluntur.

Ego omninò puto istum Cyrenæum figurasse electos, (licet an ipse sit in numero eorum relinquo disputandū.) Electi in hoc mundo viuentes, pergunt ex villa vteri materni, cursu toto vitæ suæ in Ierusalem supernam, & velent intrare absque cruce, fieri id non potest: obuiam habent Passionem tuam, ibi per inspirationes, & occasiones, aliquando etiam per vim, vt Paulus, Eustachius, & alij multi, compelluntur ad portandam crucem, & tum
arma-

armatis illâ, primùm ingressus patet ad Ciuitatem illam, triumphus, & ornatu plenam. Hoc mirum, repertum vnum solum, & eum coactum, vt tibi Domine socius esset in ferenda cruce. Terret cor animæ vnus cuiusque paucos esse imitatores crucis, propterea pauci electi, ideò suspirandum dilatato corde: vt simus de electis.

Dic anima mea, coge Christe tribulationibus, immitte angustias, ad crucem tuam baiulandam compelle intrare: Durus quidem labor, at præmium æternum. Quanta benignitas Saluatoris, non vult, vt integram crucem feramus: grauis est: nec Deus vt homo, voluit portare solus, ac sine auxilio eam ferre, ideò etiam crux Christi non integra, distributa in minimas particulas. Minima sunt, quæ nos toleramus, respectu dolorum Domini. Tres circumstantiæ in adiutorio crucis notantur. Vna, opus esse adiumento alicuius: Alia, cogere oportet, vt feratur commodius crux: Tertia, non deposita ea ex humeris, nisi in loco à Deo Patre assignato. Passio Redemptoris est nostra imitatio, Quis posset nostrum in humero deferre crucem in hoc mundo, nisi illius adiutorio suffultus,
G s. qui.

*Crux cõ
Dei au-
xilio fer-
renda.*

Joan. 15.
v. 5.

qui de seipso loquitur clarè : *Sine me nihil potestis facere.* Non deest auxilio Christus, qui vbiq; præsens est, no-
uitque necessitates nostras, ac paratus
semper ad nos adiuuandos, sed quo-
modo potest cogi Deus? Potest om-
nino, rogari vult & non semel, petere
enim ab illo non est importunum esse,
verùm obedire mandatis: ipse enim
iussit vt peteremus: *Petite, & accipie-
tis.* Oratione, bonisque alijs operi-
bus cogi desiderat. Quid iam speran-
dum, nisi perseuerantia? quæ omnino
succedet: non enim deponetur crux,
nisi loco, & tempore à Deo præfixo,
in monte illo gloriæ, vbi nulla crux,
hic in mundo ipsa remanet.

Matt. 7.
v. 7.

Quid dices anima, si ad oculum vi-
debis, nihil te circa se habere, nisi cru-
cem? Caro, nonne crux? quæ te ad
malum incitat, & retrahit à bono.
Plumbea est, ex gleba terrena efforma-
ta, idcirco ad imum tendit, teque se-
cum semper compellit terrena sapere.
Mundus, nonne crux? quid blanditijs
suis, & promissione longæ vitæ, sedu-
cit, pollicendo vanè vana? Diabolus,
nonne instrumentum crucis? miseri-
cordiam eleuando Dei, & iusticiam è
contrario parui æstimando, vt te non
hanc.

hanc breuem crucem, sed sempiter-
nam portare suggestionibus suis faciat?
Conscientia, nonne crux? quæ te affi-
duè torquet, & dilaniat, obijciendo va-
rios scrupulos, & peccata in conspectu
tuo statuendo, & quandoque ad despe-
rationem inducendo? Honores, volu-
ptates, damna, calamitates, inuidiæ
immixtæ, nonne cruces?

Procide ergò anima ad pedes Chri-
sti crucem baiulantis, & apprehensis
illis, cum lachrymis, inclinatioq; vultu,
ora, vt quando sarcina corporis tui de-
ponenda erit, sit tibi Dominus in re-
frigerium, accurrat inuitatus precibus
tuis, & bono fine perseuerantiæ tua
benè facta coronet, vt in cœlestem Hie-
rusalem ingredi, & montem montium
ipsum Deum conspiceret in maiestate
illius possis.

C A P V T XXII.

*Trinus Christi lapsus cum cru-
ce, vt traditio quorundam.*

Patientissime I E S V. Admiror tuam
debilitatem, cadis sub cruce, quid?
nunc ante te prociunt omnes creatu-
ræ, de te canit Ecclesia: *O Radix Iesse,* Isaia 11.
v. 10.
qui stas in signis populorum, super
quem

quem continebunt Reges os suum, quem
gentes deprecabantur. Video nunc om-
nia contraria, corruis in derisum Iu-
dæorum, contines ipse os sacrosancti,
non solum coram Regibus, sed etiam
coram Iudice vno Pilato, gentium nul-
la deprecatio, potius totius populi au-
ditur mala imprecatio. Quid causæ?
Cur robur & vires tuas abscondis Do-
mine, quas prædicat in spiritu David:

*Psa. 117. Fortitudo, & laus mea Dominus, & fa-
ctus est mihi in salutem.* Anima, reco-
gnosce beneficium, considera miseri-
cordiam, aduerte intrinsecè sapienti-
am Dei, infirmus factus est, vt nos fir-
mos redderet, cecidit, vt nos surgere-
mus, & gloriosè resurgeremus. Debi-
litas humanæ naturæ assumpta, in ter-
ram eum deiecit, vt nos natura dibina
eius ad cælum eueheret.

*Christus
cur ter
sub cru-
ce ceci-
dit.*

Verum cur notatum de terno casu?
stu de meditatione, à longè rimari oc-
casionem anima? vnum Deum, sed tri-
num in personis, peccatis nostris of-
fendimus. Secunda persona Trinitatis,
satisfaciendo in natura humana, trino
casu reconciliat nos, hæc supremæ:
cæli Domino offerre, vultumque cœ-
litum impetrat serenum. Triplicia
sunt hominū scelera, originalia, veni-
alia,

alia, mortalia, hæc abluere venerat me-
diator, trino casu delet præcipitia no-
stra, impetrat veniam, cælum aperit.
Peccamus nati, peccamus dum viu-
mus, peccamus dum morimur, vt er-
gò cadere debere Saluatorem, decre-
uerat æterna sapientia.

Tria loca post peccatum assignata
nobis, vterus cum delicto maternus,
mundus semper malignus, infernus
absque fundo misericordiæ: Trinus
lapsus Christi præseruauit mortales,
qui ad vitam sunt prædestinati, ab hac
triplici ruina.

Triples pœna debebatur nobis,
accidentalis, diuturna, æterna, præ-
seruati sumus medicinâ trinâ casus
Domini nostri. Peccamus ferè triplici
modo, soli, cum alijs, secreto, publi-
coque scandalo præbemus exemplum:
expiatione trinâ, casus Christi placatus
est Pater æternus, & facili pœnitentiâ
remittuntur scelera nostra.

Habemus tres potentias, quibus læ-
ditur diuina Maiestas: Intellectu, vo-
luntate, memoriâ, distinctæ sunt, &
diuerso modo vindictam à Deo expe-
ctant, ideò distincti casus Redempto-
ris, vt variatum noxarum elueret de-
merita.

G 7

Tri-

Triplici modo prohibebantur animæ ingredi cælum: per retentionem, ut Elias & Enoch: per limbum, ut Patres: per purgatorium, qui non expletâ poenitentia è mundo excesserunt, nulli olim rectâ viâ ad thronum Dei concessa, Passio, & trinus casus Christi, liberum accessum indulfit ad cælum, nullus iam mortalium cohibetur ab eius ingressu ipso die decessus, si absque peccato moriatur, & satisfactione absolutus compareat: non cum Elia ad retentionem, non cum Patribus ad limbum, non cum aspersis maculâ ad purgatorium: directo tramite, viâ Passionis conscendit Paradisum, possessor eius fit, aperiuntur portæ à lanitoribus constitutis, agnoscitur dignus intromissione: fit denique ex mortali immortalis.

Videtur quidem nobis exigua res peccatum, ac in conspectu diuino pondus habet, & demergit ad centrum centri. Cogitatio nostra obscœna, quid est nisi ventus, & tamen solidam poenam meretur? ita, ut primus casus necessarius fuerit Christi, ut nostrarum cogitationum subueniret malo: verbum leue apud nos, de eo nihilominus rationem sumus reddituri in iudicio,

cio, poenam, & hanc mitigauit secundus Christi lapsus, dum opere implemus desiderium noxium, summa subsequitur offensâ Diuinâ, quam tertio casu Christus auertit. Difficiliter ascenditur mons cœlestis: hanc difficultatem amouit Dominus trino casu.

Anima mea, non ter, sed si posset cum S. Iacobo, ter centies cadas super vultum deformem tuum, supplicando, ut quandoquidem non ter, verum infinities Deus erexit te, ne perires, erigat te Passione suâ, & resurgere faciat constanter à praua, & inueterata tua consuetudine peccandi, à tot occasionibus impediens salutem tuam, & in hora vltima ab inferi casu, constituatque te erectum, & stantem, ad laudes Dei, & canentem illud Canticum, quo nunquam satiari possunt electi.

C A P V T XXIII.

Veronica occurrit Christo, & faciei eius impressio.

Patientissime IESV. Ecce multò melius Veronica pia mulier tibi compatitur, quàm gens Iudæa, non angariata, non cœacta, festina occurrit, & vi,

& visâ tuâ facie, quam antea nouerat, decoram, splendidam, candidam, rubicundam, delicatam, in qua aspicienda, visus non potuit satiari. Angelorum, multò minùs hominum, iam immutata (quòd & parcè) vt verum fatear, vix agnita, spurca, fæda, sputis deformata, lacerata, conuulsa, despecta. Obstupuit S. fœmina, immisericordiamq; tot hominũ circumstantium detestata, accepto linteo, abstergit benedictum sanguinem, & faciem repletam cruore. Secuta statim merces, vultus Domini, tanquam in speculo elaboratus, tanquam excisus, tanquam impressus, remansit, remanet, & remanebit. Sis benedicta mulier, quæ & Christum aliquo modo consolata es, & opem aliquam exterso sanguine attulisti, nobisque vultum eius horribilem aspiciendum reliquisti, vt qui tempore Passionis eius, nec nati fueramus, nunc non tantum auribus, sed & oculis videndo, dolores eius lachrymis perfunderemus, (obiecta enim magis mouent sensus). Roma ostendit Veronicæ meritum, simulque incitat ad gratitudinem animam Christianam, & ad patiendum vicissim pro Domino, & ad fidem inuitati.

Anie

Anima deuota cur non inuestigas, quare voluerit relinquere Saluatoris vultum hunc impressum? Deus & natura nihil faciunt frustra, vel, vt quàm gratum esset obsequium Veronicæ declararet, reliquit vestigiũ faciei in linteo, quo oblectaretur deuota fœmina, præmiumq; maius in cælo certò certius speraret.

Vel, vt in nobis excitaret desiderium sui, quatenus occurramus ei in Passione, meditationeque, & assidua cogitatione, inculpamus in cordibus nostris Veronicæ similem imaginem, quod & in S. Clara sepulta in monte Falconis peregrinis ostenditur, quod & mihi aspicere contigit, dum Passionis Christi mysteria, quasi arte exculpta, in eius corde fuisse monstrantur. Et in S. Francisco imitatore crucis Christi, extra, clau in manibus, & pedibus, & apertio lateris in corpore eminebat, interiore compassionem visibilibus signis prodendo, tum & alij Sancti experti sunt idem, reuoluentes memoriâ efficaci, amaritudinem dolorum Saluatoris.

Vel, vt à Veronica vultus exceptus Domini, terreret inimicos crucis, & opitularetur oppressis ab eis, quod frequen-

Cur Christi-
sus faci-
em im-
presie
linteo Ver-
onica.

quenter videtur Romæ, vbi multi obfessi sacrâ imagine Veronicæ elatâ liberantur.

Vel, vt tam terribili visu faciei Christi, homo consideret iudicium vltimū. Si enim ille immeritus, tantoperè faciem immutari sibi permittit, qualis vultus erit damnatorum? Et ipsa facies Iudicis, apparebit terribilis, cū, verbo ite, repellat à iucunditate visionis suæ, inferno destinatos. Neq; hoc extra mysterium, quod non in alia materia, ac in linteo depingere voluerit Christus vultum proprium. Qui enim exprimeret conatus fuerit in corde suo, & repræsentare sibi crudelem eius Passionem, debet esse mundus, & albus. Mundiciem requirit, & albedinem internam à nobis Deus, fugit ab immundis, nec videri se patitur, dicendo: *Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt.* Conformando se Deo in munditie in hoc mundo, & in cælo in albedine casta, quisquis ille erit, videbit, prout in se est, Deum.

Anima mea, occurre cum Veronica Redemptori, atque in secreto conclauis cordis, pleno compassionis affectu, intueri faciem à Veronica exceptam indecoram: Deformis enim factus est, vt te for-

Matt. 5.
v. 8.

te formosam faceret, immutârat splendorem, vt tu sicut Sol radios emitteres lucentes: exijt se venustate, vt te indueret veste immortalitatis. Verum hîc prius munda per confessionem, & contritionem conscientiam tuam, hæc visâ, certò relinquet similitudinem faciei suæ in visceribus tuis, vel potius te in se transformabit: vt sicut nunc intueris mente vultum dolorosum, ita in cælo aspicias vultum eiusdem, re ipsâ gloriosum.

C A P V T XXIV.

Expendenda verba prolata à Christo ad filias Hierusalem,

Nolite flere super me.

Patientissime IESV. Felicior fuit Veronica præ filiabus Hierusalem, illa, mercede Sancti vultus tui retentâ, inter luctum lætior abiit. Filix Hierusalem lachrymas suas tibi offerunt, & duro responso admonentur: itanè pro compassione minæ, Domine mitissime? Aliud iudicium Dei à nostro, nouit ipse corda hominum. Ex muliebri affectu tantum fletu excitato, non satisfi Saluatori, verus dolor, & compunctio cordis requiritur, vt benigno, quis

Quare
Christus
filias Hierusalem
prohibuit
 flere,

quis responso à passo Christo recreatur. Ruminanda sunt seriò horribilia verba Domini, & in viscera profundè immittenda. *Falsa Hierusalem nolite flere super me, sed super Gossas flete, & super filios vestros.* Fortè voluisti dicere: Ego fleu vestro non indigeo, & consolationes omnes respuo, spontè me in has submissi poenas, ac Passio mea breui in gloriam, commodumq; generis humani conuertetur: At vos fletum vestrum in vos ipsas vertite, quæ non recepistis doctrinam meam, respuistis admonitiones, Messiam verum non agnouistis, sicut & filij vestri, quos molliter educastis, genimina viperarum, qui tam ingrati extiterunt, vt visis signis, miraculis, prophetijs, prodigijs, me loco gratitudinis ad mortem condemnarunt, & quòd crudelius, vt meus sanguis caderet super illos, & filios eorum, publico clamore præoptarunt.

Sequuntur postea vltiora acerba verba Redemptoris: *Quoniam ecce venient dies, in quibus dicent, Beata steriles, & ventres, qui non genuerunt, & ubera, qua non lactauerunt.* Hoc ferè voluit intelligi. Iam quidem bonos ducitis dies, optatis vobis prolem, vnde

vnde consolationes vestras quærat, & genio indulgeatis, verum ecce prædico, quia veniet dies, dies vltima, & amara, dies iræ, quando æternâ damnatione vos cum filijs vestris coarctati, perpetuo planctu, & vlulatu, stridoreque dentium, infernum replebitis, ac in mutua odia, & execrationes, & rabiem conuertimini, maledicentes diei, quâ nati estis, optantes, vt nunquam fuissetis emissi ex vtero, sterilitatem foecunditati præferentes.

Procedit vlteriùs Dominus in terribili sententia: *Tunc dicent montibus, Ibidem cadite super nos, & collibus operite nos.* Innuendo de vultu suo, quem nunc filij vestri, & vos tot ludibrijs, & verberibus affecistis, in iudicio extremo faciei meæ, & Maiestatis splendorem non feretis, & abscondi cum S. Iob velletis, ne aspicere possetis, inclamabitis montes, & colles, vt cadant, & operiant vos, non fiet hoc, iuxta opinionem D. Bernardi, potiùs continget, quod dicit: *In conspectu Iudicij æterni, damnatis apparere erit intolerabile, latere impossibile.* Vel etiam per montes, & colles Dominus vanitatem designat, & superbiam, quâ in vita Iudæi eleuabantur, dolebunt post mortem,

tem, & vellent humiliari, & non videri, nihil verò illis proficiet hæc inuocatio: ibunt in ignem æternum cum suis vanitatibus, & in centro terræ humiliabuntur.

Ibidem
N. 31. Concludit tandem plenis timore verbis: *Quia si in arido ligno hoc faciunt, in arido quid fiet?* Id est: Si ego, inquit, qui florui in diuinitate mea ab æterno, & in æternum florebo, & in innocentia mea, etiam homo cum sim, floreo, tamen tot flagella, propter aliena peccata dorsum meum excepit, & adhuc ferreos clauos sustinebit, & ab ijs in cruce sustentabitur, quid vobiscum fiet? cum iusto Dei decreto, tanquam arida ligna, quæ citò concipiunt ignem, proijciemini in gehennam, vbi experiemini flammam, nunquam extinguendam? Verè arida ligna, quæ nullum fructum, neque ex virenti Passione mea retulistis, neque ex mandatis meis percepistis, ad nihilum ergò valetis, nisi vt proijciamini in flammam æternitatem.

Tu anima mea, cum Veronica potius occurre Christo, & vultum eius exterge linteo doloris, quàm vt simplici fletu ex timore seruili proueniente, cum filiabus Hierusalem, Dominum

minum prosequaris, virentique bonis operibus, crucem eius dulciter amplectendo, deprecare humiliter, ne cadant in te tam horrenda verba Saluatoris, sed vt sanguis pretiosus eius, pro te etiam effusus inueniatur.

C A P V T XXV.

Mariæ luctus videntis à longè Filium cruce grauatum.

Patientissime I E S V. Extra dubium est, Matrem tuam secutam esse, & comitatam, tuam atrocem crucis baiulationem. Sed quid causæ, quòd illam insalutatam præterieras? Ad Veronicæ occursum nihil locutus, pignus faciei tamen impressum ei reliquisti: filiabus Hierusalem pro fletu (vt vel sic tantum respiscerent) damnationem prædixisti: Matri tuæ dilectissimæ, nec Aue dixisti. Et quod magis, nemo Euangelistarum, ne quidem mentionem Mariæ præsentis, & doloris calamo descripsit. Non casu factum, nec frustra: est & hoc ad augmentum Passionis vtriusque, & Filij, & Matris. Filius præ mæstitia, nec verbo, nec aspectu, languentem animam exacerbare Genitricis suæ voluit. Mater vix prægurtis la-

tis lachrymarum intueri sanguine ve-
latam faciem Filij valuit, reciprocos
doler ita radijs compassionis vtrumq;
cor affecit, vt vtrique ori silentium
imposuerit, ne locutione intrinsecum
affectum commotum amborum ali-
quo modo mitigaret: nec in multilo-
quium descendit Mater, sciens verba
eius, quasi noua verbera Filio accedere
posse: & vicissim aperire nouos. & la-
chrymarum, & sanguinis fontes.

Intuere interno oculo Matrem, a-
nima, quàm fecunda fuerit afflictionis
eius materia? Videre Cirenzum alie-
nigenam, iuuare baiulando crucem
Domini, & ipsam otiosam, solo dolore
occupatam stare? Sed quid? Fortè ipsa
maius pondus addidit, iuuando spiritu
laborem Filij, prompta ad auxilium
ferendum, alacris ad latera propria
supponenda oneri dilecti. Sanguinem
exterisset melius Veronicà, affueta à
puero seruire nato, erexisset è terra
depressum cruce, amore materno
compulsa: Non permissum. Ergò &
sibi, & Filio sarcina dolorum maior
imposita, non posse ferre opem aman-
ti, quanta pœna? Non posse iuuari ab
amante, non minor afflictio? Christus
vtrumque nouit, & Matris desiderii-
um, &

um, & propriæ voluntatis inclinatio-
nem. Clauferat spontè ianuam solati-
um, volensque proprium, & Matris leua-
men amouit, & Euangelistis obliuione
silentium indixit.

Quid ad hæc Mater: non ignorabat
talem esse voluntatem Filij, viscera ta-
men materna acerbitate plena gere-
bat. Resignatio perfectæ obedientiæ
erga Deum, tolerabat tot ictus cordis
amaros, coniunctio interim sanguinis,
& visio effusi in Filio, lachrymarum
fluuios vberrimos, subministrabat.
Admonitio etiam illa ad filias Hieru-
salem Saluatoris, penetrauerat animam
Mariæ. Si enim conseruabat antea om-
nia verba Filij, quid iam idem &
tunc non fecerat. Cognouerat copio-
sum sanguinem dilecti effusum, non
omnium saluci profuturum, & quæ
maior cogitari potuit interna angustia?

O Anima mea, duplica affectum
compassionis, & Matris, & Filij, & per-
pende, quantâ amaritudine repletæ e-
rant benedictæ illæ animæ? quanta
pluuia sanguinis & guttarum, ex o-
culis, & corporibus defluebat? Quot
gemitus & singulus numero nasce-
bantur? Hæccinè Mater consolatio-
nis, versa in exemplum, & prototypon

mœroris? Ita, anima mea, factum tibi in exemplar, tu oculis internis admire, & obstupescere tantum dolorem Mariæ: oculis externis iunge fletum fletui, riga genas squalore, memoriâ reuolue innocentissimarum lachrymarum imbrem, quem Virgo & Mater emisit, sequens Filij tam ignominiosam processionem. Bauiantem verò crucem Dominum, demisso vultu, & consperso capite cinere compunctionis, supplex adora, petens, vt potius hinc ei iungaris dolore, considerando & ipsius infamem deductionem in montem Caluariæ. & tuæ futuræ processionis modum post obitum, quando exuta carne, ante Tribunal illud seuerum deduceres, adsistat tibi Mater tunc dolorosa, iam verò gloriosa, pro te suas preces interponendo ad Filium, vt potius concedat tibi hinc crucem quamcumq; grauem, immissam à Deo, suauiter tolerare, quàm illam æternam cum reprobatis portare: Roga, vt ille luctus Mariæ, quo Filio viso à longè, debilitata fuerat, te confortet, contra omnes insultus inimicorum inuisibilium, & ad illa, quibus iam fruitur, gaudia, per merita & Filij passionis, & propriæ compassionis, deducere dignetur.

CAPVT XXVI.

De ractio vestium, sanguine cum carne Christi conglutinarum.

P Atientissime IESV. Superatâ viâ dolorosâ, & Monte ipso, ad locum funestum, mortique destinatum perueniendo, deposita ex humeris tuis trabea crux, vel potius vi detrusa, vnde nulla omninò secuta requies, sed ad maius cum inferno certamen descendisti: ita vt ascendendo montem altior, eminentioremque locum, supplicia quoque grauiora, & asperiora te comitarentur. Prorsus gradatim tua Passio augebat dolores, vt quò vicinior morti esses, eò maiora tormenta sacrosanctum tuum exciperet Corpus Quid ergò? fortè vestitus affigeris cruci? Non. Adhuc crudelitas Iudæorum exuere te, & spoliabit tegumento Sciebat insania Pharisæica, post tot vulnera inflicta adhæsisse vestem tuam membris tuis, & crucis pondere magis ossibus coniunctam tunicam intrasse in plagas, ergò nouus dolor succedit, summo nisu detrahitur vestis, quæ totius corporis alteram induit Veronicam.

O Anima deuota Christo, potesné concipere cogitatione tantum Domini dolorem? Renouata sunt omnia iterum verbera, & cruor concretus, iterum fluere, & rore rubeo, recrudescente conspergere membra capiti: *meditabatur idem Dauid, dicens: Quoniam quem tu percussisti persecuti sunt, & super dolorem vulnerum meorum addiderunt.* Voluit quasi exponere in persona Christi: Tu Pater me filium tuum percussisti, nihil enim mihi Iudæi facere poterant. Tu ergo permissione percussisti in me scelera populi tui, at Iudæi persecuti sunt percussione, & quidem talem, vt adderent dolorem, supra dolorem, & in flagellatione, & in coronatione mea spinea, quid aliud, nisi dolore me summo affecerant? Nunc verò adhuc, magno conatu detractâ veste, & separatâ, vi à conglutinatis membris meis, flagellationis, & omnium vulnerum cicatrices iterum duplicarunt, & antiquis novos cruciatus addiderunt, & cum esset tunica inconsutilis, per caput deponabatur, ergo spineam coronam depositio mouit, & cum motu ingentes renouauit per puncturas dolores. Et in alio Psalmo: *Ipsi verò considerauerunt,*

*Psal. 68.
v. 27.*

*Psal. 21.
v. 19.*

Et in

Et inspexerunt me. Hoc fortè designabatur: Nondum satiata corda tygrina Iudæorum voluerunt, adhuc videre iterum mea vulnera, magisque insultare, & cum vindictæ triumpho considerare, ac inspicere ex mera, & insatiabili malicia, vestimenta autem mea cruenta in terram abiecerunt.

Non aliter Pater cœlestis, vt Iacob visâ tunicâ filij sui Ioseph, agnouit illam, dicens: *Tunica filij mei est, fera pessima comedit eum, bestia deuorauit Ioseph.* Quam feram, & quam bestiam Pater cœlestis appellauit? Inuidia Iudæorum fera pessima, non poterat tolerare veritatem, comedit ergò damnatione crucis: Bestia verò non alia, quàm infernus, qui morte putârat deuorâsse charissimum Ioseph, sed sicut Iosepho nihil nocuit fraus fratrum; ita & Christo; Iudæi enim perierunt à Romanis. Infernus ululat ad illa verba: *Vbi est mors & victoria tua?*

Quæres anima, quare vestis detracta Christo, & cum dolore, nec amplius imposita? quia nudus cruci appendi voluit: Quis scit, an non idè, vt per vestem, consuetudinem peccandi notaret nostram, diffiulter à nobis auellitur, habitus contractus scelerum,

*Gen. 37.
v. 33.*

Cur vestis Christo cum dolore detracta, nec amplius imposita.

H 5

quo

quo tanquam vestimento operimur, unde in Psalmo: *Operis sunt sicut di-
ploide confusione sua.* Caro nostra vani-
tatibus delectatur, & inuoluit se tan-
quam in aliquo pallio vel tegumento,
difficile est relinquere consuetudinem
peccandi. Qui ergo crucem Christi
sequi desiderat, oportet ut se exuat hâc
tunicâ, cum dolore quidem separatur,
at melius hâc parùm pati, quàm æter-
nis supplicijs in illa vita torqueri, nu-
dus animus crucem facillè ascendit, non
habens vllum impedimentum, quod
Gregor. & D. Gregorius affirmat: *Malignos
hom. 33. spiritus nihil in hoc mundo proprij possi-
in Euan. dere, nudos ergo cum nudis luctari oportet;
nam si vestitus quisquam cum nudo
luctatur, citius ad terram deijcitur,
quia habet & inde reneatur. Quid enim
sunt terrena omnia, nisi quadam corpo-
ris indumenta? Qui ergo contra Dia-
bolam ad certamen properat, vestimen-
ta abiciat, ne succumbat.*

Visâ ergo cruentâ veste Saluatoris,
Anima, denuda te ab operibus carna-
libus, precando Redemptorem, ut te
induat nuptiali veste, mediante Passio-
ne suâ, ne excludaris à cœna magna in-
uitatus, cœnâ, inquam, illâ, nec appa-
ratu, nec tempore ynquam cessatura.

C A.

C A P V T XXVII.

*Denudatio Christi, & pudor
coram populo.*

Patientissime I E s v. Ita absque ve-
ste nudus comparuisti coram om-
nibus, vel potius sanguine tectus, tu
dicis apud Regem tuum conqueren-
do: *Sicut aqua diffusus sum, & disper-* Psal. 21.
sa sunt omnia ossa mea. Quod inferius v. 14.
explicatur: *Dinumerauerunt omnia* Psal. 21.
ossa mea. Non possum iudicium ferre v. 19.
Domine, quid te magis afflixerit, an
ingentes illæ pœnæ, an denudatum
stare coram inimicis. De te dictum an-
tea: *Qui vestis calum nubibus:* & nunc Ps. 146.
tibi vestis deest, hinc ad Patrem tuum v. 8.
illa vox querula: *Propter te sustinui* Psal. 68.
opprobrium, operuit confusio faciem me- v. 8.
am. Et agnouisse hoc Patrem tuum
profereris, dicens: *Tu scis impropri-* Psal. 68.
um meum, & confusionem meam. Quæ v. 20.
maior confusio, Dominum cœli &
terræ spoliatum, indumento compa-
rere? A te, velamen virgines, & alij
in Martyrij duello acceperant, ut de
sororibus S. Irenæ traditur, cum Iu-
dex Dulcitijs illas denudari mandas-
set, vestes corporibus eripi nullâ vi
potu-

H 4

potuere, pugnante pro eis & mordicus retinente togas pudore: Tibi verò Saluator tam facile & contemptim omnia ablata, vt nudus remaneres? Proprie dixisti; *confusio operus faciem tuam*, tu enim scis quanto pudore afficiebaris, & quanto risui aduersariorum exponebaris? Pater vidit confusionem tuam, & commotus est.

Christus
quare res
denuda-
tus.

Anima mea & tu considera, quantum patiebatur verecundia in Christo: si causam inuestigare volueris, ex te & tuis peccatis origo. Ter Dominus denudatus est, in ipsa primò flagellatione, secundò ante crucis baiulationem, nam coccinea veste exutus, & proprià indutus fuit, tertio ante affixionem in cruce, in qua & nudus obiit. Non frustra hæc omnia, peccatum luxuriæ Dominus denudatione eluere decreuit, quod in triplici differentia accidit, peccatur cogitatione, verbo, opere. Cogitationes nostræ, vanæ, turpes, immundæ flagellârunt Dominum, & quia variæ tentationes, concitant carnem, varijs etiam instrumentis castigabatur sanctissima Caro, numerum enormium cogitationum quis affqueretur? nec facile poterant numerari plagæ Christo inflictæ, ad multa millia vetum ex-

um excepsisse credibile est, significando absque numero inhonestas nostras esse Deum offendentes cogitationes: verba nostra, quàm profana, & scandalosa? complacemus nobis vt obscœnis locutionibus, & iocis abominandis tempus teramus, Saluator pro verbis exutus totus, & flagellatus.

Togâ illâ irrisoriâ, antequam vestiretur propriâ, ante baiulationem nudus fuit, ibi cachinni, & ludus ex Domino: ibi scurrilia verba inimicorum audita: sic irriso, & vestito erux imposita, vâ nostris confabulationibus, quibus iterum denudamus Christum, & crucem grandem sceleribus nostris imponimus ferendam?

Tandem ante crucifixionem tertio, deposito vestimento denudatus est Saluator, vt consummationem peccatorum nostrorum, intelligamus. Quid enim aliud est, ad effectum perducere peruersas cogitationes & verba, quàm Deum, vt hominem cruci affigere? ne moreremur in actu tam nefando, Dominus nudus mortuus est, in opere impletum peccatum, crucifigit ad mortem nudum Redemptorem?

Occurrat tibi, anima, imago non recti Saluatoris, & recordare, si te cogitatio

tatio mouet ad illicita, reflecte cor ad eius flagellationem, hæc te moneat, & terreat, sciens Dominum tuum propter te sustinuisse & pudorem, & dolorem: si tibi verba, & sermones inter sodales arrident, recogita Dominum tuum ante vestem reassumptam, & impositionem crucis, totum corpus apertum, & nudum ostendisse, verecundiamque ipsam in ruborem conuertisse: si tu ad consummandum peccatum mortale, inferno instigante traheris, eleua oculos tuos ad denudatum, & mortuum in cruce Deum tuum, cohibe impetum, siste gradum, clauis amoris detinuerunt illum in ligno, & te clauis eius doloris absterreat à peccato, vt mors ipsius vita tua sit, pudeat quidem te delictorum tuorum, sed non pudeat denudare in confessione: talis denudatio sola commendatur à cælo. In te ipsa, verecundiam excitatam defige vultum in dilectum tuum denudatum, procidens, & adorans, vt merito eius denudationis, pudorem, & nuditatem æternam euadas.

C A P V T XXVIII.

*Christi in terra ad Crucem
clauis cum dolore affixio. Pa-*

Patientissime IESV. Nudus, & prostratus in terram, cum summa immanitate militum aptabaris ad crucem, & fortè vna manus primò post aliam clauis perforabatur, trahebatur, ingentique percussione vulnerabatur, tum deinde secunda manus succedebat ad pœnas, & extendebatur cum dolore, ac vulneris dilatatione alterius? Pedes idem sustinuerunt, vel vno clauo vterq; vel separatim ad lignum adacti: & si clauus aliquis, aut debilitate fractus, aut torsione ad partem inutilis factus, statim extrahebatur, alterq; loco eius immittebatur, quanta tormenta tibi Domine hæc omnia inflixerant? Euangelistæ tam atrocem pœnam omiserunt, vel relinquentes considerationi mortalium, & deuotæ commiserationi, vel quòd satis fuerit, conquestum fuisse ipsum Dominum Patri, & nos cessasse aperire dolorem. *Foderunt manus meas, & pedes meos, dimmerauerunt omnia ossa mea*, quasi diceret, (supino corpore positus in terra, vt è diametro, obiecto cælo visui, liberius alloqueretur Patrem.) Ecce vides mi Pater, quanta ego patior pro humano genere eliberando à carcere peccati, vt tantum tuæ iustitiæ Diuinæ

satis fiat, inaudita in me omnia tormenta Iudaica rabies exoneravit, nec satiati adhuc sunt, eò ad extremum deuentum, vt perforarent clauis, & manus, & pedes meos, & ita quidem extenderunt in latum, & longum corpus meum, vt faciliè dinumerare possent ossa mea, ita fortiter separarunt manū à manu, pedem à pede clauis, vt quælibet ossium compago, & ex flagellis præteritis, & ex renouata distensione, ad oculum appareret.

Quid ergò inferre voluit Dominus: forte vindictam optabat à Patre. Profitetur quidem ibidem se à Deo exauditum: *Nec auertit faciem suam à me, & cum clamarem ad eum, exaudivit me.* Et S. Paulus attestatur similiter: *Exauditus est (à Patre) pro sua reuerentia.* Nam misericordiā motus Deus Pater, videns tantum cumulum acerbitarum filij, non abnuebat, vt quod peteret, obtineret, sed quid rogārit in cruce, audiemus inferiùs, & bonitatem eius mirabimur. Satis erat nunc manifestasse, & ostendisse Patri clauis discerptam carnem suam, ad eò, vt ad numerationem ossium feritas carnificum liberè accedere posset.

Cur Christo manus

Tu anima, audi hanc querelam: tibi enim

enim debetur deuotè aure cordis attendere ad tantum Domini cruciatum; voluptates, ad quas manus, & pedes liberè relaxamus, expiabat Saluator, illam Euz manus extensionem ad pomum, illos nostros impudicos tactus, illa manibus perpetrata homicidia, illas ipsas manus, quibus mortem sibi alij inferunt, illa furta, & ablationes, tum per vim ab egenis extorsiones pecuniarum, & reddituum à subditis vsque ad sanguinem, pro his omnibus tam enormibus delictis satisfaciebant sacrosanctæ manus Christi, clauis ferreis in cruce distentæ. Idem de pedibus intelligendum, qui ad libidinem etiam cum molestia summa exornantur, tantum vt laus foeminarum sequatur, choreæ, & cursus lasciuæ, velocitas pedum ad effundendum sanguinem, tarditas autem ad bona opera, quæ quasi clauis acediæ impeditur, ne Deum honore vero gratitudinis afficiat: Hæc ergo erat offensio iustitiæ Diuinæ: idcirco debebant satisfacere pro prauis curribus nostris, innocentissimi pedes Redemptoris, & consistere in ligno perforati diris clauis.

Seriò contemplare anima tantam Domini afflictionem in delicatis membris

H 7

bris

& pedes perforanti.

bris eius, & in terram te proijciendo, osculare manus, & pedes transfixos, rogando, ne propter grauiā peccata manuum, & pedum tuorum, ibi te cruciet iustitia Altissimi, vbi decretum irrenocabile fertur pro talibus offensis. Verūm ex infinita misericordia potius hic tibi non parcat, quā in altera vita. Tu ipsa infigas (ponte cordi, & corpori tuo dolore, dicendo: *Castigans castigauit me Dominus, & morti non tradidit me, quia dextera Domini fecit virtutem, & ob merita eius. Pes meus stetit in directo, in Ecclesijs benedicam te Domine, & nunc quidem plorando, & in æternitate felici, tecum gaudento,*

Psal. 117.

Psal. 25.
v. 12.

C A P V T XXIX.

Eleuatio crucis secuta, & immissio eius violenta in paratam foueam, unde renouatio iterum Christi dolorum.

Patientissime IESV. Totus confixus clauis eleuatus es cum cruce in ærem, certè non molliter, vbi in animis furiosorum militum, & ludæorum excubaret compassio, vt te cubantem in lecto

lecto crucis, suauiter attollerent nimis durè tecum actum, semper cadentim vna alteri successit afflictio, ita, vt de acerbitate tibi inferenda mutuò certaret. Primò ergo fouea profunda facta est in terra, propter immissionem crucis: putarunt te Domine peccatorem & infernum, & mundus, & tanquam condemnato in oculis tuis foderunt foueam, hinc illud Regis lamentantis in persona tua: *Foderunt ante faciem meam foueam, sed miseri: inciderunt in eam: verè inciderunt nunquam egressuri è fouea gehennæ, & perpetuæ damnationis: at tu foueā hanc tuā liberasti nos ab illorum casu: Patres SS. eduxisti è fouea limbi: educis alios è fouea purgatorij: in hoc mundo mortales educis è fouea peccati: ideò dictum de te: *Et misiges es (hoc est peccatori) à diebus malis donec fodiatur peccatori fouea. Antecedit casum gratia tua, ibidem: *Beatus homo, quem tu erudieris Domine, & de lege tua docueris cum, & in eodem Psalmo: *Nisi, quia Dominus adiuuauit me, paulò minùs habitasset in inferno anima mea.****

Psal. 56.
v. 7.Psal. 93.
v. 13.Psal. 93.
v. 12.Ibidem
v. 17.

Auxilium omne ex tua passione: perforati sunt pedes tui, & manus, & latus, & ipsa crux perforauit terram; vt tot

vt tot foramina, & foueæ à voragine
abyſſo inferni gressus hominum eripe-
rent, aperto ore infernus in foramen
perpetuum omnes trahebat, tuæ cruci
præparata fouea, auertit à tali præci-
pitio genus mortalium, imò cum cru-
ce eleuati sumus omnes, vt tu dixisti :

*Ioa. 12. Es ego cum exaltatus fuero, omnia ad
v. 22. me traham.* Extraxisti è luto fecis &
miseriæ, & attraxisti ad paradysum vo-
luptatis, & gratiæ. Sed carò hæc tibi
constitit eleuatio Redemptor: quan-
tus enim tuus dolor fuit, cum maximo
impetu machina crucis in foueam
præparatam incidisset, credibile est v-
surpasse te illum versum Regis Pro-
phetæ: *Sicut aqua effusus sum, & di-*

Psal. 21. sperfasunt omnia ossa mea. Non aliter
v. 15. tecum actum Patientissime Domine,
sanguis tuus velut aqua ex omnibus
membris exiit, vt fons latissimus, ex
dilatatione, & conuulsatione mem-
brorum erupit. Non imposuisti silen-
tium Prophetæ, qui non reticet quere-
lam de hac fouea præparata, in persona
tua: *Numquid redditur pro bono ma-*
Ier. 18. lum, quia spererunt foueam animæ meæ?
v. 20. Certè valde malum redditum est, pro
summo bono, & summo bono.

Verùm, quid est Christe, quòd fodi-
atur

atur animæ tuæ fouea? Nonné corpo-
ri torquendo potius? Non frustra di-
citur animæ, exprimendo intrinsecos
cruciatu animæ tuæ, ob paucitatem
saluandarum animarum, propter quas
in foueam hanc demissus es.

Anima mea misera, vide & confi-
dera illam violentam impulsione
crucis in paratum foramen, quâ effe-
ctum, vt clauorum dilatatione maio-
rem apertionem, & dolorem in pedi-
bus, & manibus concitaret: fouea illa
quatuor foueas, clauorum vsa instru-
mento dilatauit. Quid de capite sa-
cro sancto dicemus? Omnino ad lig-
num Crucis valido motu impactum, &
spinarum aculeos adegit ad acerbio-
rem puncturam, & vt in cerebrum vl-
terius ingrederentur, impulit. Epito-
me, & congregatio Passionum inde re-
nouata. Verè reddiderunt tunc ludæi
malum pro bono, & nos idem reddi-
mus, dum nihil tantos toleratos Do-
mini dolores æstimamus, & peccatis
vel ijsdem, vel nouis foueam illam re-
fodimus Redemptori, aut nos potius
in barathrum scelerum ruimus, ad fo-
ueam illam mœstam, & æternam mise-
ri properantes.

Tibi consulo anima, immitte te vi-
ce tuæ

tæ tuæ tempore in foueam contem-
plationis, ruminando angustias corporis,
& animæ Domini, vt in illam coele-
stem altitudinem eueharis: cogita fre-
quenter de fouea sepulchri corporis
tui, quâ relictâ ad tempus resurrecti-
onis, & coniunctionis carnis tecum,
roga, vt te excipiat dextera Saluatoris,
atque extrahat ab inferni, & purgato-
rij pœnis, atque inter eos colloget,
quos merito dolorum suorum Patri
æterno mercatus est.

CAPVT XXX.

Diuisio vestimentorum Christi.

Patientissime I E S V. Sæuire in sa-
cro sanctum Corpus tuum, non po-
terant amplius milites, & Iudæi, eua-
sisti manus eorum in patibulum crucis
elarus, vbi nihilominus continuebas
dolores, ne interim malitia ocio vaca-
ret, eandem in vestes derelictas carnifi-
cinam exercuerunt, & quidem duplici
modo: vnâ in quatuor partes diui-
serunt, & sibi retinuerunt, super aliam
miserunt sortes: Ipsi quidem ob lu-
crum, & fortè odium id fecerunt; ta-
men mysterium ignari ostenderant, si-
cut & in Iacob supplantatore primo-
geniti Esau factum, figura erat vesti-
mento-

mentorum Christi. Inconsutilis tuni-
ca Christi, quid est aliud nisi vnitas Ec-
clesiæ? Ideò Saluator apparens S. Pe-
tro Alexandrino, conquestus de Arrio,
qui sibi tunicam dilacerauerat, id est,
Ecclesiæ vnitatem sciderat, & nunc
quot sunt, qui idem agunt? Nostrium
sæculum infelix, quot protulit vestis
Christi dilaceratores? istis bellis quid
fit aliud, nisi diuiditur Ecclesia, & in
qua antea laudes Diuinæ decantaban-
tur, iam noui Pseudoprophetae mor-
dent, & inuertunt doctrinam veram, &
nomen Altissimi blasphematur? sed
quia inconsutilis tunica, nunquam po-
tuit discerpi ab operarijs iniquitatis,
permanet, & permanebit in grege suo
Catholico, contra quem portæ inferi
non præualebunt, donec erit vnum o-
uille, & vnus Pastor.

Alia autem vestis Domini rectè scin-
ditur, in quatuor partes, & militibus
cædit. Quid est vita hominis super ter-
ram nisi militia? *Regnum calorum vnum* Matt. 11.
passur, & violenti rapiunt illud, & illi, v. 12.
super quos cadit bona sors prædestina-
tionis: Verbum, & Euangelium Chri-
sti in quatuor Scriptores diuisum, idem
in quatuor mundi plagis dissemina-
tum. Europa, Asia, Africa, à multis
annis

*Inconsu-
tilis tuni-
ca Chri-
sti vna
Ecclesie
signum.*

*Altera
Christi
vestis in
4. partes
scissa,
quid sig-
nificat.*

annis impletæ sunt doctrinâ Christi. Per quartam etiam Americam dilatur Religio Domini sancta, & pars eius vestis operit illos gratiâ suâ, prædicationeque Euangelij expellitur iugum diaboli, sub quo hæcenus gemebant.

Denotabat quoque dissectio vestis, vel potius præfigebat certitudinem quatuor locorum, ex quibus Passio Christi coniunxit in cælum diuisos electos, ex hoc mundo, ex limbo, ex paradiso, ex purgatorio. Ex hoc mundo, qui adhuc viuebant, & quos viuere sciebat bonis operibus in Ecclesia militante. Ex limbo Patres, qui multis annis expectabant particulam vestis innocentæ accipere, adiuuante Passione. Ex Paradiso Enoch & Elias, qui præstolantur aduentum Antichristi, vt sanguine, in fine mundi defensâ veritate Euangelij effuso, veste immortalitatis ornati recipiantur in gremium Sanctorum. Ex purgatorio, vt renouatione quotidie memoriæ Passionis per tremendum sacrificium liberarentur, quàm plurimæ à pœnis animæ.

In fortibus super
Christi
veste mis
sis, qua
mysterio
riso

Mirabilis ludus fit ex vestimentis Christi, sortes mittuntur de tam precioso thesauro, neque tamen illæ ipsæ sortes carent mysterio. Est ibi vnitatis nume-

numeri, & in cælo vnus est Deus, duplex numerus, duplicem naturæ conjunctionem in Christo significat: Tertius, Trinitatis figuram designat. Quartus numerus, nouissima totidem indicat: Quinarius, vulnera in cruce quinque Christi exprimit: Sextus, recogitationem sex dierum creationis in memoriam introducit, si sortes duplicentur, & ibi inuenies anima meditatione solatium: Duplex numerus, nouum & vetus testamentum esse proponit: Duplicatus quatuor angulos crucis Christi fuisse demonstrat: Bis ter repetendo, sex hydrias ex aqua in vinum conuersas esse primo miraculo colligitur: Quaternus duplicatus, octo beatitudines necessarias ad salutem prædicat: Quinarius item duplicatus, Decem præcepta seruanda ante oculos statuit: bis sex numerando, duodecim Apostolos principes fidei nostræ à Domino electos testatur.

Ergo anima, occupa te circa ignominiam vestis cum fructu tuo, *Et exuens* Eph. 4.
Seterem hominem induas nouum secundum Deum; & cum sis nuda & inops, *Ibidem*
Idem v. 24.
cooperias te veste Saluatoris, rogando, vt cum fors de te in agone mittetur, exclames lata in separatione à corpore, con-

re, conuerte Saluator planctum meum
in gaudium mihi, conscindas sacco
miserum corporis mei, & circumdes
me vestimento gloriæ tuæ.

CAPVT XXXI.

*Irrisio Christi à Iudeis, dum in
cruce penderet.*

Patientissime Iesus. Constitutus
in throno redemptionis, per cru-
cem à constitutione mundi designato,
iustitiâ paternâ sic iubente & volente,
acerbita e dolorum plenus iacebas in
lecto salutis, cum & caput à tergo lig-
no premeretur, spineam coronam ma-
gis magisque cerebro imprimendo.
Etsi poena manuum mederi dolori cu-
piebat, pedes eo maiori cruciatu pon-
dus sustinendo corporis affligebantur:
& è contra, si pedes fatigati dolore, re-
quiescere desiderabant, in manus ele-
uatas redundabat sensus & Passionis &
ponderis. Inter luctum & fluctum al-
ternantium afflictionum, quæ tua vel
minima fuerat consolatio Domine?
Non possum magis verbis id exprime-
re meis, melius faciam, si tuis per Re-
gem pœnitentem allatis utar: *In con-*

*Psal. 68.
v. 21.*

*specu meo sunt omnes qui tribulant me,
impro-*

*improperum expectaui cor meum, &
miseriam, & sustinus, qui simul contri-
staretur, & non fuit, & qui consolare-
tur, & non inueni: Detest ndæ cir-
cumstantiæ & Passionis, & circumstan-
tium feritatis? & alibi per eundem
Regem: Omnes videntes me deriserunt* *Psal. 21.
v. 7. & 8.*
*me, locuti sunt labijs, & mouerunt ca-
put, speraui in Domino, eripiat eum,
saluum faciat eum, quoniam vult eum:
& iterum in alio loco: Deus laudem* *Psa. 108.
v. 2.*
*meam ne tacueris, quia os peccatoru. &
os dolosi super me apertum est, locuti sunt
aduersum me lingua dolosa, & sermoni-
bus odij circumdederunt me gratis. Pro-
eo, & me diligere, detrahebant mihi,
ego autem orabam, & posuerunt aduer-
sum me mala pro bonis, & odium pro di-
lectione mea. Ecce descriptio Patetica
odij Iudæorum, quo ardebant contra
te Christe.*

Aspexisti, & circumtulisti benedi-
ctos oculos tuos, an esset, qui in diro
supplicio tui misereretur, & leniret
compassione mærorem. Cor tuum ex-
pectabat solatium, quæsiuisti, & non
reperisti consolatorem, ante mortem
non est inuentus, cuius viscera com-
mouerentur, videndo innocentiam
plùs pati, quàm nocentes. Deriserunt
te, lo-

te, locuti sunt iniqua, addendo vulneribus plagarum vulnera labiorum, & mouerunt capita sua subsanando, & dicendo, vah. *Qui destruis templum Dei: verum ipsi potius templum Spiritus sancti destruxerunt Sacratissimum corpus tuum in cruce dilaniatum extendendo. Desperare te forte iubent, cum spem tuam vanam reputant, & Deo solo tuam committunt salutem. Et hoc verè: quia Pater tuus salutem attulit corpori tuo, die tertia à morte incorruptibile, & impassibile resuscitando.*

Præuidit ulterius David laudando, tuam virtutem in Passione, neque tu tacere permittis Patrem tuum, multò magis nos redemptos sanguine tuo, vt exemplo tuo omnes incitentur ad laudes tibi decantandas: tu enim tanquam summus Doctor in cathedra Crucis, prædicasti cumulum virtutum, & ad imitationem inuitasti, vt os loquentium iniqua obstruatur: quia in patibulo crucis existenti, os peccatoris, & os dolosi, super te apertum fuit. Quæ verò differentia inter ista ora, & qui peccatores, & qui dolosi? forte Dominus, omnes quicumque ad suam necem innocentem consenserunt, peccatores intel-

intel

intellexit; ac in duplici genere, alij vt Iudex Pilatus & milites, lictores, executoresque decreti, verè peccatores, tantum absque dolo putantes aliquo modo iuste à Iudæis accusatum, idè vt nocentem affligebant, & tormentis macerabant: Alij vt Iudæi, & peccatores, & dolosi, nam & affligebant, & instigabant contra Christum. Nonnè dolum ipsorum agnouit S. Augustinus, dum linguâ occidisse eos Saluatorem, insolubili conuicit argumento, gladio enim linguæ percusserunt, clamando: *Crucifige, crucifige* Mat. 15. v. 13. & Luc. 23. v. 21. & Ioan. 19. v. 6. Nonnè dolus ad oculum Phariseorum apparuit, cum dixissent? *Nobis non licet interficere quenquam*, aliud in ore, aliud in corde coquebant? Nonnè dolus: *Si Rex Israël est, descendat nunc de cruce, & credimus ei?* Maiora miracula viderunt, & non crediderunt, neque descensus illos ad fidem perduci fecisset, dolus tantum fuit, idè additur: *Circumdederunt me sermonibus* Mat. 27. v. 42. Circa crucem verba dolosa, & acerba, illusoriaq; euomebant. Debebant diligere Redemptorem pro tantis acceptis beneficijs, & ipsi modo contrario detrahebant, & insultabant.

Quid interim tu Domine dixisti: *Ego* Psa. 108. v. 4. *auitem*

I

auitem

autem orabam. Oratio tua exponetur capite sequenti.

Tu interim anima, expansis manibus ad crucis similitudinem, Redemptorem tuum lachrymis exora, vt suâ cruce à cruciatu æterno te liberet, & irrisiones diabolicas in vita, ac morte superare tibi concedat.

C A P U T XXXII.

Primum verbum Christi, pro persecutoribus in cruce prolatum.

Patientissime IESU. In tanto contra te Iudæorum fremitu, expectabatur aliquod verbum à te proferendum: multi id ipsum avidè desiderabant. Mater tua imprimis, quæ & corde, & corpore auelli à te non poterat. Stabat miraculosè sustentatâ gratiâ tuâ, & consolationis verbum prætolabatur, sciens te nosse omnia secreta cordis, te esse Patrem consolationis, te esse Deum, qui præuenis benedictionibus, & repleas dulcedine viscera afflictorum, si enim omnia expectant à te escam corporalè, vt des illis in tempore opportuno, id ipsum Mater tua exoptabat, vt pane & potu, quod est verbum

bum tuû reficeres, fame, & siti spirituali deficientè ipsius animam, erigebat aures, attollebat oculos, vt commiserationis affectum in eam infleceres, & compassionis sociam verbali, vel sociaretur mærore, vel solareris lenitate.

Dilata à te dulcissima Mater talis gratia, sunt, qui te præcedunt, & extorquent, verbum ex ore crucifixi, si diuinare permitteres, nescio an assequi posses intentum: Si enim conseruasti hæc tunc (Domina) omnia verba filij tui in corde tuo, hoc quod proferetur, oportet vt in separato onclauis cordis tui diligenter abscondas. Thesaurus est ingens, gemma pretiosa, raritas in terra nunquam visa: Putabant aliqui Dominum nullum miraculum in cruce fecisse, ego cum Bellar: iudico maxima, & inaudita perpetrâsse, præcipuè in septem illis verbis: Ecce in hoc primo verbo quid mirabilius ostendi potuit, quàm vt eo tempore, eo momento, quo totus in doloribus positus, circum circa sermonibus acutis laceratus. oblitus omnium & matris suæ dilectissimæ, pro persecutoribus orauerit.

Orationis eius, si quis circumstantias accuratè comprehendere vellet,

emphasim considerando, Angelico non humano intellectu assequi vix posset: *Luc. 23. Pater dimitte illis, quia nesciunt quid faciunt.* Deprecatio tua nunquam Patri displicuit, semper accepta fuit, sed multò gratior iam è cruce. Ira enim Patris, quâ propter scelera nostra contra humanum genus efferbuerat, placata est Passione tuâ, tuâ verò Passione, compendium & finis cruci affixio.

Videbat Pater iustitiæ suæ satis factum, successit ergo misericordia, & quæ hætenùs aures occluserat, nec in conspectum admiserat vllius hominis vocem, surdis auribus pulsati erant cæli, facti ænei, paradisi accessus post expulso Parentes nostros gladio arcebatur, clamor Patrum in limbo, licet attollerent voces suas, non penetrabat cælos, siccitas peccatorum dominabatur in mundo, pluvia gratiæ Diuinæ nunquam in terra dimissa. Tandem penetrauit vox dilecti, remouit omnia obstacula, & impedimenta, auditum verbum, quod ad ipsa misericordiæ viscera peruenit Dei, & cælum aperuit, & ideo non Deum vocat, non alio titulo compellat Christus in cruce, sed Patris nomine vitur, *Pater dimitte.*

Pater.

Paternum ergo referat affectum, voluit quondam, modo dicere Dominus: Ego sum filius ab æterno consubstantialis tibi, verùm & nunc sum filius vs homo, obedientiæ & patientiæ excellens virtute, has è cælo mecum attuli, quæ ignotæ erant hætenùs in terra, itaque exaudi me, & vt Deum, & vt hominem! vt Deus, satisfeci tibi paritate substantiæ, vt homo, patientiæ, & obedientiæ vsq; ad mortè merito, decreto me Pilati iniustissimo submitiendo, vt Deus, iustitiam implendo, vt homo, misericordiam aperiendo, vt Deus abolendo peccatum, vt homo, poenam eius exoluendo.

Hac ergo de causa ignosci postulat à Patre, vt ipse recentes plagas, & vulnera considerando filij benigno vultu, paterno, concederet veniam, & ne excusatio deesset, adiungit: *Non enim scium quid faciunt.* Parcas mihi Domine, sciunt quid faciunt, sciunt te esse innocentem, sciunt te ex scripturis, & testimoniis Prophetarum verum Messiam esse, sciunt te nulli malum, multis bona fecisse, & tamen in mortem omnes conspirarunt, & tu dicis: *Nesciunt quid faciunt.* O verè miraculorum supremum miraculum!

I 3

Christe

Ibidem
v. 20.

Christe quod uoluisti, ignorantia à te excusata: alijs, statim à morte, cum reuerterentur percutientes pectora sua; alijs longiori tempore, alijs in senectute, alijs, & electis omnibus, ad consummationem sæculi subuenisti, ut poenitentia abluti, licet mille sceleribus fuerint polluti, nesciant quid faciant: Obtinuisti enim omnibus indulgentiam.

Et tu anima, imitare Redemptorem, & si quid in te frater tuus peccauerit, statim non differendo, ei dimittas. quemadmodum Saluator tuus fecit: quatenus in iudicio extremo tibi uicissim dimittantur offensæ tuæ, & filius alloquatur Patrem. Pater dimitte illi, quia nescit quid fecit.

C A P V T XXXIII.

Secundum uerbum Christi ad latronem emissum.

Patentissime IESU. Succedetne Mater post inimicos, pro quibus Patrem deprecatus es, & veniam impetrasti, ut eam etiam gementem, & dolentem alloquaris? Ostendit tacens uerbera materna, suspiria, & aciem luminum dirigit ad te, sustinens cruciatus
intet-

internos: frustratur adhuc spe, & differtur colloquium ob maiorem acerbicatem, ad augmentum meritorum? latronem prius saluandum suscepisti. Et licet omnes redimere decreueris, tamen ex inscrutabili sapientia id conclusum, ut non pro omnibus (quo ad efficaciam, & applicationem) uerum pro multis, copiosus tuus effunderetur sanguis. Semper Domine consueueras aliquos amare, aliquos reprobare, ut in Esau & Iacob factum, nunc idem contigit. Duos latrones poenæ, non culpæ (ut innocens) socios habuisti, vnus consecutus gratiam, alter reiectus, & eiectus è numero Candidatorum cælestium: Quia tamen passim nos mortales opponimus in subsidium facinorum nostrorum (eleuantes Domini misericordiam) exemplum huius latronis, possentne dari causæ, cur vno ferè temporis puncto, fontem gratiæ & gloriæ adeptus hic? Liceat mihi Christe, intellectuui meo debili aliquot enumerare rationes, ob quas iste ex malo latrone in bonum est transformatus.

Prima, inter tot circumstantes, nemo tuus inuentus caudidicus, & defensor, nisi solus latro iste, innocen-

*Cur latro
in cruce
ueniam
consecutus.*

Luc. 13. *Hic nihil mali fecit.* Omnes ad plagas,
v. 41. ad vulnera, ad crucem te Domine
condemnârunt, latro verò absoluit te,
& liberum à culpa, & pœna, publico
pronunciauit præconio.

Ibid. Secunda, suam culpam, & pœnam
debitam, socijque latronis agnouit, fal-
sus enim est, se esse nocentem, & pro-
meritum crucem, illis verbis: *Et nos
quidem iusè* (id est, patimur) *nam di-
gna factis recipimus.* Accommodatam
suæ culpæ pœnam non diffitetur, in
quo vis contritionis consistit, initium
autem pœnitentiæ, noticia est, & con-
fessio peccati.

Ibid. v. 40. Tertia, corripit socium, & ad viam
reducere nititur salutis. *Neque tu ti-
mes Deum, qui in eadem damnatione
es?* quasi diceret, propter scelera no-
stra condemnati sumus iustissimè, tu
ergo timeas Deum, & noli imprope-
rare nobis cum affixo cruci: respi-
scere incipe, excita in te timorem Dei,
quem ad latus vel in medio nostri ha-
bemus.

Quarta, agnouit in cruce nudum
moribundum, ab omnibus despectum
Deum esse, vidit sub tam conciso
corpore & lacero, apertè latere
Dei.

Deitatem: O magna fides, & ingens
gratia!

Quinta, fiduciam habuit efficacem
in te Domine, dicendo: *Memento mei:* Ibid. v.
hoc innuit. Tu cum sis Deus, non po-
tes obliuisci & reijcere, qui ad te con-
fugiunt. Ego peccator, & latro non
sum dignus aspectu tuo, suscipe me ta-
men, & noli deesse mihi, in his angu-
stijs mortis memento mei.

Sexta, Regem esse te palàm edixit,
proferendo: *Cùm Veneris in Regnum* Ibid. v.
tuum: de Regno quis ei persuaserat? 20.
videbat quidem scriptum, in titulo
te esse Regem Iudæorum, non hoc ter-
restre interpretatus est, cœleste potius
odoratus, firmiter credidit, & te è pa-
tibulo transferre debere sedem in cæ-
lum, & ipsum secum eò deducere.

Septima, desiderium sequendi te
Saluator, latro non celauit, rogauit vt
simul tecum iret, & te comitaretur,
oblitus dolorum suorum, non aliud in
ore, & corde habuit, quàm vt eò citiùs
tibi adhæreret, vitam post mortem, re-
gnum post crucem, vitam post affixio-
nem certò sperando, idè antelatus
Matri, meruit iucundam vocem tuam
audire: *Amen amen dico tibi, hodie* Luc. 23.
mecum eris in paradiso. Non simplici-
v. 42. ter, ve-

ter, verum addito iuramento, certitudinem paradisi illi promisti, desiderium implesti manendi tecum, nec distulisti ipsius sitim tecum conuiuendi: dicens. *Hodie*: id est, breui faciaberis torrente voluptatis post dolores toleratos. Et quia de Regno meo credidisti, fiducia non frustraberis, quia *mecum eris in paradiso*. Deum me agnouisti, ego te non decipiam, nam quod promitto, iuramento me obstringo, addendo. *Amen*: id te habiturum, quod desideras: Defendisti me a socio mihi illudenti, & ego tibi præparabo coronam paradisi, quâ caput tuum exornabo: Innocentem me declarasti, & te nocentem esse prodidisti, & ego ex latrone Sanctum te faciam, remissisque tuis peccatis, mecum in gloriam introducam sempiternam. O felix latro, vnus talis, quia semel Dominus in cruce pendit.

Ergo anima, admirare talem latronem, neque tamen differas ad vltimum vitæ poenitentiam, rarum hoc, immò vnum exemplum extat, potius suppliciter venerare Saluatorem, vt tempestiuè per contritionem placatus, dicat etiam tibi, *mecum eris in Paradiso*, licet non hodie, nec statim, exoluendo & hic

hic, & in purgatorio poenam iuste infligendam.

C A P V T XXXIV.

Tertium verbum ad Matrem & Ioannem, à Christo pronuntiatum.

Patientissime I E S V. Tandem postquam latronem tuâ Passione lucratu es, Matrem, & Discipulum stantem non dedignatus es alloqui, instruens nos pro carnalibus, coelestia potius curare, salutis propriæ, & alienæ magis rationem habere, quàm propinquorum, bonorû fortunæ, ipsorumq; Parentum. Nos verò contrarium agimus, toti rebus caducis, & assidue inuigilamus, ad consequendam vitam perpetuam vix aliquando aspiramus. Sed Domine, qualia tua ad Matrem verba? *Mulier ecce Filius tuus*. Nescio an non maioris afflictionis ignem in corde promouerint, quàm refrigerij vento lenierint commota viscera materna? Nonné Mater hæc tua? Nonné amore cæteris maiore, omnibus alijs dilapsis perseuerat sub cruce? Nonné vberibus maternis, vt antea pascebat te, iam brachijs sustentare, & deter-

Ioan. 19.
v. 27.

Cur
Christus
in cruce
pendens,
non Ma-
trem, sed
mulierẽ
vocauit
Mariam.

gere sanguinem cuperet? Nonné com-
mori tibi vitæ pretio, præferret?
Nonné euolare in aëra vellet, vt cruci-
tæ simul configaretur? Et tu non
Matrem, sed mulierem vocas? Non
caret mysterio.

Quando in mundo conuersabaris,
cras subditus Matri, & ita eam appel-
labas: iam ex hoc mundo ad Patrem
iturus, & iterum sedem tuam diuinam
reassumpturus, Matrem vocare nolu-
isti, quam orbam relinquebas, Deum
Patrem in primo verbo nominando,
ad terrena descendere noluisti, vitam-
que hanc finiendo, & Matris, & filij
nomen, vt cessaret, decreuisti: non
ergo addendo mœrorem Matri, tali
verbo allocutus es.

At fortè aliquot de causis id factum.
Prima sit, vt te Deum verum in cruce
declarares, qui aliter ab æterno geni-
tus & sine matre, & licet crucis atroci-
tate visâ, oculi carnei vix te hominè es-
se iudicaret, vt de te Propheta: *Ego au-
tem Verus sum & non homo*; tamen in
oculis Dei Patris, verè eius te Filium
esse non celabas, maximèque tempore
Passionis absconditus à cognitione
mortalium, Deo Patri te Filium mani-
festasti, vt citius obtineres decreti con-
trâ nos latæ abolitionem, Se-

*Psal. 21.
v. 7.*

Secunda, verum dolorem agnosce-
bas in Matre, quæ se mulierem dereli-
ctam plangebat, idem & tu affirmabas,
quod eius cor mollire debebat, cum
videret gratam accidere tibi ipsius
compassionem, quæ dilecto placere o-
mnibus rebus anteponebat.

Tercia, vt esset distinctio, & intersti-
tium inter filiationem tuam & Ioan-
nis: sicut enim per Angelum Gabrie-
lem instinctu Spiritus sancti, Mater tua
renuntiata est, & proclamata, sic tuo
ore in cruce Apostolus dilectus Matre
tuâ cohonestatus est.

Quarta, vt in eo ipso Matrem con-
solareris, in quo maior eminebat do-
lor: De amisso filio lugebat, & se quasi
non esse Matrem sentiebat. Itaque tu
Domine appellatione mulieris, loco
tui, alterum filium concessisti (& si
dicere ausim) tuo iuri renuntiasti.
Ad Ioannem conuersus reciprocè, &
in Matrem suam, tradidisti: *Ecce Ma-
ter tua.* Pro vno verbo interpretatur
Ecclesia, & ad Matrem, & ad Ioannem
tua prolocutio, & verè sic. Castitati v-
nio debebatur, Matrem cum Filio vno
verbo coniungi decebat. Certè Ioan-
nes præmium ingens tulit perseueran-
tiæ. Quid enim nobilius ei contingere

*Ian. 16
v. 28.*

poterat, quàm Dei Matris Filium, ab ipso Deo in suggestu Redemptionis proclamari? quàm fratrem Dei publicari? Ita & anima, sub cruce stare, & de Passione Christi participare, eius meriti est, vt Filij eiusdem Matris vocentur à Domino, & in terris híc, nam in cœlo filij Dei vocabuntur. In Matre sua Saluator Ecclesiam designabat, in Ioanne nos, in vera Catholica religione existentes, figurabat. Quid ni? In Ioanne nos omnes Matri suæ cõmendauit. Recepit itaque eam Discipulus in sua, fouebat, nutriebat, colebat, vt Matrem.

Exemplum sequaris anima, in corde tuo habitet dilecta Maria, vera Mater nostra, semper adhaereat præcordijs tuis, reficias te memoriâ eius, vt recreeris delectabiliter: proficias de virtute in virtutem, vt consolers vt iliter, in cursu peregrinationis tuæ: assidue eam inuoca, vt consummes feliciter: Quando cogitas de cruce cum dolore, realiter aditas Matri & Ioanni. Quid iucundiùs, quàm talibus sociari? & quidem, cogitatione nunc, erit quando poteris deduci ad locum habitationis cœlestis, vt & mente te recipias in suam iam Filium, iam Matrem foueas in corde

corde tuo: tua hæc est terrena residentia: transfereris propterea in perpetuam Dei hæreditatem, vbi mansiones multæ sunt, & pro te ex infinita eius misericordia, non deerit sedes; quod procidens coneris impetrare.

C A P V T XXXV.

Ante quartum verbum Christi tenebræ.

Patientissime I E s v. Non decebat aliter sub tempus mortis tuæ, cùm terra hominem factum, Deum non lugeret, necesse fuit, vt squallida vmbra, cælum, tantum facinus deploraret. Hominem esse te putauit tellus, & illum quidem crassissimo errore, non bonum, quia damnauit, quantæ tenebræ? Sciebat populus Hebræus Messiam venturum, signa, quæ D. Ioanne Baptistâ digito monstrante, erat factururus, non ignorabat, imò euntem clamantem audiebat: *Ecce Agnus Dei*, Ioan. 1. v. 29. *ecce qui tollit peccata mundi.* Per os Prophetæ, vt è tenebris illis corda eorum emergerent, lectioni propositum: *Illuminare his, qui in tenebris*, Ioan. 1. v. 79. *Et in vmbra mortis sedent, ad dirigendos pedes nostros in viam pacis:* viâ pacis per

cis per te Domine calcata, & rubicundo sanguine notata. Alius item ex Prophetis inuitat Hierusalem, vt surgat è tenebris: *Surge illuminare Hierusalem, quia venit lumen tuum, & gloria Domini super te orta est, quia ecce tenebra operient terram, & caligo populos.* Lumen fuit non aliud, nisi Christus.

Tenebræ hæ, quæ in Passione obscurârunt terram: & tamen nihil profuerunt, omnes similes admonitiones: noluit nominatus populus Hebræus credere, obturante malitiâ aures: noluit peiori ignorantia, quia minus viderunt & intellexerunt, quàm Pagani. S. Dionysius in errore Echnico existens, videns has in monte Domini tenebras, erupit in illam vocem: *Aur* *S. Dion.*
Areop. *Deus natura patitur, aut machina mundi dissoluetur.* Et Iudæi adstantes propè, & intuentes hæc omnia, nihil commoti in tenebris incredulitatis perseuerantes, persuadente inferno, delitescabant.

Quando ergo non dolebat tellus ob mortem Filij Dei, cælum induit lugubre pallium: Sol & Luna, contra cursum consuetum, & motum cœlestem, tenebras assumpserunt, vt vel sic erudirent

Sol & Luna cur in morte Christi

dirent ignorantem mundum, & quale ^{tenebras induerunt.} facinus in Deum commiserit, docerent. Sol, Deum esse qui patitur, agnouit, cùm lucem ab ipso creatam abscondit: indignum ratus lucertum, cùm Creator lucis, & humanitate, & mortalitate obscurabatur. Luna, mutuatum lumen non recepit à sole, cùm humanam naturam à Deo assumptam in tormentis summis pendere vidit, vel potius videre noluit. Sol Christum designauit, qui hætenus prædicatione, conuersione, sanatione, ad vitam æternâ instructione prælucebat, nunc elinguis pœnè factus indecenter moriebatur, & sol operari lumine suo desijt, tenebrisq; suis tacentè sequebatur. Luna Matrè adstantem representauit, quæ antea illustrata, conuersione dilecti filij, plena gratiâ erat, iam quasi repulsa, & alteri tradita, desolationis illius miseriam plangebat, nouiluniumque maternitatis atro lugebat colore. Tu Domine, vt verus sol & increatus, valedicebas cum angustia animi terræ, creatus sol oblitus propriij luminis, quasi relinquebat terram. Tu vera Luna, Mater Dei, non consolationes, sed acerbitates participando à tuo sole, defecisti languida & obscura, in luctu

НИКОБА

tu noui doloris mansisti. Qualis tua
Christe lucta erat cum morte? cum
ferè tribus horis nihil admittendo so-
latij, vt plus patereris, noctem è die
fieri permisisti: vique augmentum
succederet dolorum, diem in noctem
vertisti.

Cur tene-
brarum
lucis
facta.

Cur tamen trium horarum spatio
lumen substractum? fortè sæculorum
spatia, quæ tenebris infidelitatis totum
orbem cooperuerant, designata sunt.
In Lege naturæ, vix in arca reperisti
aliquot, qui euaserunt diluuij pœnas.
Enoch transportatur, Iob ab ipso Deo
commendatus, rarum lumen fidei in
orbe: In lege Mosaica quàm pauci il-
luminati? vix ipse Deus inuenit sex
millia in tanto mortalium numero, &
gloriatum est de tot seruis, *qui non cur-
nauerunt genu ante Baal*; licet Elias
non putauerit tam magnum nume-
rum. In deserto non multi credentes:
ex Exploratoribus terram sanctam duo
tantum splendentes fide inuenti: ipse-
met Moyfes defecit in fide, cum de pe-
tra, educere posse aquas Deum hæsi-
tasset. D, Ioannes in Apocal. centum
quadraginta millia Iudæorum tantum,
lumine æterno condecorandos præ-
sciuit. In lege gratiæ, maius quidem
lumen

3. Reg.
19. 18.

lumen ab initio, sed & tenebræ reper-
tæ, iubebat afferri, & narrabat allatum
lumen Simeon cantando: *Lumen ad* Luc. 2.
reuelationem gentium: verum etiam v. 32.
addiderat: *positum in ruinam & resur-
rectionem*, illud lumen. Ecce iam, Do-
mine, cum tuo Patre cœlesti calculum
inibas, ponendo ante oculos tuos ele-
ctos, & vicissim tot sectas diuersas, &
improbos Catholicos, quibus mors
tua in ruinam, & quibus in resurrexi-
onem foret.

O anima mea gemens & tristis, in te-
nebris ex habitu peccatorum contra-
cto sedens, surge & illuminare, quia
venit lumen tuum Saluator, & passus
est. Roga ergo, vt ante decursum vitæ
in tenebris pœnitentiæ, emundando
delicta tua, possis in limine alterius
vitæ, cœlesti lumine Maiestatis abscon-
ditæ Diuinæ, in æternum illuminari.

C A P V T XXXVI.

*Quartum verbum à Christo
in cruce prolatum.*

Patientissime I E S V. In summo gra-
du patientiam declarasti, & os lo-
quentium iniqua obstruxisti, cum di-
ceres: *Dem meum, Dem meum, & quid* Marc. 25
dere- v. 34.

dereliquisti me? verum vt apes ex herbis odore grato fragrantibus, suauissimum mel colligunt, sic araneæ ex iisdem venenum conficiunt: non aliter ex tuo sacratissimo verbo factum, inuenti peruersi, qui non erubuerunt blasphemix virus euomere, & te in desperationis (quod horret & mens cogitare, & calamus scribere) foueam incidisse. Apage infauista aranea Caluine, mel dulcissimum exprimere tu anima potes, consideratione locutionis Domini: Optimè agnouit D. Paulus, dum suâ sententiâ prædicationem crucifixi fore: *Iudæis scandalum, gentibus stultitiam*, prædixit. Et nostro æuo sectis varijs, nonnè scandalum oritur? nonnè stultitia? Quidam affirmabant, non Saluatorem passum, sed phantasma, alij vtramque naturam & Diuinam, & humanam Passioni submiserunt, similesque nugas subtilitate curiosâ & blasphemâ excogitauerunt.

Tu Anima recto tramite ito, immitte in cor distinctionem, & pondus verbi. Non dixit Dominus: *Pater, & quid me dereliquisti*, vt in primo verbo, sed Deum, & iterum Deum bis inclamauit, vt vtramq; naturam exprimeret, & se, & Deum verum, & verum homi-

hominem proprio ore confiteretur, voluit significare, dicens ad Patrem: Tu es Deus meus, qui ab æterno me similem tibi genuisti, iisdem proprietatibus, attributis ornasti, vt in omnibus æqualis tibi sim, (nam & ante Discipulis dixerat: *Ego & Pater vnus sumus*.) Ioan. 10.
v. 30. in illa ergò natura Diuina cum sim, etiam assumptâ humanitate, in Cruce pendendo nihil patior. Impassibilitas est propria naturæ meæ Diuinæ ab æterno, licet totus mundus conspiraret, nihil mihi nocere potest: Verum in natura humana verè patior, verè exluo debita, verè à te Deus meus, à quò animam & corpus in tempore accepi, fateor me in tormentis à te esse derelictum, cum enim accessit resolutio & tua & mea, vt iustitiæ pro omnibus peccatis totius mundi satisfacerem, sciui onus esse magnum cum Psalmista reperendo illa verba: *Iniquitates (non meæ, sed populi mei) supergressæ sunt caput meum, & sicut onus graue grauata sunt super me*, totus laceratus plagis, onere spinæ Coronæ super caput meum grauatus sum.

Præsciueram ego me derelictum à te fore Deus: si enim consolationes aliquæ intermixtæ doloribus fuissent, cole-

tolerabilior Crux esset, at plenè expiare decreui delicta hominum: Calicem propinatum mihi, in horto à te ad feces, vsque exhaurire proposui, & quid restabat, nisi vt omni vndequaquè adueniente solatio priuarer. Scelera enim mortalium ita misericordiam tuam læserant, vt irata iustitia æternos cruciatus præuaricantibus præparauerint: ideo ego aduertendo furorem tuum, & sententiam tam iustam moliendo, commutauì ad tempus in tantos meos dolores, vt me derelictum à te (à quo nunquam separari potui) esse voluerim, & id publico in loco confessione meâ non celauerim. Conuersus verò ad nos, vt Magister docuit, quanta sit grauitas peccati, vt tam dilectus Filius alienis sceleribus cooperatus, derelictus fuerit à benignissimo Patre, Deus in humana natura à Deo, consolationis fons, à Patre totius consolationis.

Hic siste gradum mentis anima mea, intuere interno & externo oculo crucifixum, condoleas illi, vel potiùs tibi, cuius causâ in tantas angustias reductum vides pro te Saluatorem; Si ergò, pro tuis sceleribus immittere tibi Deus aliquod flagellum, non moleste feras,

feras, non inculcas coelum, & Dominum coeli, non te innocentem, & minime promeritam poenam iudices: potiùs dic: Iuste hoc patior, & minùs quam merui: iuste à te derelinquor in tribulatione pro meis delictis, cum Dominus pro meis fuit derelictus, & cum mihi propono hæc omnia propter meam salutem facta esse, infinitas Maieftati tuæ Diuinæ ago gratias, & peto, ne me in agone derelinquas vltimo, imò sanguine tuo corrobore, & singulari gratiâ adiuues, & sicut Martyribus & Sanctis tuis videbaris aliquando defuisse, alijs in turpibus cogitationibus, à corde discessisse, tamen & auxilium submittendo, & vagas cogitationes repellendo, victoriam obtinere concessisti, mihi quoque Clementissime Domine subuenias, illucq; introduceas vbi nunquam à te disiungi possum, verùm visione tuâ æternâ in æterna frui concede.

C A P V T XXXVII.
*Quintum verbum à Christo in
 Cruce prolatum.*

P A TIENTISSIME I E S V. Quis dubitasset in tanta atrocitate poenarum, vt non

non sitires? Per multas horas fatigatus verberibus, & crucis onere in processione longa, & extensione membrorum in cruce laniatus, & elocutione verborum: præsertim valido clamore præcedens, verbum pronuntiando, lassus, raucedinem guttur tuum delicatissimum contraxit, inde ingens orta sitis. Diuersè ab Euangelistis describitur, in siti tua potus à Iudæis propinatio.

Ioan. 19.
v. 28. S. Ioannes sic: *Postea sciens Iesus, quia iam omnia consummata sunt, Et consummaretur scriptura dicit: Sitio, Satis ergo postum erat aceto plenum. Illi autem spongiam plenam aceto, hyssopo, circumponentes obtulerunt ori eius.* S. v.

Luca 23.
v. 36. *Ille debant autem ei, Et milites, accedentes Et aceto offerentes illi: S. Marcus bis potus mentionem facit, dicens: Dabant ei bibere myrrhatum Vinum, Et non accepit, & iterum: Currrens autem vnus Et implens spongiam aceto, circumponensq; calamo, porum dabat ei. S. Matthæus etiam duabus vicibus propinatum potum annotat: Dederunt ei Vinum bibere cum felle mixtum, & cum gustasset, noluit bibere, & inferius: Continuò currrens vnus ex eis, acceptam spongiam impleuit aceto, Et imposuit arundini, Et dabat ei bibere.*

Matt. 27.
v. 34. *felle mixtum, & cum gustasset, noluit bibere, & inferius: Continuò currrens vnus ex eis, acceptam spongiam impleuit aceto, Et imposuit arundini, Et dabat ei bibere.*

Matt. 27.
v. 48. *vnus ex eis, acceptam spongiam impleuit aceto, Et imposuit arundini, Et dabat ei bibere.*

Confli-

Considera anima duabus vicibus siue Iudæos, siue milites obtulisse potum Domino ante crucifixionem: vel vino mixtum, vel myrrhatum vinum; crucifixo & declaranti se sitire acetum appositum ori: Quis vnquam tam amaro potu credidisset in tormentis refici Redemptorem? Consuetudo fuit & est, vt ante mortem recreentur, & refocillentur vires condemnatorum, bonum vinum bibendum conceditur, & puto latronibus duobus id factum, solus Dominus & ab hac concessio, ne exclusus, magis potius afflicus: Quis fel & myrrham posset bibere, ideo noluit ipse. Postea affixo cruci, acetum circum positum labijs. Ita displicuit vtraq; potio Christo, vt prius per Prophetam lamentaretur: *Dederunt in escam meam fel, Et in siti mea potauerunt me aceto.* Talisné gratitudo secuta? Dominus saturauerat in deserto septem millia panibus: Dominus eduxerat è petra fontem, vt populus Hebræus sitiens impleretur; Dominus Samaritanæ obrulit aquam, ex qua si biberet, non sitiret in æternum; Dominus clamabat die magno festiuitatis: *Si quis sitit Veniat ad me, Et bibat, & cum Dominus ipse sitit, datur ei fel,*

K

Psal. 68.
v. 22.
Ioann. 7.
v. 37.

ei fel, datur ei acetum? O ingratitude mortalium! sic fieri debuit, imò vt fieret ita placuit Domino nostro. Ideò

Ioan. 19. v. 28. S. Ioannes addit: *Et consummaretur Scriptura. Dixit: Sitio.*

Pendens Saluator sciebat de se scriptum, & vt omnia, quæ de ipso à Prophetis erant prædicta, ad effectum deduceret dicendo: *Non Vens soluere legem, sed adimplere.* Vrgebatur duplici siti, ideò bis potu tractabatur, vnâ externâ oris, vt dolor linguæ & labiorum testaretur, potuque execrabili, quem & reiecit, maius adderetur tormentum. Internâ alterâ, & hæc maior, quam potius exprimere voluit verbo. *Sitio.* Nouerat ex nimia, & inexhausta, & absque fundo charitate, non omnes saluandos fore, licet tantis Passionibus anima eius obrueretur, itaque tali oratione vsus ad Patrem. Propinasti mihi calicem exhauriendum in horto, feci satis mandato tuo, ebibi totum, cum videam non omnes Passione lucrandas animas; adhuc sitio: porridge similem calicem & illum sumam, tantum electorum augeatur numerus, imitati hanc sitim Christi Sancti. David, quomodo licet vsque ad animam eius intrassent aquæ, extollit vocem dicens:

Quem-

Quemadmodum ceruus desiderat ad Psal. 41. fontes aquarum, ita desiderat anima v. 2. mea ad te Deus: variè sitiebant Sancti: alij, ad gloriam Dei aspirabant, vt hic Sitiuit anima mea ad Deum fontem v. Psal. 41. uum, quando Veniam Et apparebo ante v. 3. faciem Dei. Alij, vt paterentur sitiebant, vt illi: Auge patientiam, Et auge S. Aug. dolorem. Alij, vt lucrarentur animas, vt illi: Capio anathema esse pro fratribus meis. Rom. 9. v. 3.

Tu anima mea sitias hoc, quod Dei misericordia vult, ipsius te resigna voluntati, Saluator sitit tuam salutem, dicens: *Sitio.* Porridge illi fel & acetum? Damnares te ipsam, & tamen cum Iudæis id facis, peccata tua mortalia sunt fel, venialia acetum, hæc propinas Domino pro omnibus, quæ retribuit tibi, sitias potius verum amorem Christi, ipse te certo reficiet, crede mihi, & hinc cibo cœlesti in Eucharistia, & in altera vita cibo visionis suæ, vt non esurias, neque sitias in æternum.

C A P V T XXXVIII.

Sextum verbum à Christo pronuntiatum in cruce.

K 2

Pa-

P Atientissime I E S V. Nunc tandem
 deuentum ad finem, & comple-
 mentum tuæ vitæ, vel potiùs noſtræ
 redemptionis, & de te per Prophetas
 prædictionis: ideò *Consummatum eſt*,
 Ioan. 19. v. 30. Sanctiſſimis labijs enuntiãſti; nam cùm
 ante vt conſummareretur Scriptura di-
 xisti: *Seruo*: ita cùm nihil reſtaret:
 k, v. 28. *Consummatum eſt*: ſubintuliſti. Antè-
 quam hoc verbum examinabitur, fortè
 dubietas occurreret? Cur ſi conſumma-
 tionem omnia impleta, adhuc vnum ver-
 bum, quod ſequetur, reſtat? Certè ru-
 minando, quid poſteriùs Dominus e-
 locutus ſit, poteſt aliqua oriri quæſtio:
 ſi enim conſummata erant omnia, qua-
 re intererat, vt Spiritus Patri reddere-
 tur poſt conſummationem. Et tamen
 ratio, & textus Euangelistarum magis
 inclinât, vt præcedat verbum: *Con-
 ſummatum eſt*.

Ratio hæc, quæ facta ſunt haſtenùs,
 propter noſtram ſalutem ſunt acta, ac
 Deo Patri offerre, & reddere acce-
 ptam animam ab obedientiſſimo Filio
 dignum erat, vt in articulo egreſſus a-
 nimæ à benedicto corpore, perageret-
 tur extremum obedientiæ. Deinde
 Ioan. 19. v. 30. cùm in S. Ioanne legatur, dixit: *Con-
 ſummatum eſt*, & inclinatio capite, tra-
 didit

didit Spiritum. S. Lucas autem: *Clamans Ieſus voce magnâ, ait: Pater, in
 manus tuas commendo Spiritum meum:* Luc. 23.
 v. 39. Et hac dicens expirauit. Potuit ergò
 inclinando caput adhuc dixiſſe. Et
 cùm duo Euangeliftæ Primi, voce ma-
 gnâ clamãſſe Dominum ante expirati-
 onem docerent. S. Lucas hanc vocem
 tradidit fuiſſe, commendationem animæ
 Patri, conuenientiùs itaque: *Consum-
 matum eſt*: anteaſſiſſe vltimo, quod
 ponetur verbo.

Nobis potiùs conſiderandum ſu-
 per eſt, quid hoc verbum denoret:
Consummatum: & quid intellexerit,
 Chriſtus in cruce? Inter alias cauſas
 deſcenſus de cælo Redemptoris fuit,
 vt adimpleret omnia Prophetarum o-
 racula, quòd tam diligenter executus
 eſt, vt ipſe dixerit ſæpiùs. *Iota vnum, Matt. 5.
 aut vnius apex non præteribit de lege, do- v. 18.
 nec omnia ſiant*: id potiſſimùm in my-
 ſterio Incarnationis, & Paſſionis clarè
 patet, ſi attentè conferas & Pſalmos, &
 Prophetarum ſcripta, ad vnguem Sal-
 uator impleuit, vt ergò & in cruce
 Teſtamentum condendo idem appro-
 baret, dixit: *Consummatum eſt*: To-
 tum, quod de illo à Prophetis fuerat
 præcognitum, Vita Chriſti exemplo
 K 5 nobis

nobis fuit, & quasi manu ducebat, quomodo nostram eidem conformare deberemus, idè non aliquam specialem, communem potiùs elegit, sæpè admonendo: *Exemplum dedi vobis, et sicut ego facio, ita et vos facitis.* Idè S. Iohannes dixerat ante institutionem SS. Sacramenti in illa cæremonia vltimæ cœnæ: *Cum dilexisset suos, in finem dilexit eos: id est, vsq; ad hoc vltimum verbum in cruce dictum: Consummatum est,* intelligere voluit Dominus, quæcunque potui facere & pati, omnia ista pro liberando humano genere facta: propterea canitur die Passionis de Salvatore: *Quid ultra facere debui, et non feci?* Ac si dixisset: ad vltimum halitum insudabam structuræ redemptionis, iam eam absolui: Consummatum est ædificium tam nobile, & tam gratum Deo Patri. Verùm reliquit nobis, vt ante dictum est, exemplum, & quidem duplex, & omnium virtutum semitam, & perseuerantiæ studiù.

Passio itaque Christi est prototypon singulare, ex quo anima Christiana possit aliquam virtutem sequi, & illam pro scopo itinerarij sui constituere, hinc Sancti præcipuè in vna aliqua virtute excelluerunt, vt S. Franciscus in humi-

Ioan. 13.
v. 15.

Ib. v. 1.

Isaia 5.
v. 4.

humilitate, S. Paulus in doctrina, & alij, Martyres in patientia, Confessores in charitate, Virgines in castitate, hæc virtutes ex vitæ Domini imitatione deductæ. Etenim in excessu, in Salvatore nostro concurrerunt omnium virtutum eminentiæ. Patientia sine exemplo, (non enim naturaliter id perferre vlla poterat creatura, quæ à Domino perpessa legimus) humilitas profundissima, cum qua certare nemini concessum: Mansuetudo inenarrabilis, cui non datur assimilari: silentiù perfectum, quod caret paritate; Charitas supereminens, quæ è cælo allata, in cælum in summo gradu excellentiæ cum Domino ascendit.

Quare consummatum verè nostræ redemptionis opus, ad summam deuenit perfectionem, non datur ultra. At, ad omnes has virtutes perseuerantia necessaria, hæc omnes coronat, ipsa est laurea perfectionis omniù, vt ergò doceret nos, & perseuerantiæ donum in cruce impetraret à Patre, Redemptor dixit: *Consummatum est,* rogando Patrem, vt electis ad vltimum halitum perseuerantiæ gratiam impertiretur.

Væ anima tibi, pro cuius salute

consequenda, ad consummationem Christus laborauit, & tu in tua propria absente perferantia oscitanter procedis? Roga demissè Christum, vt ipse det tibi ad consummationem spiritus vltimi tui, in eius seruitio durare, vt possis dicere liberè in extremo transitu, fidem seruauit, cursum felicitet consummaui.

C A P V T XXXIX.

Vltimum verbum, à Christo in cruce dictum loco Epilogi.

Patentissime IESV. Liberalitas tua in vita, & in morte enituit omnibus, omnia enim nihil sibi relinquendo distribuisti, & si posset prodigalitas virtus vocari, (quod absit) in te eminenter appareret, de te tu ipsemet dixisti: *Vulpes foueas, & aues nidus habent, & Filius hominis non habet vbi caput reclinat.* O verè sic? sed nonnè in cruce habuisti ligni residuum supra caput, vbi illud deponeres? Fuit quidè lignum, sed quod ampliùs læderet venerabile caput, cùm applicare voluisti ligno, intermediæ spinæ magis pungebant, acrius intrabant in cerebrum, retundebantque acumine repositum verti-

Matth. 8.
v. 20. &
Luc. 9.
v. 58.

verticem, verius quòd nec in cruce fuit capiti hospitium, nisi ad tormentum, omnia distribuisti dona supernaturalia, virtutes tuas, potestatem miraculorum discipulis reliquisti, in Passione, & morte sanguinem copiosissimè sparsisti in terram, in parietes, in columnam, in carcerem, in vestes, in plateas, in crucem, vt omnibus prodesset ad salutem. Crucem tuam integram permanere prohibuisti, immò in minimas particulas diuidere mandasti, vt multis solatio esset, & participatio tui, de morte, & diabolo triumphi: Vestes militibus, quasi pro stipendio, in lulum cessisti: Matrem Ioanni, & vicissim commendasti: Paradisum Latroni aperuisti: Corpus terræ commisisti.

Nihil restabat iam nisi Spiritus, & ille cui? Non debebatur spiritus reddi, nisi ei à quo est acceptus, nisi ei cum quo est Spiritus, nisi ei cum quo in æternum erat mansurus. Patri ideò dixisti: *Pater, in manus tuas commendo spiritum meum:* Non vocas Deum, Domine, sed Patrem appellas, parando enim reditum in cælum, depositâ sarcinâ mortalitatis in sepulchro, reuerzebaris quasi ad primogenituram tituli Filij, quem habebas, antequam

Luca 23.
v. 46.

mundus esset, dixisti hoc verbum, vt obedientiam præstitam tanquam Filius Patri, vsque ad vltimum exitum animæ è corpore testareris. Pronunciasti illud, vt placatam iram paternam hominibus declarares, ita vt omnes filij electi possemus nominari Patris æterni. Tu primogenitus omnium decedens è mundo vocasti Patrem. Vt autem ad oculum ostenderes, expectasse spiritum tuum cum voluptate Patrem, vti Filium è longinqua, & periculosa redeuntem peregrinatione, idcirco addis: *In manus tuas.* Si enim filium prodigum illum in Euangelio, licet indignum, & qui omnia bona à Patre accepta cum meretricibus consumpserat, & dissipauerat inutiliter, tamen receptum à Parente legimus, quid putamus, qualiter Deus Pater Spiritum Saluatoris, omnibus hostibus superatis, tam multis redemptis, morteque insuper suâ, morte contritâ, salutauerit, exceperit, in amplexusque eius ruerit. Non potest comprehendi hoc intellectu mortali, nihilominus adumbrare voluit Dominus, & hac de causa adiecit Spiritum se resignasse in manus Patris.

Manus
Des Patris
in qua?

Quæ istæ manus; Non aliæ, quàm misere.

miseriordia & iustitia, vnâ tantum manus Dei hactenus in mundo apparebat, videlicet iustitia, quæ rigidè terrebatur & regebat terram, omnia plena horrore, & desperatione erant. Cain occiso fratre de misericordia desperauit, quinque Ciuitates ignem euitare non potuerant, aqua deleuit creaturam, pro vno peccato multa millia in deserto Iudæorum absorpta à terra. Quando verò Filius Dei, vtramque manum extendit in cruce, vtraque manus Dei Patris visa in terris. Misericordiæ manus delapsa è cælo, æqualiterque in terram cum iustitia descendit. Prædixerat Dominus de hac manu, promeritam à se mundo, asserendo; interroganti enim Petro, an septies, si peccasset frater in eum, posset dimittere: *Et septuagesies septies*, id est absque numero, censuit dimittendum, non visa hæc manus ante. Dum ergò Dominus dixisset: *Pater, in manus tuas commendo Spiritum meum*: intelligendum, Deo Patri Filium commendasse Passionem suam, & per Passionem, obtentam misericordiam, ita Patrem alloquendo. Vides mi Pater, vtramque manuum clauis æqualiter affixam, & laccinatam, tu viceuersa æquali lance, & iustitiæ,

stituz, & misericordiz sinum ostende creaturæ tuæ in mundo viuenti, vt si instigantibus peccatis, iusticia vellet districtius punire delicta, misericordia excipiat ictum, & furorem tuum auertat, propterea commendo Spiritum meum diligenter, vt reuocet tibi in memoriam non solum iustitiam, sed & misericordiam debere hominibus communicare cælum. Vltimorum verborum meorum sis memor Pater, & idè nihil ampliùs ante emissionem Spiritus Dominus est locutus.

Tu anima, deplora scelera tua, vt quando veniet hora illa, quæ Spiritus tuus separabitur è corpore, eadem oratione vti possis, dicens: Domine Iesu Christe, in manus tuas commendo Spiritum meum, suscipe illum, & perduc è morte ad vitam æternam, tuo cruore apertam.

C A P V T XL.

Christus inclinato capite emisit Spiritum.

Patientissime IESV. Dilectus tuus Discipulus & Euangelista, describit hanc tuam vltimam ceremoniam ante mortem, his verbis: *Et inclinato capite*

Ioan. 19.
v. 30.

se tra-

se tradidit Spiritum. O verè mira circumstantia: & non frustra, vt hoc modo & non alio, Spiritus iam traditus ante Patri, reciperetur ab illo. Digna tamen admiratione res, & possunt depromi causæ aliquæ, meditatione, cur inclinato capite emisit Dominus Spiritum.

Primò quidem generaliter, & communiter potest dici inclinationem capitis secutam propter debilitatem corporis, adeò vt neceffe fuerit caput in corpore reclinare, tanquàm eneruatum, doloribus flexibile factum, & vigore sensus destitutum, verùm altius & profundius, est considerandum. Docuerat Christus prædicando: *Discite à me, quia mitis sum & humilis corde.* Quod ipsa re totà vitâ executus est, modestia illius omnibus nota, maxime in Cruce, cum improprietatibus sibi in faciem, nihil responderet; quod ipsum & per Regem Propheram testatus est: *Ego autem tanquam surdus non audiebam, & sicut mutus non aperrens os suum, & factus sum sicut homo non audiens.* Verè Domine mutus fuisti, at summè etiam humilis: humiliasti enim te vsq; ad mortem & mortem Crucis: quid adhuc deerat humilitati

Quarò Christus inclinato capite Spiritum emisit.

Matt. 11.
v. 29.

Psal. 37.
v. 14.

K 7

Non:

Non poteris alijs membris affixus in Cruce, corpore toto exercere amplius, capite ergò demisso suprema humilitate eam virtutem commendando, morte tua sigillasti, vel post emissam

Luca 23.
v. 46. *Pater in manus tuas, commendo spiritum meum;* respondit illi Pater, nobis ignoto responso, aut in hunc modum eum alloquendo: *veni dilecte mi fili, accipe Coronam, quam promeruisti, inimicos omnes superando, de ipsa morte triumphando, scelera vniuersa humani generis exoluen- do, exaudita est tã efficax oratio, fiet, quod petis,* (illud ipsum & S. Paulus docet, exaudium esse Dominum pro sua reuerentia, cum ad Patrem pro nobis in Cruce supplicasset) Christus itaque & Patris voluntatem declarando, & suæ cum ipsius conformitatem approbando, & annuendo sacrosanctum caput inclinavit.

Si enim in horto cum calicem passionis bibere proposuisset, resignavit & subdidit voluntatem propriam paternæ, quanto magis cum victor rediret ad Patrem. Psalmus ille hoc ipsum exprimit. Dicit enim Pater ad

Psalm. 2.
v. 8. *Filium: Postula à me.* Hæc petitio facta potissimum in Cruce, & tam effi-

cax,

cax, vt statim responsum à Patre habuerit: *Dabo tibi gentes hereditatem tuam, & possessionem tuam terminos terra.* Dominus gratias egit demisso vultu, & tradendo Spiritum caput cum reuerentia inclinavit. Vel, quoniam Christus profitebatur se esse vitam, viam, & veritatem, ipsâ re comprobavit. Veritatem docuit in mundo, vitam se esse demonstravit resurrectione, cum vi suâ morte depulsâ ex sepulchro exiuit, in gloriofoq; corpore frequenter apparuit, ac in coelum videntibus discipulis ascendit: viam verò se esse ostendit in emissionem spiritus, caput benedictum inclinando, declaravit, quo iret, corpore scilicet ad sepulchrum, animâ ad inferos sub terram in limbum ad liberandos Patres descendit. Si Sanctis congruit illud dictum sapientis: *Visi sunt oculis insipientium mors, illi autem sunt in pace.*

Quantò magis Domino Saluatori nostro competit? Iudæi putabant esse mortuum, de obfignatione sepulchri cogitabant, Redemptor verò, tum exordium, & primum passionis fructum exercuit educendo è carcere animas, quæ erant à tot millibus annorum detentæ, verè fuit in pace, quia per illum facta

facta pax, inter cœlum & terram, inter Creatorem & creaturas, inter iustitiam & misericordiam, quæ se mutuò osculatæ sunt, pacem secum tulit in limbum, bello finito cum Dracone Infernali, cuius possessa abstulit spolia,

Anima mea, gratias age pro te Crucifixo Domino, quòd Doctor humilitatis vltimum actum in exemplum nostrum elicuerit, valedicendo mundo in separatione benedictæ animæ, à sacrosancto corpore, supplex adora & exora inclinando ad terram caput tuum, vt quando tibi eadem separatio instabit, cum omni debita reuerentia & humilitate tradas, à quo accepisti Spiritum, nec cesses petere, vt sicut è limbo Saluator eduxit animas Patrum, ac ouans secum ad cœlum deduxit, ita & te merito crudelissimæ passionis suæ, si te peccata ad Purgatorium iuste condemnabunt, liberet à pœnis, & in gaudijs æterna recipiat.

✠✠✠

ACTA

ACTA CHRISTI post Passionem.

LIBERTERTIVS.

CAPVT I.

*De quinque rebus factis statim
post expirationem Christi in
Cruce.*

Atientissime IESV. Reliquisti mundum & vitam in Cruce, sed signa horrenda secuta sunt tuum obitum, quæ S. Matthæus Euangelista describit, quinque numero: *Et ecce celum tem-
pli scissum est in duas partes, à summo
v. 51.
v. 52.
v. 53.
v. 54.
v. 55.
v. 56.
v. 57.
v. 58.
v. 59.
v. 60.
v. 61.
v. 62.
v. 63.
v. 64.
v. 65.
v. 66.
v. 67.
v. 68.
v. 69.
v. 70.
v. 71.
v. 72.
v. 73.
v. 74.
v. 75.
v. 76.
v. 77.
v. 78.
v. 79.
v. 80.
v. 81.
v. 82.
v. 83.
v. 84.
v. 85.
v. 86.
v. 87.
v. 88.
v. 89.
v. 90.
v. 91.
v. 92.
v. 93.
v. 94.
v. 95.
v. 96.
v. 97.
v. 98.
v. 99.
v. 100.* *Et terra mota est; Et terra scissa sunt: Et monumenta aperta sunt, & multa corpora Sanctorum, qui dormierunt surrexerunt, horrore impleta sunt omnia? & rectè: nam si homines & præcipuè tui inimici, tunc exultabant te, terrerentur statim illis prodigijs, & illorum crassam ignorantiam redarguerent, gesta inaudita, Consideranda breuiter hæc omnia.*

Et primò de veli scissione, in veteri
testa-
sum?

Cur ve-
lum tem-
pli scis-
sum?

testamento: hætenus veluti homines erant, in desertoq; dùm essent in nubibus tantùm, Dominum audiebant loquentem, sacrificia in sanguine animalium perficiebantur, apud solos Iudæos vera religio fuit, alijs gentibus velamen erroris, fidem obumbrabat. Qui decedebat à vita hac, etiamsi purgati per pœnitentiam, non rectâ viâ ferebantur in cœlum, velum erat carcer Limbi, quo inclusi ad Aduentum Messix detinebantur: Nunc per mortem Christi, velum hoc meritò disruptum est: iam enim os ad os locutus est in Carne Dominus, & post resurrectionem affatus est discipulos, & alios, & multis Sanctis adest præsens sine timore, potius cum summo amore; sacrificium peragitur in Ecclesia vniuersa, non in vitulorum sanguine, verùm Agni Immaculati, memoria passionis renouatur quotidie in toto terrarum orbe: Non solum Iudæis, at omnibus gentibus & nationibus patet aditus ad cœlum: Limbus nunc vacat. Purgatorium solum non deterfos per Sacramentum pœnitentiæ, retinet: Tu anima scinde velum, quod est inter te & Deum, hoc non est aliud nisi peccatum: vel potius obsecra Deum, vt ipse per Passi-

onem

onem & Crucem scindat velum delictorum tuorum, & te admittat ad visionem beatificam.

Secundum signum, quòd terra mota fuerit, præ timore id factum, cùm Deum in se sepulturæ officio debuerat habere, agnouit magis indignitatem suam, quàm mortales, si enim Iacob Pater, & fratres coram Iosepho se humiliarunt, & cum timore maximo ad eum accesserunt, quid non factura erat terra? (quæ quidem erat Parens respectu carnis assumptæ à Christo,) vidit & agnouit cum Latrone bono esse Deum, & Creatorem, & Dominum totius mundi & cœli; ideò præ horrore contremuit: Tu anima si es terrena, moue te & contremisce, sciendo Christum esse verum ab æterno Deum. Et in venerabili Sacramento esse præsentem. Quando ergo in te tanquàm in sepulturam suscipis, commoue te ipsam, per lachrymas & pœnitentiam, rogando, vt te ad se trahat: quatenus in Resurrectionis gloria ipsi socieris.

Tertium signum. Quod Petræ scissæ sunt, ita fieri debuit, cùm petra supra non tantùm scissa, sed & dilaniata fuit, nonné Christus petra? nonné Petrus etiam à Christo petra vocatus?

Noua

Quare terra cõ-
mota est?

Quocirca
petra
scissa?

Noua Ecclesiâ adificari cæpit per sanguinem Domini, lapis fundamentalis ille, postea Petrus, vtrâq; Petra hæc scissa. Christus per mortem, Petrus per abnegationem: meritò itaq; aliæ Petræ scissæ sunt inanimatæ, ob condolentiam criminis Petri, & ob reuerentiam decessus Domini. Verùm ex hoc fundamento tanta firmitas petræ huius postea secuta, & nunc durat & durabit, vt nunquam amplius scindi possit, nec vnquam portæ inferi præualebunt aduersus hanc petram, vel, quòd duriora corda fuerant Iudæorum ipsis petris. Mos erat in luctu apud illos, scindere vestimenta, contrarium iusserat Propheta in Persona Domini: *Conuertimini ad me in toto corde vestro, & ieiunio, & fletu, & planctu, & scindite corda vestra, & non vestimenta vestra.* Idèd quia Annas vestimenta scidit, & non cor, condemnando Dominum, debuerant scissuræ apparere in petris, tanquàm magistris cordium infidelium Iudæorum. Tu anima supplex ora Saluatorem, vt petrarò, id est cor tuum, frangat ad pœnitentiam, detq; cor molle ad custodienda mandata sua.

Quam ob
causam

Quartum signum. Quòd monumenta

menta aperta sunt, non mirum; indignum erat occlusa stare monumenta, cum Rex Regum in nouo monumento poni debuit. Monumenta non aperta, sordes & matum odorem retinent, ex apertis exhalat pestiferus vapor: Mors tua Christe, vt ante quadriduanum factentemq; suscitauit Lazarum, ita iam sæpissimè excitat multos, aperit sepulchra delictorum, ac per pœnitentiam dissipatur malus odor scelerum.

Anima id enitatis, & si peccatum tanquàm in sepulchro cordis residet, per confessionem aperias, succedet suavis odor indulgentiæ à Deo.

Quintum signum, quòd surrexerint corpora multa quæ dormierant, antecedeabant Christum resurgentem, tanquàm famuli Herum, prædicârunt Maiestatem & potentiam breui resurrecturi. Dicam ad te Anima, surge, quæ dormis, ac ita resurge à delicto, vt resurgas cum Redemptore triumphans.

C A P V T II.

Apertio à Longino lateris Christi.

Patientissime I E S V. Non satis fuit furori Iudaico, vsq; ad agonem insul-

monumē-
tum a-
perum.

Corpora
multa
quæ
dormierant
ante
Christum
resurgentem.

INKOBA

sultare, & dileuare tum verbis, tum plagis sacratissima membra tua: nisi etiam post mortem, nunquam lecto casu, sciret in venerabile corpus tuum; Ita enim Euangelista reliquit nobis:

Ioan. 19. *Venerunt ergo milites, & primi quidem fregerunt crura, & alterius, qui crucifixus est cum eo: ad Iesum autem cum venissent, & viderent eum iam mortuum, non fregerunt eius crura, sed vnus militum lanceâ latus eius aperuit, & continuo exiit sanguis & aqua.*

Cur Latronibus crura fracta, & Christo latus perforatum, Non permisit Deus, vt sibi crura frangerentur, nam Ecclesia eius infracta debuit permanere ad consummationem sæculi, latrones duo, omnes sectas representarunt, idcirco fracti sunt, & opinioniones erroneæ frangentur, doctrina autem Christi non collidetur; Fundationis Ecclesiæ similitudo, fortè sumpta est à formatione Euxæ in Paradyso, ibi dormiente Adamo. Exemit Deus costam, ex qua producta est illa. Hic quiescente Christo in cruce, vt de se in

Psal. 3. *Psalmo loquitur: Ego dormiui, & soporatus sum, apertum est latus, ex qua apertione prodijt Ecclesia, simulq; sacrificium, vel potiùs norma sacrificij, eùm iam per totum mundum in vino loco sanguinis, & in aqua conficiatur, verum*

verum Corpus & Sanguis Christi, & hoc, quod iussit in vltima cæna, vt in memoriam celebraretur, aperto latere modus consecrationis, & oblationis pretiosi Corporis, & Sanguinis omnibus declaratus.

Ausim te Domine interrogare, vnde post mortem adhuc Sanguinis residuum, vnde & aqua? A morte tua plurima miracula simul concurrerunt, verissimè reseruasti in nuptijs, cum sponsa tua Ecclesia bonum vinum ad vltimū, simul & aquam, vtrumque ad sacrificium necessarium: illud ad tractandos hospites, vinum scilicet in quo non est luxuria, hæc ad delenda per poenitentiam peccata. Longinus audax miles expectus statim virtutem, sanatus est interno, & externo oculo, postquam aperuerat latus tuum: propterea addit S. Ioannes: *Et qui vidit, testimonium perhibuit, & verum est testimonium eius.* Quale illud antea dixerat: *Verè hic homo, Filius Dei erat.*

Restat adhuc considerandum, quòd Dominus noster non fuerit solum via, veritas, & vita, iam factus est etiam meta. Curritur tanquam ad brauium, peccatus eius lanceâ aperitur, veluti ad anulum, instituitur cursus. Aptissimus est ter-

Vinum & aqua ex latere Christi ad quid profuxit.

Ioan. 19. v. 35.
Marc. 15. v. 39.

est terminus omnium nostrum Saluator, ad quem actiones nostras dirigere debemus, latus eius est terminus, ad quem collimare nobis est necessarium, inde tot Sancti viri optarunt, ut in latere Redemptoris cubiculum requiei extruere sibi possent: immo & intrarunt, vnus ex illis: Longinus aperuit mihi latus Christi lancea, & ego intraui, & ibi requiesco securus: Alter portam appellat auream portam lateris: Primum quidem ad ignominiam ab insano milite referatam, at ad gloriam postea Christo resurgente conseruatam, & simul nostram, dum cum Apostolo in ipso gloriamur. O porta semper aperta? Et à Longino licet non bonâ intentione, non malè reclusa, successu enim cum visum vnus oculi miraculose receperit: nam traditione habemus, sanguinis guttulam tetigisse oculum eius, ac cœcitatē depulisse.

Guttula
sanguinis
Christi
Longino
oculos aperuit,
dum latus eius
lancea aperiret.

Tu anima, duos debes habere oculos, fidem bonam, & opera bona, si cœcutis in operibus, appropinqua lateri Domini, meditatione compassionis aperi, certò certius gutta aliqua pretioso sanguine, aperiet tibi oculum internum, ad bona opera exercenda. Si enim non cogitanti Longino, tanta

colla-

collata gratia, ut & oculo sanatus, & lumine interno repletus, optimo fine, & martyrio vitam concluderet, quid non sperare tu poteris, si te immerges contemplatione in latus Domini pro te aperti: nam tuus Iesus (ut cum S. Bernard. loquar.) Post cætera beneficia pietatis, etiam dextrum sibi propter te passus est latus perfodi, quod videlicet non nisi de dextera tibi propinare vellet, non nisi dextram locum parare refugij, utinam merearis esse columba, quæ in foramine petrae habites, & in foramine lateris dextri, noluit Dominus excipere vulnus, nisi soporatus, ut te anima moneret, in huius lateris vigilare custodia, quam diu visis. Nam ea anima mortua est, quæ perniciose insensibilitate dissimulat in dextera sibi vulnus infligi. Quod à te auerrat clemens Saluator, qui ideò aperuit latus, ut tibi aperiret viam, angusta illa erat in cruce, sed dilatata est, & trita, per quam patet omnibus accessus ad illam latam, cœlestem, quæ semel ingressos nunquam emittit.

✠ * ✠

L

C A

CAPVT III.

*Petitio Ioseph ad Pilatum, pro
deponendo corpore Christi
de cruce.*

Patentissime IESU. Omnibus reuerſis è tam tristi spectaculo ad Ciuitatem, alijs de morte tua triumphantibus, alijs pectora percutientibus, soli amici relictis circumstantes, implorando diuinam opem, vt saltem corpori tuo sacro exanguì auxiliari possent, præcipuè Mater tua dilectissima libenter expectabat, vt cum viuo frui non valeret, in mortuum, maternum effunderet imbrem lachrymarum. Suscitauit itaque Deus Pater Spiritum Ioseph, hic misertus salutis auctorem pendere desolatam, licet fuerit occultus eius discipulus propter metum Iudæorum, vt S. Marcus ponit: *Audacter introiuit ad Pilatum, & petijt corpus Iesu.* Vnde tanta audacia Iosepho? Antea latebras quærebat, nunc palàm fatetur se esse Discipulum, corpus deponere de cruce Domini, & Magistri sui nititur; opus Dei mirabile? Examinandum est, vnde ista audacia Iosepho, quâ fretus rogauit Pilatum pro recu-

Marc. 15.
v. 43.

recuperando corpore? Deinde quid causæ, cur tam facillè Pilatus concesserit? Tandem quid est, quòd non nisi superioris permissione, ablatum corpus.

Audacia Ioseph potest quidem referri ad hoc, quòd cum diues fuerit, si Pilatus pretium proposuisset, libenter exoluisset, magis tamen id amor erga Magistrum effecit: cuius causâ passio, quæ antea timidum, nunc audacem, & liberalem Iosephum reddidit. Vnde oblatâ occasione celare amplius non valuit animus, affectum erga Dominum: puto etiam resolutum fuisse ad mortem, si Pilatus denegasset. Hinc animæ tuæ doctrina, omnia audenda pro Christo, etiam impossibilia: impossibile enim est, vt Deus non secundet exitum, si pro eius honore & gloria etiam grauissimum suscipiatur onus, Deus hic vtrumque fecit, vt & Ioseph peteret audacter, & Pilatus statim concederet. Quæ concessio facilis dubius ex causis facta: tum propter Parasceue Iudæorum, ne insepultum iaceret, tum quia desuper datum fuit Pilato, vt qui Christum condemnarat, eius sepulturæ, non difficillè assentiretur. O Pilate miserrime mortalium,

Quid Iosephum mouit ad petendum corpus Christi, & Pilatum ad facillè concedendū.

nesciebas quantum thesaurum tam facile donasti? Omnino necessarium fuit, vt sacrosanctum depositum terræ velociter mandaretur, & sepulchro includeretur, ex quo gloriosè vi, & potentia suâ, tertia die resurgere decreuerat.

Quare Pilatus mirabatur Christum obisse.

Occurrit & hæc quæstio. Cur mirabatur Pilatus, quod iam obiisset Dominus? Vel admirando Domini patientiam, qui est flagris millenis cæsus, & acutis spinis cerebrum pertingentibus, ex quarum singulis doloribus, alij animam exhalassent, id sano corde pertulit, diuinum quid in eo suspicabatur, & fortassè immortalem cogitabat, videns quoque signa terribilia, vltra hominis simplicis mortem fieri intellexit, idè mirabatur mortem celeriter secutam: vel alijs distentus curis, hoc tempus, quo acerbissimo dolore, occupatus fuerat Saluator, ita breue illi visum, vt ad celebrioris mortis nuntium incredulum se faceretur.

Corpus Christi sur sine permissione Pilati de cruce non est depositum.

Quodd autem nec corpus proprium è cruce Christus deponi sine permissione præsidis voluit, ob excessum obedientiæ factum: vltèrius, quam S. Paulus existimauit, dicens: *Factus obediens usque ad mortem.* Etiam post mortem,

tem, etiam in corpore tollendo è cruce noluit deesse obedientiam, non nisi ex concessu superioris Pilati. O ter felicem te Ioseph, qui tantam gemmam ex ligno, in quo salus nostra peracta est, sustulisti: Pericio tua nulli comparanda: Perijt Bersabee, vt regnaret Salomon filius, & adorauit Regem Dauid. Quid est respectu pretiosi Corporis Christi, quod simplici oratione Ioseph obtinuit? Si reliquias Sanctorum summo studio conquirimus, & summo honore veneramus, & benè id facimus, quanto pretio Reliquiarum nobilissimarum margaritam æstimabimus, & fortunam Ioseph admirabimur, cui tam facitè contigit obtinere tantum thesaurum.

Sanctam inuidiam excita in te anima, & quandoquidem tali beneficio indignam, imparemque te iudicas, & quidem meritò: adminimùm cum Ioseph compares sindonem, quo inuoluas Corpus Iesu. Cupit Dominus in corde tuo deponi, eme ergo sudarium, purâ, & immaculatâ cogitatione, lauacro munditiæ per veram pœnitentiã, & realem delictorum confessionem. Nec Pilatum, nec vllum alium oportet rogare, vt extradatur tibi cor-

pus Christi, & quidem non mortuum, sed viuum, immò ipse te inuitat. Habes illū in Altari. Propere ergo ad deponendū non de cruce, verūm de manu Sacerdotis, & tuo pectori immittendo illi te toto corde coniunge, vt cum illo in beata coniungaris æternitate.

C A P V T I V.

Depositio Christi de cruce, & infra Matris anxia expectatio.

Patientissime I E S V. Quanto cum desiderio Ioseph venit, immò occurrit ad deponendum te, è cruce funestissima, quis id, nisi tum præsens explicare posset? Amor, qui omnia potest, exponet animæ quærenti, si enim audacter petijt, vt Corporis Christi deponendi potestatem Præses ei daret, cerè velociter peruenit, partim vt amor, & gratitudini erga sanctum Magistrum debita satisfaceret, partim timendo, ne Pilatus mutaret sententiam: accelerandum itaque ratus, instrumenta necessaria conquisiuit, vt dolorosum Corpus è crucis ignominia quàm primū auferret; Triplicia instrumenta adhibita: Scalæ ad ascenden-

Qua instrumenta ad depo-

dum & descendendum de cruce: Linteamina, quibus dissoluta membra tenerentur, ne onere corporis, & præcipuè illius coronæ spineæ indecenter in terram deciderent, & pondere suo è manibus deponentium elaberentur: Mallei, qui è clauibus affixis, pedes & manus liberarent, vt vacui à detentione crucis absoluerentur. O benedicta hæc instrumenta, quæ sanctissimum Corpus tangere meruerunt? Magis felices manus, quibus concessum fuit id versare, & detergere, & sacro Sanguine profundi in seruitio pientissimo.

Finge te anima stare à longè, & intueri illorum officium, sedulamque in deponendo operam. Existimo piè inuidisse Angelos hoc obsequium hominibus. Cùm enim ad ministerium sint deputati, nonné pro summa felicitate reputassent, si eis inservire corpori sui Domini licuisset? At fortuna hominū maior, nam cùm naturam humanam Deus assumpsisset, voluit etiam, vt hominum humeris cæremonia tam funesta, cum amore, & merito coniuncta, absolueretur. Vidisses anima, velut Angelos, homines illos ascendentes, & descendentes, discurrentes vt corpus ciuius à cruce separaretur.

L 4

Scala illa

Gen. 29.

Iacob,

v. 12.

*nendum
Christi
corpore
adhibita.*

Iacob, inferior fuit felicitate his scalis: Ibi soli Angeli ascendebant, & descendebant, hic homines Angelis permixti, eisdem gradus sursum, & deorsum repetebant. Supponebant linteamina membris, & clavis solutis malleos ipsos osculabantur, & interim musica mœsta resonabat plena luctu, & rugitu, cum & præterita supplicia Christi ante oculos versarentur eorum, & in ipsis membris atrocita vulnera considerarent propè, & palpant. Mater Maria, quandoquidem sibi unicum filium Iudæi abstulerant, & in ligno suspenderant, ad minimum iam solatium (si tamen non maiorem mœstitiam appellare quis mallet) expectabat, ut mortuo oscula dolorosa figere posset, & melius plagas cordi infigere, ac se totam in planctum effundere. Deposito ergo Domino de cruce, instrumenta hæc ubi sunt? vix clavi ostenduntur.

Tu anima, mysticè & spiritualiter interpretare: si enim dixit Dominus
 Luca 10. Discipulis: *Beati oculi qui vident, quæ*
 v. 23. *vos videris*: & tamen concludit in alio
 Ioan. 20. loco: *Quinimò beati qui non viderunt,*
 v. 19. *& crediderunt.* In excelsis beatitudinis gradu fore illos, qui cum non vidissent, contemplationis oculis, ad exci-

tandam

tandam intrinsecam Christi pietatis compassionem ob oculos, quasi rem viuam proponunt, & se præsentem tum fuisse desiderio imaginantur, atque ad spirituales sensum cogitatione deriuare nituntur. Tu idem quantum fragilitas permittit, facito anima, instrumenta hæc, quibus deponere cuperes corpus Domini, compara: habeto scallas, per quas alto contemplationis ascendas amore, & descendas timore, admirando vulnera, quæ pro te in corpore à Salvatore sunt suscepta: Linteamina, quibus sustentens membra, & detergas sanguinem, sunt opera fructum afferentia, & inopes subleuantia: vt labore, & sudore parta, atque à Deo donata, cum egenis diuidas, eorumque paupertatem subleues: Malleus non desit, qui extrahat clauos è pedibus, & manibus Christi, hic est dura poenitentia, & castigatio corporis, verè durus malleus, ac Deo gratus, qui non tam è corpore illius, quàm tuo, anima extrahit clauos, quibus à diabolo eras affixa: Tales mallei sunt cruci adherentes mali latronis, euellere, & liberare à seruitute, & detentione tam atroci, vel potius ora Saluatorem, vt sicut ille depositus fuit de cruce, cum sum-

L 5

mo

mo planctu inferuentium, ita cum tua depositio, aut separatio à corpore superueniet è diametro, fiat cum iubilo tibi Angelorum assistentium, demonum verò fuga, & confusione. Nam

Ioan. 17. v. 20. dixerat Dominus ad Apostolos: *Tristitia & vestra vertetur in gaudium:* vnde

& depositio Christi conuersa est in gloriam, ita non aliter, si tu anima depositionem Christi mærore sapius ante oculos propones, efficiet hoc morte suâ & passione Rẽdemptor, vt corpus tuũ separatum à te, requiescat in manibus Saluatoris: quod Sanguis eius effusus tibi impetrare à Patre cœlesti dignetur.

C A P V T V.

Consideratio doloris Mariæ tenentis Christum brachijs ante sepulturam.

Patientissime I E S V. Si quanto dolore in sanctissimas manus suas Mater tua dulcissima corpus excepit, posset anima mea cogitatione attingere, singulare donum ei concederetur, verum impossibile est id assequi. Cũ enim amorem sequatur dolor, & ei se accommodet, mensuraque sit doloris amor,

amor, illoque maiori, vel minori augetur, aut diminuat, verissimum, quoniam Mater tua Maria incomparabili amore te profecuta est, etiam abque comparatione dolore ex crudeli tua morte passa est. Dei amor omnes alios superare debet in pia, & Christiana anima. Maria gratiã plena erat, excellabat in amore erga Deum, & hoc non de terra, sed de cœlo per Angelum factum est. Mater quælibet filium vnicogenitum, & omnibus virtutibus plenum valde diligit, quomodo non dilexit Maria tantum Filium primogenitum, omnium eximiarum virtutum copiã adẽd plenum, vt ex eius sinu in omnes guttatum homines per riuulos quosdam gratiæ deriuentur, *ex plenitu.* *Ioan. 2. v. 1.* *dine enim eius cunctis accepimus,* hæc dilectiones excelluerunt in Maria. Iam dolores è contra consideranti, vt Deũ, & vt filium simul à Discipulo tradi, vinciri, verberari, conuitijs affigi, & omnia in summa patientia pati, quodq; super premium est, videre hæc, & intueri Matrem, ac oculis adesse præsentem, ad qualem excessum dolor eleuatus: post Dominum, illa verba Mater dolorosa vsurpare potuit: *O vos, qui trans Thren. 1. v. 12.* *sitis per gratiam, attendite, & videte, si est do-*

est dolor similis, sicut dolor meus. Similem Matrem nunquam vidit terrā, nec similem filium: nec similem amorem, nec similem ergo dolorem.

Cui tamen dolori assimilari potest tuus sancta Virgo, & Mater, dolor? Fortē attigit propheta Hieremias dicendo in persona Matris ad filium:

Thren. 2. *Vide quoniam tribulor, conturbatus est*
v. 10. *genuer meus, subuersum est cor meum in*

Luca 11. *memetipsa, quoniam amaritudine plena*
v. 27. *sum, foris interfecit gladius, & domi*

mors similis est; Magna amaritudo? Antea clamabat quædam ex turba: Beatus Genuer, qui te portauit, & nunc conturbatus est præ mærore, quia illum amisit, quem portauit, cor subuersum est ex nimio amore, mutatum in crudelem dolorem, gladius prædictus à Simeone fortasse interfecisset Matrem, nisi singularis gratia conseruasset: propterea dictum fuit: Pertransibit, quasi voluisset proferre, pertransibit non semel, dolore cruciabit, angustia, & quod peius, non tollet vitam, & idè addit: Domi mors similis, interior videlicet anxietas, morti similis, & eo ipso grauius accidit, quòd sine morte vera, vt cum S. Bernardo mirari oporteat: Plus Mariam compari-
entem,

entem, quam Maria filium patientem. Hic corpore mors potuit, illa commors corde non potuit: Idem Propheta in persona Matris, eiusque doloris subinfert: Cui comparabo te, Gelcus asimi-
labo te filia Hierusalem (Mater enim
Dei sæpius eo nomine vocabatur) cui
exaquabo, & comparabo te Virgo Filia
Sion, (& hoc Matri Dei congruum vocabulum) Magna est Gelus mare contritio tua, quis meditabitur tibi?

Thren. 2.
v. 13.

Certe velut mare contritio ex aliquot proprietatibus. Mare est supra terram, tuus Mater dolor, supra naturam terrenam, idè insupportabilis: Mare nunquam quietum, & cor tuum absque requie in passione Filij ad omnes ictus dilecti: Corpus tuum, & cor vulneratum est, post mortem autem Domini crudelis lancea, quæ ipsius aperuit latus, non attigit eius animam, tuam vtrique pertransiuit, nam Filij anima non erat in corpore, verum tua inde auelli non potuit. Tuam ergo verè pertransiuit vis doloris, vt plus, quàm Martyrem totus prædicet mundus, in qua nimirum corporeæ Passionis excesserat compassionis affectus. Mare saluum semper, & tua dulcedo omnis Virgo, tum euauerat, nec Filius

Proprietates maris doloris Maria seruiunt.

in Passione, nec tu villâ consolatione impleta fuisti, & quod maius est, ipse filius abstulit à te leuamen solatij, cum tibi Ioannem pro se, seruum pro Domino, discipulum pro Magistro, Filiû Zebedæi pro Filio Dei, purum hominem, pro vero Deo traderet. O commutationem acerbam! Mare liquidum, & tua anima liquefacta est, & resoluta est in languorem, & pluuiam luminum, dum teneres mortuum Iesum considerando vulnera singula, præcipuè quinque illa, commiscebas tuas lachrymas cum eius sanguine. Puto Patrem cœlestem, post illud sacrificium oblatum in cruce, quando sanguis & aqua aperto erupit latere, non aliud carius habuisse, quàm guttas Matris, cum cruore filij copularas. Mare omnibus ventis expositum, & tu Mater omnibus calamitatibus inuoluta eras: noui enim cruciatus filij, nouo genere Martyrij te affligebant. In mare denique omnia flumina se exonerant, & inde exeunt, & Matris corde doloris fons primus erupit, & in omnes animas Christianas deuolutus est, & iterum omnes dolores, quicunque ex Passione Domini oriuntur, iterum ex compassione, & imitatione ad Matris Dei

Dei dolores remeant, propterea fluuiorum aqua est dulcis, maris non item, nam nostræ compassionem habent in se quandam dulcedinem, Mariæ nihil tale dolor admisit.

Anima mea, scias Mariam esse in hac vita Matrem dolentium, in altera Matrem gaudentium: pete ergò humiliter ab illa, vt sicut post tot ærumnas consolatus est Filius Matrem, ita in agone tuo vltimo, consolatores tui præsentem possint tibi adesse, Christus vt Pater, Maria vt Mater consolationis.

C A P V T VI.

Impositio lugubris Corporis Christi in monumentum.

Patientissime IESU. Imminebat tempus sepulturæ ante diem magnum Sabbathi, omnia erant parata, vt Corpus terræ mandaretur, remorabatur Mariæ consensus, quæ diuelli citius à te etiam mortuo lugebat, certabant dolor & amor, qui superior in corde Matris tuæ fuerit, amor non permittebat, tolli è manibus Filium demortuum, dolor nimius persuadebat, vel potius cogebat, vt tum vinci amor se pateretur, & sic vis amoris facta. Ablatum

*Christus
quare in
horto se-
pultus,*

*Monumē-
tum eius
aut nouū,*

tum corpus & sepulchrum, cæremonia hæc describitur à quatuor Euangelistis, fuisse hortum, & in horto monumentum nouum ex petra, in quo nondum quisquam positus fuerat; Et ultimo aduolutum est saxum ad ostium monumenti. Nihil frustra à Deo factum circa Corporis sepulturam. Non immeritò, in horto & captus, & sepultus est Dominus, ut è captiuitate diabolica, quâ comprehensus fuerat Patrens omnium in horto voluptatis, eum educeret, & iram Patris æterni, ob excessum Adami, misericordiâ & obliuione sepeliret, subito enim post peccatum primorum Parentum amiserant possessionem iucundam Paradisi, accessus ab Angelo amplius prohibitus fuerat, & furore Diuino quasi sepultus locus; Christus ergò ad similitudinem, regens virtutem Diuinitatis suæ, eodem modo quasi eludens, vel potius compensans, præuaricationem illorū, horti locum elegit, ut & caperetur, & sepulchro includeretur. Monumentum nouum uerò rectè & propriè appellatum, quia nouus homo in mundo apparuit. Quidni nouus, qui simul homo & Deus, nouum itaque debebatur ei sepulchrum, & ideo noua res

luc-

successit, nam ex alijs sepulchris, non tam citò resurgunt corpora, & quod magis Propheta vocat, sepulchra hominum *domus eorum in æternum.*

Deploranda erat miseria mortalium, cum è mundo ad sepulchrum properantes, sub intolerabili iugo Dæmonis mancipati gemerent, qui velut Princeps mundi huius absolutus, liberè in illo carcere subterraneo detinebat victos, & Tyrannide detentionis gloriabatur, morte tanquam instrumento vsus, quo corpora omnium sublata, in cauerna terræ, sub eius custodia afferuarentur. Ecce nouum sepulchrum, ex quo tertiâ die Corpus Christi quod erat mortuum resurrexit, propriumq; & aliena sepulchra, vi aperuit Diuinâ, nec quidquam reclamantibus, & frementibus reprobis Angelis: Nouum omnino sepulchrū, antiqua enim sepulchra, vel ad limbū, ut in tenebris manerēt, vel ad infernū, ut perpetuò sine morte cremarentur, miserabiles remittebant animas, hoc nouum sepulchrum ad cælum, & corpus, & animam Christi breui transmisit. Idem fecit sepulchrum Matris Dei, Patrum è limbo animæ Sanctorum, quæ iam requiescunt in gloria, & post consummationem sæculi

culi omnium electorum cum corporibus emittent ad æternam beatitudinem animas: Nouum sepulchrum, tanquam fundamentum, & arbor scientiæ boni & mali, in hoc altero horto plantata, ex cuius radice protensi sunt rami ascendentes vsq; ad cœlum, imò ornantes ipsum cœlum. Et idè Saluator dixe-

Ioan. 12.
v. 24. *Nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, ipsum solum manet, si autem mortuum fuerit, multum fructum adfert.* Cecidit in terram granum nobilissimum, & sub

Apo. 7.
v. 9. *terram in monumentum multum attulit, & adfert fructum: Quem dinumerare nemo poterat ex omnibus generibus.* Ergò radix fœcundissima monu-

mentum Christi. Nouum sepulchrum, cui enim fuit dictum antea: *Et erit sepulchrum eius gloriosum;* verissimè itaque nouum. Additur de petra fuisse, si enim ipse Christus petra, ergò & sepulchrum petra, & Ecclesia supra petram fundata, è terra omnia ædificia fundamentum accipiunt, & quò durius fundamentum, è fortior structura. E sepulchro initium factum nouæ applicationis meritorum Passionis Christi, cùm enim in eo esset corpus, animæ Patrum è limbo extractæ, diabolus de-

bellatus, & alligatus, resurrectio multorum visa, Latro Paradisum ingressus. Sequitur neminem positum in sepulchro hoc antea. Sic decuit, vt solus Deus corpore suo illustraret monumentum. Et gloria eius per totum diuulgaretur orbem.

Quid autem aduolutio saxi ad monumentum significat? vt videlicet maior potentia ostenderetur Dei, quàm sugillare posset audacia Iudaica. Si tam magnus lapis non esset appositus, putassent fortè facillè aperiri potuisse sepulchrum, vel vt omnia impedimenta, etiam incredibilia remouenda esse doceret Saluator, ad credendam certà fide resurrectionem.

Anima, inspicere internis oculis sepulchrum hoc admirandum, & pulses oratione, vt te è miserabili sepulchro educat Christus, nunc vitiolorum, postea pœnarum, & concedat gloriam, quam preparauit electis, morte & sepultura sua.

C A P V T VII.

Seductor appellatus Christus post mortem.

P Atientissime I E S V Dùm in sepulchro Corpus tuum fuerat ad tempus

Quare saxu ad ostiũ monumenti appositũ.

pus occultatum, quid iam Iudæi ultra
facere poterant, cessaruntne tandem ab
iniuria? Non. In corpore exercere vl-
teriores carnificinam non poterant.
Ergo honorem post mortem, fædâ bla-
sphemâ mordent, cum enim venissent

Matt. 27. v. 63. ad Pilatum, dixerunt: *Domine, recor-
dati sumus, quia seductor ille dixit, post
tres dies resurgam.* Ecce insipientiam
illorum, expendendum est spirituali
interpretatione. Cur permiserit cæ-
lium, ut etiam post mortem Saluatori,
seductoris nomen imponeretur? Fac-
tum secundum aliquorum sententi-
am, in consolationem seruatorum suo-
rum, qui varijs nominibus, à veritate
alienis appellantur. Si quis libros Hæ-
reticorum inspiciat, leget quomodo
summum Pontificem, Episcopos, Sa-
cerdotes, Religiosos cognominent. At
suaue, & iucundum est comparari hac
in parte cum Redemptore, & eodem
nomine vocari.

Vel ut malitia Iudaica ostenderetur,
quæ nec obitu, nec sepulturâ Domi-
ni extingui poterat. Talis plane vin-
dictæ diabolicæ rabies cum incipit, nec
morte sedari patitur. Vel, ut ostenderet
Dominus, famam in hoc mundo eti-
am posthumam contemnendam, illam
æter-

æternam potius procurandam. Con-
trarium hîc in terris agitur. Quid enim
non fit, ut honor & memoria post facta
celebretur? Colligitur ex illo Psalmo:

*Tabernacula eorum à proge & proge- Psal. 48.
nie, Vocauerunt nomina sua in terris v. 12.
suis; verum sequitur ibidem: Ne timu- Psal. 48.
eris, cum Diues factus fuerit homo, & v. 17.
cum multiplicata fuerit gloria domus e-
ius, quoniam cum interierit, non sumet
omnia, neq; descendet cum eo gloria
eius.*

Vbi sunt tot Imperatores, & qui or-
bem debellârunt? Parum in Histori-
js spargitur, & hoc à quot mortalibus
ignoratur? Contra, contemptores
mundi extolluntur laudibus. Tota can-
nit Ecclesia de Apostolis: *Ibant Apof- A For. 54
toli gaudentes à conspectu Concilij, quo- v. 41.
nam digni habitus sunt pro nomine Iesu
consumensam pati.* Ante oculos Sancti
habebant hoc conuitium Saluatoris,
quod *Seductoris* nomine vocaretur,
omnibus modis imitari voluerunt, &
detractariè appellari, & malè tractari,
& morte condemnari; Sicut enim
impij gloriantur in rebus pessimis, &
cum malè fecerint exultant; Ita Sancti
cum innocenter, & indignis vocibus
appellarentur, resq; asperas, & tormen-
ta pa-

ta paterentur, triumphabant; Quid interius Saluator operabatur, cum seductor à Iudæis putaretur? E limbo eduxerat Patres, qui clamabant: *Aduenisti desiderabilis*. Sathanam in fugam vertit, qui se victum deplorabat.

Vel quod oculi mundani, illos pro pessimis reputant, quos cœlum optimos, calculo absq; errore declarat: quàm enim erroneum iudicium mundi, Dominum ac Deum existimare, fuisse seductorem? Ideò dixerat Saluator: *Iam Princeps huius mundi iudicatus est*; Scilicet pro falso, pro impostore, pro detractore, pro bonorum persecutore: Aliud ergo est Iudicium mundi, aliud cœli, quæ iudicia ad eò diuersa sunt, vt album, & nigrum, bonum, & malum, cœlum, & infernus; Christus in mundo existens, innocentissimam vitam, tanquàm ipsa innocentia duxit. Ægros sanauit, mortuos ad vitam reuocauit, tot beneficia contulit, insuper pro mundo mortuus est. Audias anima de illo iudicium mundi, & iudicium Dei. Illius, nunc, *Gorax, potator vini, nunc peccator, nunc in Belzebub eiecit demonia*, nunc ad extremum seductor fuisse publicatur: *Huius, Hic est Filius meus dilectus, Ego hodie*

Ioan. 10.
v. 10.

die genui te. Sic Deus dilexit mundum, & Filium suum unigenitum daret; facile est discernere veritatem.

Vel ideò seductor vocatus, vt Iudæica obstinatio omnimodè resisteret veritati, Dominus dixerat de se: *Ego sum* Ioan. 14.
v. 6. *Via, Veritas, & Vita*, Iudæi responderunt: Non es via, quia nos legem Moysi habemus, hæc est via nostra: Non es vita, quia in cruce mortuus es; Non es veritas, quia seduxisti commouendo populum. Omnia prorsùs falsa. Sed quàm stupida ratio Iudæorum, seductorem ideò appellârunt Dominum, quia dixit: *Post tres dies resurgam*. Anticipant criminatione factum, expectetur tertia dies, & tum si non resurget, audebis Iudææ seductorem nominare, quid enim ad seductionem Resurrectio? Imò, quia cum multi non credidissent Resurrectionem, seduxerunt animas suas. Contrarium ergo existimandum. Propterea non fuit seductor, quia & resurrexit tertia die, & triumphat Christus, de ingratitude tua gens reprobata.

Anima non cures gloriam mundi, etiamsi tibi, & tuo nomini iniuria fiat, gaude potius, si aliquid innocenter infama læsa pateris, humiliter orando

Domi-

Matt. 27.
v. 62.

Dominum, ne in agone verus seductor infernalis tentationibus suis te seducat, sed ille educat è carcere corporis, qui dum pro seductore haberetur, animas Patrum è limbo in Paradisum transtulit, & paulò post introduxit.

CAPUT VIII.

Ad Sepulchrum Christi, militum adhibita custodia.

Patientissime IESU. Vltimum quod poterant adhuc tibi Iudæi inferre, pro custodia ad sepulchrum apponenda Pilatum rogant, ita ponit Euangelista: *Iube custodiri sepulchrum, & in diem tertium, ne forte veniant Discipuli eius, & furentur eum, & dicant plebi: Surrexit à mortuis; Et erit notissimus error peior priore. At illu Pilatus: Habetis custodiam, ite custodite sicut scitis: Illi autem abeuntes munerunt sepulchrum, signantes lapidem cum custodibus.* Series proposita rei, paulisper admirandum factum, & circumstantia, maximè verò insania Iudæorum. Viderant signa multa, quæ Saluator viuens fecerat; non ignorabant verba illius haud fuisse vana, sed certè audierant illum dicentem, se resurre-

turum

turum die tertia, quid ergò cum iam Dominum interfecissent, faciunt: instinctu inferni conspirant, vt Resurrectionem impedirent: timebant enim ne verba Christi effectu comprobarentur: & tamen credebant ex parte. Ergò custodia necessaria fuit, & signatio lapidis; Prætendebant quidem causam, quasi Discipuli eius furarentur, non illa erat: sciebant hos præ timore dissipatos, & dispersos fugisse, de vi fortè verebantur, ne aliqua inferretur: itaq; potentia, obstaculum custodiae ponunt. Verè defecerunt in scrutationibus, & consilijs suis, non est fortitudo contra cœli Dominum.

Aliquot ergò causæ reperiri possunt, cur adhibita sit custodia militum ad sepulchrum Christi. Vel, vt nescientes etiam, assistentiam monumento Christi præberent, & venerationem quandam Maiestatis, custodia illà declararent: Vel, vt ij qui de Passione lætabantur, in Resurrectione Domini confunderentur. Milites tormentis, & plagis Saluatorem affecerant, & Iudæi illorum instrumento cruci affixerunt, illorum spolijs vestes Christi cesserunt, & ided S. Ioannes dicit: *Et milites quidem hac fecerunt, oportuit itaque*

M

Quare custodia adhibita ad sepulchrum.

que resurgendo Dominum illos pau-
re, & horrore implere. Vel, ob diuul-
gationem Resurrectionis Christi maio-
rem per custodes appositos: licet enim
datâ pecuniâ Iudæi corrumpere nite-
bantur milites, quasi ipsis dormienti-
bus corpus fuerit ablatum à Discipu-
lis, cum nihil sit occultum, quod non
reueletur toti mundo, cognita erat po-
tentia Saluatoris, qui suâ vi reserauit
sepulchrum, & viuis resurrexit. Vel,
vt ostenderetur nullâ custodiam huius
mundi, habere suam securitatem, nisi
cooperante Deo. Hoc notauit Dauid,
dùm ait: *Nisi Dominus custodierit Ci-
uitatem, frustra Vigilat, qui custodit e-
am. Vanum est vobis ante lucem surgere.*
Certè surrexerunt custodes sepulchri
in vanum ante lucem, fugerunt præ
horrore, terræ motus, & lux splendi-
da eos terruit, & in fugam vertit. Vel,
vt ipsorum Iudæorum dictum appro-
baret, id est: *Erit nouissimus error pe-
ior priore.* Errauerunt, locuti sunt fal-
sa, per falsos testes contra Dominum vl-
timo errore decepti, nec dimittere è
sepulchro corpus reconditum vole-
bant, ipsâ re confusi, Resurrectio enim
Christi falsitatem eorum vniuerso a-
peruit mundo.

Psal. 126.
v. 1.

Quæ-

Quærendum adhuc, cur lapidem si-
gnârunt, & munierunt sepulchrum?
Debile signum Iudæorum cera, opti-
mè dixerat Rex: *sicut fluit cera à facie
ignis, sic pereant peccatores à facie Dei.*
Ignis cœlestis hanc ceram liquefecit, &
munitionem sepulchri, tanquàm po-
tens instrumentum disiecit, peccato-
res verò à facie Dei perierunt, in æter-
nam gehennam detrûsi. Non reuere-
tur cœlum sigilla terræ destruere, at è
contrario, terra non audet mouere,
quod signatum est à cœlo, imò stupet,
& admiratur Stigmata S. Francisci, &
S. Catharinæ Senen. mundus narrat, &
eredit, & veneratur: Iudæi signârunt
Domini sepulchrum, quod tertiâ die
euauit, verùm ipsi non sunt signati à
Deo, neque erunt inter illos signatos,
quos S. Ioannes in Apocal. vidit, illis
enim verbis, quibus clamârunt in Pas-
sione: *Sanguis eius super nos, & super
filios nostros:* deleta fuit signatura, &
tantùm centum quadraginta millia, ex
tante Hebræa tota, signati erunt cal-
culo prædestinationis.

Anima detestare Iudæos, & eorum
in Christum incredulitatem, & quia
de sepulchro Domini tua meditatio,
scias corpus tuum esse sepulchrum, in

M 2

qua

Cur se-
pulchrū
munitionem
& signa-
rum.
Psal. 67.
v. 3.

Matt. 27.
v. 25.

quo viuendo delitefcis, custodia tibi parata à Deo, sigillata & munita, cereo iubeo sanguinis eius, habes custodem Angelum ad lacus destinatum, & sicut internus etiam ad sepulchrum Christi dedit custodes milites, sic ille idem spiritus malos, vt tuam à peccatis impedirent resurrectionem: non timeas: potentior est Deus: Custodit omnia ossa Sanctorum, vnum ex his non conteretur sine permissione Diuina, signauit te Creator, vt Propheeta profert?

Psal. 4. Signatum est super nos iumen vultus tui v. 7. Domine, muniuit te Deus teste eodem: Ps. 124. Qui confidunt in Domino, sicut mons v. 1. Sion non commouebitur, montes in circuitu eius, & Dominus in circuitu populi sui. Quod monumentum stabilius, quàm ipse Deus? Roga ergo anima, vt te Deus custodiat, & munit, & in ergastulo corporis, & in educatione ex illo.

C A P V T IX.

*Reditus domum mastra Maria,
in qua spes firma mansit de
resurrectione Filij.*

Patientissime I E S V. Cùm omnia circa Passionem tuam expleta essent,

sent, & sepulchrum vallatum custodia Maria Mater tua, quæ hucusque anxio corde lugebat te cor suum, incepit redire domum cum S. Ioanne, quem in filium (licet cum dolore talis mutatio acciderat) à te vel potius loco tui receperat: Quanta mentis Mariæ tunc afflictio! Si enim ante in vita verba dilecti Filij sui conseruabat, conferens in corde suo, quid iam verbera non conseruauit? nulla prorsus consolatio? Illa sola (si ita nominari poterit) quod in corde eius altera sepultura corporis Filij fuerat. Primò ergo in habitu è monte Caluarix, valedixerat cruci Domina nostra, oculisque, ac lachrymis consperxit, partim deplorando tam acerbum instrumentum Passionis Filij sui, partim gratias agendo, quòd iam redemptio per illius sanguinem consummata erat, partim futura prouidendo, in quanto honore hæc crux in toto mundo celebrari debebat, quæ encomia tunc dabat cruci? sicut Ecclesia canit: *Dulce lignum, dulces clauos, dulcia ferens pondera.* Quæ vox illius? postea loca conspersa cruore Domini circumibat.

Et tu anima sequere ambulantem, & dolentem Matrem. Quid existimas arida:

arida: quando recens, & crudele factum circa Deum & Filium suum, & contemplatione recolebat, & oculis reliquias sanguinis, & loca conspersa eadem lustrabat desolata Mater? Vultus non sanatum, aut iterum apertum quanto dolore sentitur? Non sanatum vulnus fuerat in corde Mariæ, à gladio animam transigente, iterum aperiebatur acumen illius, dum in vestigijs passu Filij figit pedes. Verè fasciculum myrrhæ, inter vbera, toto illo tempore portabat omnes dolores nati, in Epitome, ac vnam massam contrahendo. Erat ipsa vera effigies, & prototypon, in quo tanquam in imagine expressa fuit idea viua omnium plagarum Filij. Erat diluuium aquarum, quod non poterat minuere vlla consolatio; Erat ignis, quem non valebat extinguere mare mæroris: ardebat in illa continuus dolor, sicut rubus ardens, & incombustus: nec ipsa mors, licet potens, ardebat extinguere ardorem.

Itaque non discessit Mater è loco supplicij, donec omnia verba Domini in cruce prolata trutinasset, & suspirijs masticasset, irrisiones Iudæorum deplorasset, clauorum tunctiones, & apertiones quinque vulnerum, planctum in me-

in memoriam reuocasset, tertam in quam sanguis tanquam è quinque fontibus scaturiebat & defluebat, millies osculata. In descensu montis sapius vultum in montem, & sepulchrum Filij retorquebat, præ angustia in stuporem, & lamenta resoluta. Viam autem Filij ingressa, quâ è Ciuitate cum cruce ad crucem pergebat, velut altera Veronica, vultum sputis & plagis deformatum, in corde sibi depinxit. Casus in terram præ pondere ligni insculpsit animo: Columnam illam cruore recenti madefactam Domini, quibus oculis inspexit? Scalas, per quas ad Pilatum iudicandus ascendit, quâ fronte ad aspectum suum admisit? vbi Pilatus ostenso Christo, dixerat: *Ecce Homo*; quomodo auribus suis intendebat, intonando sibi quasi iterum præses protulisset hæc verba, & mærore animi interim deficiebat! Domum Caiphæ præteriens, in qua nox illa funesta transacta, præ lachrymis oculos claudebat: Iudam adhuc pendentem in patibulo aspiciendo, occulta Dei iudicia tacita admirabatur Petri negationem deplorabat, & fletum illius proprio adiuuabat, Annæ palatium visui se porrigens, alapam in illo crudeliter

Domino inflictam, afflictæ imponebat memoriam. Canaculum occurrens in via, in quo institutio Sacramenti, ac testamenti obsignatio facta, ac vltimum vale Discipulis datum, cor illius liquefaciebat: Tandem intrauit propriam domum Mater, sine esu & potu plangendo, diem consumens, verè exclamabat cum gemitu: *Fuerunt mibi lachryma mea panes die ac nocte, dum dicitur mibi quotidie, tibi est Deus tuus, immò & filius tuus?* Verùm ipsa sibi respondit, spe solidâ resurrectionem expectando. Nunc quidem est in sepulchro & latet, die autem tertiâ resurget, & dominabitur vniuersæ terræ. In Maria sola, vt cum S. Bernardo loquamur triduo illo fides Ecclesiæ stabat. In Maria die magno Sabbathi Ecclesiæ spes tanquam in columna ferrea & immobili innitebatur, & idè hæc dies in gratitudinem illi ab Ecclesia dedicata.

Tu anima vti meditatione comitata es Matrem Dei, & tuam in via dolorosa, sic roga, vt per eius merita, & Passionem Filij, expectes spe certâ resurrectionem inter electos tuam, cum Maria & Dauide repetens: *Quoniam tu Domine singulariter in spe construxisti me?*

*Psal. 41.
v. 5.*

*Psal. 4.
v. 19.*

C A.

C A P V T X.

Mulierum ad Monumentum lamentatio, & ad idem faciendum omnium Animarum inuitatio.

Patientissime I E S V. Ad sepulchrum relictæ Sanctæ mulieres, vtique deuotione, & lachrymis profecutæ sunt tuam Passionem, etiam concluso in sepulchro, volebant fortè fletu emollire lapidem, cupiebantq; vt ceram liquefacere singultu, cogitantes, an illis monumentum aperiri possit. Tria ab illis facta, ab Euangelista describuntur. Quòd viderint monumentum, & quemadmodum positum fuerat corpus Domini. Deindè reuertentes domum parauerant vnguenta, & aromata, vt vngerent illud. Tandem dùm redirent ad sepulchrum, dicebant ad inuicem: *Quis reuoluet nobis lapidem ab ostio monumenti?*

*Mart. 16.
v. 3.*

Qualibus oculis intuebantur Sanctæ illæ Matronæ, corpus totum purpuratum, & dilaceratum, & ipsum etiam monumentum, cui congratulabantur, quod tantum thesaurum in se

M S conti-

contineret, benedicebant loco, tam sancto, hortum illum, hortum deliciarum vocabant, ac interim spargebant vberimè lachrymarum flumina, representantes, & colloquentes de Historia acerbissimæ Passionis eius. Si enim duorum ad Emaus peregrinantium, dum loquerentur, quæ erant facta diebus illis Hierosolymis, ardens erat cor, quomodo non ardebat mulierum, quæ de doloribus ex amore Christi procedentibus, sermonem conferebant. Ibi licet incredulitas, tamen ardere fecit cor Discipulorum; Hic maxima fides, (nam spectatores erant Tragediæ,) incendium excitauit amoris, quod pro salute humana, Deus passus fuerit. Tota dies, & nox in lamentationibus, & suspirijs vigilabat; alternata amoris, & doloris somnum excutiebat. Notarunt diligenter illæ beatæ mulieres, quomodo venerabile Corpus posuerant depositores, partim ut amoris, in impositione sepulchri satisfacerent, partim ut vnguentis, & aromatibus allatis scirent, vbi illud quærerent. Reuertuntur ergò moestæ in domos suas, at non otiantur; vnguenta emunt, non parcunt sumptui, parant, & aptant magnâ curâ aromata, vt

illis

illis quàm odoriferis illinire possent Corpus Domini.

Sed posset vos beatæ Foeminæ aliquis parùm prudentes exultare: vltimò enim de reuoluendo lapide cogitatis? Ad quid vnguenta: si lapis, & quod magis sigillatus, non permittet vobis introitum in Monumentum? Nec custodes tam humani erunt, vt vobis liberum ingressum concedant! Imò summa prudentia, & amor considerandus mulierum amantium ipsum amorem. Amor nihil de his rebus cogitabat, tantùm vt expleant pium desiderium, reliquum Deo commissum. Nam etiamsi euntes ad sepulchrum, tum primùm de reuoluendo lapide simul consultarent, pergebant tamen confidenter, ruminando verba Prophetæ: *In Deo meo transgrediar murum.* Nec fefellit illas spes. Inuenierunt remotum lapidem, verùm non inuento Corpore, vnguenta, quæ pro vngendo parata erant, integrè remanserunt.

Et te mea anima, & omnes fideles, inuitant hæ piæ mulieres ad idem faciendum. Certè plorabis, si oculis internis inspicies monumentum, quomodo pro te Deus, & mortuus, & sepultus

M 6

pultus

Psal. 72
v. 30a

pultus est, illudq; Corpus plagis tumidum, ac pro te tantoperè deformatum videbis; Si vnguenta emas, variè vnguentum accipi potest, vel pro Eleemosina, si pauperem vnges, inopiam eius subleuando, vnctio enim est mentis exhilaratio, & exultatio. Pauperis ergò hinc læticia, sed tua in altera vita cum gaudio remuneratio: vel pro vita exemplari; vngit etenim Christum, qui bonus odor eius est, in omni loco, Aërem replet optimo odore, id est, famâ apud homines, quælibet anima, vitam ducendo immaculatam. Vel pro compassione, vel potius castigatione corporis. Nam sicut vnguentum diffusum, odorem maiorem in circumstantes emittit, eorumque sensus recreat, ita mortificatio affectuum, & ipsius corporis, ad cœlum vsq; ascendit, & sanctam illam Ciuitatem lætificat. Ideò vnguenta remanserant integra, ex quibus Mater Dei, & Apostoli, & omnes Sancti depromunt odorem, & ex passione Christi, tanquam ex nobilissimo vnguento odor myrrhæus, dolor videlicet, & compassio in totum mundum, & cœlum defluit.

Hoc tu assiduè fac Anima, occupa te circa Passionis, & vulnerum Christi memo-

memoriam, ex gemitibus, & lachrymis tuis, odor suauissimus enascetur, nec cogites de lapide, & obstaculo piorum desideriorum, iacta cogitatum tuum in Dominum, remouebit ipse etiam à te saxea impedimenta, facietq; si nunc flebis, vt cum mulieribus videre possis visionem in agonia consolatoriam Angelorum, & consortio illorum in æternum frui.

C A P V T X I. E T V L T I M V M.

Gratiarum actio pro Passione Christo Domino.

Patientissime I E S V. Quales gratiarum actiones reddet tibi omnis anima pro Passione tua? Estne possibile vt inueniatur creatura, quæ dignè possit recolare memoriam acerbissimarum plagarum tuarum, tantò minùs indignam exhibere gratitudinem? Si vna gutta pretiosi Sanguinis tui totius mundi maculas facillimè delere potuisset, quæ anima etiamsi absque macula esset, tam copiosè effusi pretium extollere præsumeret? Ergone tacendum? Non; si enim tu Domine lachrymas poenitentia in satisfactionem recipis,

cipis, quomodo laudes, & amorem
 qualem talem gratitudinis debita pro
 tua passione respues? Sumendum itaq;
 aliquid ex Dauide, & examinanda ver-
 ba, quæ tantæ inferuiunt potissimum
 materia. *Quid retribuam Domino pro
 omni-bus, qua retribuit mihi? Calicem
 salutaris accipiam, & nomen Domini
 inuocabo. Vita mea Domino reddam co-
 ram omni populo eius.*

In ingressu Passionis tuæ in hortum,
 statim tibi calix à Deo Patre per An-
 gelum fuit præsentatus, terruit te qui-
 dem, & mestum fecit, & vt homo, pe-
 tieras Patrem, vt à te transiret, tamen
 voluntati eius in omnibus parendo, &
 accepisti, & ebibisti. Hunc itaq; cali-
 cem, qui verè fuit salutaris nobis, om-
 nes mortales accipere debent. Et si
 ad eius similitudinem offertur calix a-
 maritudinis à Redemptore, non tan-
 tum salutandus, non tantum non reij-
 ciendus, sed etiam toto affectu acci-
 piendus, re ipsa, & cum gratiarum ac-
 tione, dicendo cum S. Iob: *Si bona à*

Job. 2.

Job. 10.

*Domino suscepimus, mala autem quare
 non? accipiendus dico, quoadusque
 ipse Deus exonerauerit hoc calice, non
 deponendus ante, potius exclaman-
 dum: *Hic cre, hic seca, Et in aeternum**

August.

parca.

parcas. Vel, *Bene omnia fecit* Saluator
 noster, qui calicem totum exhausti, &
 nos quare tantillum non gustabimus?
 Summa gratiarum actio pro Christi
 Passione ostenditur. Si quis læto vul-
 tu partem calicis Domini ebiberit, &
 congratulabitur sibi, de compassione,
 ideò additur à Propheta: *Nomen Do-*

August.

Psal. 115.

v. 4.

mini inuocabo. Exultare oportet in
 tribulatione, & prædicare Diuinam
 bonitatem, & tunc verè calix Domini
 accipitur.
 Non tantum accipiendus, sed etiam
 inspiciendus est calix Christi, in quo
 videbuntur alapæ, sputa, fustes, Colum-
 na cum diuersi generis carnificum
 instrumentis, Corona spinea, clauis,
 crux, lancea, vestes sanguine perfusæ,
 corpus totum, quasi vno grandi vul-
 nere affectum, præcipuè quinq; plagæ
 rubro colore eminentes, & statim rati-
 ocinandum est, si Deus noster propter
 meam salutem, ex infinito amore tanta
 passus, quid nobis non faciendum, &
 propter nostram ipsam salutem, & pro-
 pter illum, qui pro nobis tam atro-
 cem sumpserat calicem? vt verò quin-
 que vulneribus respondeamus, of-
 feramus corpora nostra, ad manus
 dextræ vultus applicando, vt qui nos

crea-

creauit suâ dexterâ , recreet , ac creet
in nobis cor mundum : fortunas no-
stras , ac bona temporalia sinistra manu
tradamus , pro gloria eius distri-
buere omnia parati , vt in æternum si-
nistram inferni merito passionis euada-
mus. Vires corporis dextro pedi sub-
dere libenter velimus , vt in via manda-
torum Dei fortiter currentes brauium
supernum apprehendere valeamus hæ-
reditatis : Animæ dotes sinistro pe-
di aduoluamus , vt imminetia mala
sempiterna , prudentiâ euitemus , ad-
monitioneque exitij extremi tandem
desinamus fugientem insequi , pereun-
temque diligere mundum : ipsam deni-
que totam animam nostram in aper-
tum latus Christi immittamus , vt illa
defixa tota in passione Domini , ac sua-
uitate deliciarum spiritualium impin-
guata , repellat à se motus carnales , in-
terimenter vigorem virtutum , delica-
tissimoque liquore è calice eius stillan-
te recreata , omnes sæculi illecebras , ac
voluptates contemnat , sepeliatque.

Ad te me conuerto anima mea , op-
rando , vt calicem Domini in manu te-
neas , præsertim cum tibi ille tam li-
beraliter propinat , ac secundum S. Ber-
nardum ; Tres sunt calices Saluatoris ,
quos

quos tibi proponit , poenitentia , & do-
loris , qui est plenus mixto , patientia ,
& laboris , quem ipse bibit Iesus ; be-
neuolentia , & amoris , qui est inebri-
ans , & præclarus . Primum calicem li-
benter accipe , & exerce te in illo . Pro
secundo gratias age , & admirare in il-
lo . Tertium exopta , & gloriare in illo ,
repetendo verba Psalmistæ : *Calix me-
us inebrians , quàm præclarus est . Qua-
re ! Quia misericordia eius subsequetur
me omnibus diebus vitæ meæ . Quis fruc-
tus ! Vt inhabitem in domo Domini in
longitudinem dierum .* Et hoc quando
fiet , tunc tu , & omnis anima *Vota red-
det Domino coram omni populo eius , id
est , coram cœlo , & terra , tanquàm
spectaculum facta , Deo , Angelis , &
hominibus ,* Iam verò in hac vita ,
cœlo suspiria mitte , Angelis lachrymas
offeras , hominibus exemplum com-
punctionis communices . Finiendo
considerationem Passionis Christi , to-
to corpore terræ allisa , Anima mea ,
extolle , & infinitas omni momento age
gratias , pro incomprehensa charitate
Redemptoris , demissè obtestando , nè
calix tibi in vltimo agone decertanti
propinetur , ex quo bibunt in æter-
num peccatores terræ , verùm calix
salu-

Psal. 22.

v. 5.

Ibid. v.

6.

Ibid.

Psal. 115.

v. 5.

266 *Historia Passionis Christi.*
salutis sempiternæ à Clementissimo
Domino offeratur, vt torrente volu-
ptatis possis in omni felici inebriari
æternitate, & cum Iubilo decantare :
*Benedicite omnia opera Domini Do-
mino, laudate, & super exaltate eum
in sæcula. Cui honor & gloria
ab æterno, & in æter-
num, Amen.*

Dan. 3.
v. 57.

305

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ імені І. І. МЕЧНИКОВА

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ імені І. І. МЕЧНИКОВА